

Analiza sytuacji na rynku pracy

W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM 2013 R.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Wydział Badań i Analiz

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W LUBLINIE

Opracowanie:
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Wydział Badań i Analiz

Analiza sytuacji na rynku pracy

W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM 2013 R.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie
Publikacja elektroniczna: www.wup.lublin.pl
Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła
Lublin 2014 r.

Spis treści

Zakres i struktura	5
1. Charakterystyczne cechy regionalnego i lokalnych rynków pracy	6
1.1. Podstawowe uwarunkowania	6
2. Stan i struktura bezrobocia	13
2.1. Poziom i natężenie bezrobocia	13
2.2. Płynność bezrobocia	19
3. Zróżnicowanie bezrobotnych według cech demograficzno-społecznych	25
3.1. Zmiany w strukturze bezrobotnych	25
3.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	28
3.3. Bezrobotni według grup zawodów	29
3.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	37
3.5. Wybrane kategorie bezrobotnych	42
3.6. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	46
4. Działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia	65
4.1. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej	65
4.2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	67
4.3. Poradnictwo zawodowe i kluby pracy	70
5. Województwo lubelskie w ujęciu sumarycznym	74
6. Zadania realizowane przez samorząd województwa lubelskiego	76
6.1. Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy	76
6.2. Działalność Wydziału Polityki Rynku Pracy	81
6.3. Obsługa Europejskiego Funduszu Społecznego	90
6.4. Działalność Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	110
6.5. EURES (European Employment Services) – Europejskie Służby Zatrudnienia	118
6.6. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie bezrobocia	124
6.7. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	125

Zakres i struktura opracowania

Wojewódzki Urząd Pracy po raz kolejny przygotował „*Analizę sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim*”. Niniejsze opracowanie omawia sytuację i zmiany zachodzące na rynku pracy województwa lubelskiego w 2013 roku, na tle poprzednich lat oraz w odniesieniu do danych krajowych. Przedstawia także realizację zadań Samorządu Województwa w obszarze rynku pracy.

Dokument ten stanowi realizację zapisów Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 poz. 674, z późn. zm.). Każdego roku Sejmik Województwa podejmuje zagadnienia dotyczące sytuacji społeczno – gospodarczej pod kątem tendencji i charakterystycznych zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Z uwagi na fakt wykorzystania w powyższej *Analizie...* danych pochodzących nie tylko ze statystyk opracowywanych przez Wojewódzki i Powiatowe Urzędy Pracy, lecz również z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego, które ukazują się w terminach późniejszych, dane prezentowane w tegorocznym dokumencie nie zawsze obejmują pełne 12 miesięcy 2013 roku.

Rozdział 1 zawiera podstawowe informacje dotyczące regionalnego rynku. Przedstawia sytuację gospodarczą i demograficzną województwa oraz aktywność zawodową mieszkańców Lubelszczyzny.

Rozdziały 2 i 3 prezentują diagnozę zmian jakie zaszły na rynku pracy. Omawiają płynność bezrobocia oraz poszczególne kategorie osób bezrobotnych. Zawierają dane analityczne dotyczące napływu jak i odpływu osób bezrobotnych z rejestrów Urzędów Pracy.

Rozdział 4 poświęcony jest działaniom podejmowanym w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia. Omówione tutaj zostały instrumenty rynku pracy oferowane bezrobotnym przez Publiczne Służby Zatrudnienia.

Rozdział 5 jest sumarycznym i zwięzłym podsumowaniem wojewódzkich informacji zawartych w rozdziałach 1-4.

Rozdział 6 zawiera informacje dotyczące realizowanej polityki rynku pracy przez Samorząd Województwa Lubelskiego.

1 | Charakterystyczne cechy regionalnego i lokalnych rynków pracy

1.1. Podstawowe uwarunkowania

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie działa jako samorządowa jednostka organizacyjna od dnia 5 maja 2000r. tj. od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2000r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2000 r. Nr 31 poz. 384 z późn. zm.) i obejmuje swoim działaniem województwo lubelskie. Uchwałą Nr XX/245/2000 Sejmiku Województwa Lubelskiego podjętą podczas obrad XX sesji w dniu 29 maja 2000r., Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Lublinie został nadany Statut. Aktualnie WUP w Lublinie działa w oparciu o nowy Statut nadany Uchwałą Nr XI /158/2011 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 sierpnia 2011 r.

Urząd realizuje zadania Samorządu Województwa Lubelskiego w zakresie polityki rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.).

Do zadań Urzędu należy w szczególności:

1. określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia;
2. podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
3. opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
4. współdziałanie z wojewódzką radą zatrudnienia w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
5. programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju albo o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

6. koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;

7. inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;

8. inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

9. realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz obywateli państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności:

- ✓ pełnienie funkcji instytucji właściwej,
- ✓ przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia,
- ✓ wydawanie decyzji w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia;

10. realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, obywatelami państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej i obywatelami państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, w szczególności przez:

- ✓ wspieranie, koordynowanie i realizację zadań sieci EURES na terenie województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców,
- ✓ realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw;

11. wynikających z odrębnych przepisów umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi;

12. organizowanie i koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa;

13. opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;

14. współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym;

15. współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, w szczególności przez:

- ✓ badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań,

- ✓ prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie,
- ✓ wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,
- ✓ prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz,
- ✓ prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego,
- ✓ popularyzację idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;

16. organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;

17. określanie, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności wykazu zawodów na potrzeby rynku pracy, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne od tych wynagrodzeń;

18. współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy;

19. prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonanie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia;

20. współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych;

21. udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia;

22. realizowanie zadań wynikających z ustawy o służbie zastępczej zleconych przez Marszałka Województwa Lubelskiego w zakresie wydawania decyzji i postanowień oraz dokonywania innych czynności w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym;

23. wykonywanie zadań zleconych przez Marszałka Województwa Lubelskiego wynikających z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz przepisów wykonawczych.

Sejmik Województwa Lubelskiego co najmniej raz w roku dokonuje analizy i oceny sytuacji na rynku pracy. Urzędem kieruje oraz reprezentuje go na zewnątrz Dyrektor Urzędu powoływany przez Marszałka Województwa Lubelskiego. Dyrektor kieruje Urzędem przy pomocy Wicedyrektorów, których powołuje i odwołuje. Nadzór nad Urzędem sprawuje Zarząd Województwa Lubelskiego. Organem opiniodawczo - doradczym Marszałka Województwa w sprawach polityki rynku pracy jest Wojewódzka Rada Zatrudnienia.

Strukturę organizacyjną, zakres zadań oraz tryb pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie określa Regulamin Organizacyjny uzgodniony z Zarządem Województwa Lubelskiego.

W WUP funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

1. WYDZIAŁ FINANSOWY

- ✓ Zespół Obsługi Finansowo – Księgowej
- ✓ Zespół Obsługi Księgowo – Kasowej FGŚP

2. WYDZIAŁ POLITYKI RYNKU PRACY

3. WYDZIAŁ POŚREDNICTWA PRACY

4. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

5. WYDZIAŁ ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNY

6. WYDZIAŁ BADAŃ I ANALIZ

- ✓ Zespół Statystyk i Analiz
- ✓ Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy

7. WYDZIAŁ WDRAŻANIA PROJEKTÓW POKL

- ✓ Oddział Wdrażania Priorytetu VI POKL
- ✓ Oddział Wdrażania Priorytetu VII POKL
- ✓ Oddział Wdrażania Projektów Systemowych Priorytetu VII POKL

8. WYDZIAŁ PROGRAMOWANIA I KONTROLI POKL

- ✓ Oddział Programowania i PT POKL
- ✓ Oddział Kontroli POKL

9. WYDZIAŁ FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

10. ODDZIAŁ KADR

11. ZESPÓŁ RADCÓW PRAWNYCH

12. ZESPÓŁ ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

13. ZESPÓŁ DS. KOORDYNACJI WDRAŻANIA POKL

14. FILIA W BIAŁEJ PODLASKIEJ

15. FILIA W CHEŁMIE

16. FILIA W ZAMOŚCIU

17. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. BHP I PPOŻ

18. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. POLITYKI INFORMACYJNEJ

19. SAMODZIELNE STANOWISKO DS. KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Położenie

Województwo lubelskie obejmuje obszar 25.122,0 km². Pod względem zajmowanego terytorium jest trzecim co do wielkości województwem w kraju. Gęstość zaludnienia wynosi 86 osób na km², przy średniej krajowej 122 osoby na km². Położone jest we wschodniej części kraju a całkowita długość granic Lubelszczyzny wynosi 1.196 km. Obszar województwa w całości leży w dorzeczu Wisły. Głównymi rzekami województwa są Wieprz, Wisła (stanowi znaczną część granicy zachodniej województwa) oraz Bug (wyznacza granicę wschodnią województwa).

Województwo graniczy od wschodu z Białorusią i Ukrainą, od południa z województwem podkarpackim, od zachodu z województwem świętokrzyskim i mazowieckim, które jest też sąsiednim regionem od północy. Na krótkim czterokilometrowym odcinku Lubelszczyzna graniczy przez rzekę Bug z województwem podlaskim.

Województwo lubelskie podzielone jest na 24 powiaty, z czego: 20 to powiaty ziemskie, 4 powiaty grodzkie. Ogółem w województwie jest 213 gmin, z tego: 20 gmin o charakterze miejskim, 172 wiejskim i 21 miejsko – wiejskim. Ośrodkiem administracyjnym województwa jest miasto Lublin.

Demografia

Województwo lubelskie na koniec września 2013¹ roku zamieszkiwały 2159143 osoby, co stanowiło 5,6% ogólnej liczby ludności kraju. W porównaniu z 2012 rokiem liczba ludności zamieszkującej obszar województwa zmniejszyła się o 0,4%. Jest to wynik znaczącego spadku liczby urodzeń oraz ujemnego salda migracji.

W III kwartale 2013 roku w województwie lubelskim, podobnie jak i w Polsce, mieszkało więcej kobiet niż mężczyzn – kobiety stanowiły 51,5% ogółu ludności województwa, natomiast mężczyźni 48,5%.

Większość ludności województwa mieszka na terenach wiejskich – 1158179 (tj. 53,6% ogółu mieszkańców), zaś w miastach 1000964 (46,4%). Region należy do słabo zaludnionych i zurbanizowanych. Najwyższym zurbanizowaniem cechuje się podregion lubelski, natomiast najniższym białskopodlaski.

Sytuacja gospodarcza regionu

Jednym z najważniejszych działów gospodarki województwa lubelskiego jest rolnictwo. Świadczą o tym duże zasoby ziemi, wysoki udział ludności rolniczej oraz znacząca produkcja rolnicza w skali kraju. Ta wysoka pozycja rolnictwa w województwie jest wynikiem uwarunkowań (ukształtowanie powierzchni, korzystne warunki klimatyczne i glebowe) tworzących szansę dalszego rozwoju. Dlatego też znaczące miejsce na Lubelszczyźnie zajmuje przemysł spożywczy, w tym owocowo – warzywny, cukrowniczy, mleczarski, młynarski, piwowarski czy tytoniowy. Region Lubelski to również zaplecze pszczelarskie i zielarskie.

Poza sektorem rolno–spożywczym istotne miejsce zajmuje górnictwo. We wschodniej części Wyżyny Lubelskiej działa kopalnia Węgla Kamiennego Bogdanka. Funkcjonuje także duża

---

¹ Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie, dane za rok 2013 dostępne będą w maju 2014 roku

liczba cementowni i zakładów materiałów budowlanych, wytwarzających cegłę tradycyjną i klinkierową, beton komórkowy i prefabrykaty betonowe. Bogactwem naturalnym są wody mineralne, z których słynie uzdrowisko Nałęczów. Gospodarkę regionu tworzy również przemysł chemiczny, drzewny i meblarski, metalowy i maszynowy, w tym przemysł lotniczy w Świdniku.

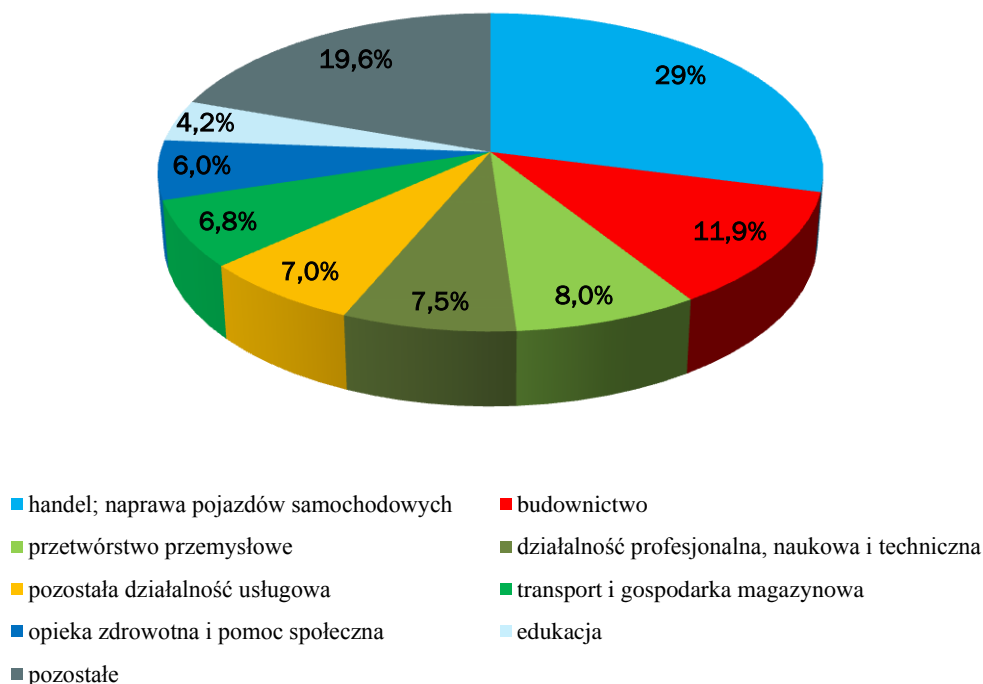
Podmioty gospodarki narodowej

W województwie lubelskim w końcu grudnia 2013 roku w rejestrze REGON było 169,8 tys. podmiotów. Oznacza to wzrost liczby podmiotów o 2,3% w stosunku do grudnia 2012 roku. Pod względem liczby podmiotów województwo lubelskie uplasowało się na 10 miejscu w kraju. Sektor prywatny stanowił 96,6% ogółu podmiotów i było w nim zarejestrowanych 164,0 tys. podmiotów.

Struktura podmiotów gospodarki narodowej w województwie lubelskim przedstawiała się następująco:

- ✓ 75,9% ogółu stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (mniej o 0,3 pkt procentowe niż w 2012 roku),
- ✓ 12,2% - spółki (więcej o 0,3 pp),
- ✓ 0,7% - spółdzielnie (tyle samo, co w 2012 roku),
- ✓ 11,2% - pozostałe podmioty (m.in. państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, związki zawodowe, wspólnoty mieszkaniowe).

**Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD.
Stan w dniu 31 grudnia 2013 roku.**

Aktywność ekonomiczna ludności

Urząd Statystyczny w Lublinie, w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych, prowadzi Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności. Podmiotem badania są osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Udział pracujących i bezrobotnych w populacji osób w wieku 15 lat i więcej określa tzw. poziom aktywności zawodowej.

W III kwartale 2013 roku współczynnik aktywności zawodowej wyrażony udziałem pracujących i bezrobotnych w populacji osób w wieku 15 lat i więcej, w ciągu roku zmalał i w III kwartale 2013 roku wynosił 56,8%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 57 było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Liczba ludności pracującej w III kwartale 2013 roku w porównaniu do III kwartału 2012 roku wzrosła o 2,3%.

Miernikiem poziomu zatrudnienia jest wskaźnik zatrudnienia oznaczający udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W III kwartale 2013 roku wynosił on 50,8%. W populacji osób pracujących przeważali mężczyźni (58,3%). Wśród osób mających pracę przeważali mieszkańcy wsi.

2 | Stan i struktura bezrobocia

2.1. Poziom i natężenie bezrobocia rejestrowanego

Rynek pracy jest szczególnym obszarem, na którym spotykają się wszystkie zagadnienia dotyczące zatrudnienia, bezrobocia, polityki społecznej, ogniskują się wszystkie problemy gospodarek regionalnych. Wielkość podaży i popytu na pracę, stopa bezrobocia, wiek i struktura zawodowa osób pozostających bez pracy dostarczają istotnych informacji o niedostosowaniach strukturalnych i trudnościach restrukturyzacyjnych.

Proces transformacji ustrojowej – rozpoczęty w warunkach największej w powojennej historii kraju recesji gospodarczej – wywołał istotne zmiany w różnych obszarach rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Najbardziej dynamiczne i dotkliwe zmiany dokonały się w sferze zatrudnienia i rynku pracy. W bardzo krótkim czasie rynek pracy, który charakteryzował się w skali kraju i poszczególnych regionów nadwyżką popytu na pracę nad podażą zasobów ludzkich, przekształcił się w rynek poważnego niedoboru popytu. Pojawiło się masowe bezrobocie, które dotknęło różne kategorie ludności w miastach i na wsi.

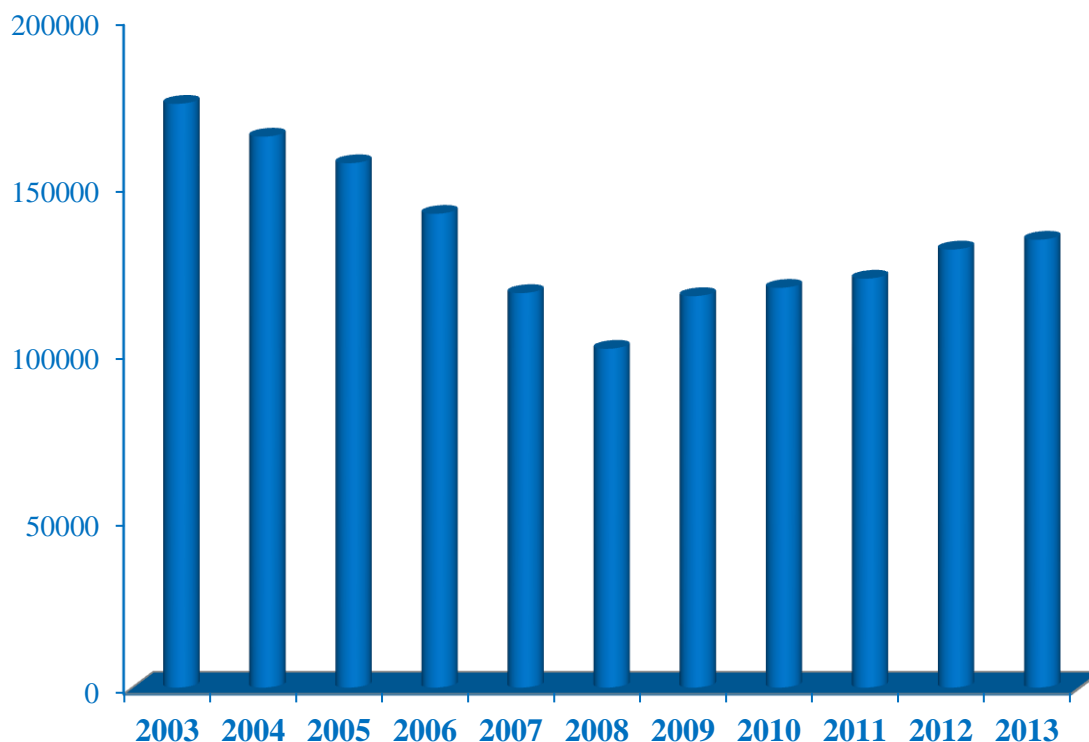
Tabela 1. Bezrobocie w województwie lubelskim na tle innych województw

Wyszczególnienie	Grudzień 2012 r.			Grudzień 2013 r.		
	województwa	liczba	poz.	województwa	liczba	poz.
Liczba bezrobotnych	POLSKA	2136815		POLSKA	2157883	
	Lubelskie	131125	9	Lubelskie	134042	9
	Mazowieckie	271927	1	Mazowieckie	283196	1
	Śląskie	205459	2	Śląskie	208296	2
	Małopolskie	161161	3	Małopolskie	164434	3
	Dolnośląskie	157369	4	Podkarpackie	154216	4
	Podkarpackie	153807	5	Dolnośląskie	153558	5
Stopa bezrobocia	POLSKA	13,4		POLSKA	13,4	
	Lubelskie	14,1	8	Lubelskie	14,4	8
	Warmińsko- Mazurskie	21,2	1	Warmińsko- Mazurskie	21,7	1
	Zachodniopomorskie	18,1	2	Kujawsko-Pomorskie	18,1	2
	Kujawsko-Pomorskie	17,9	3	Zachodniopomorskie	18,0	3
	Podkarpackie	16,3	4	Świętokrzyskie	16,5	4
	Lubuskie	15,8	5	Podkarpackie	16,4	5
	Świętokrzyskie	15,8	5			
Liczba bezrobotnych kobiet	POLSKA	1099186		POLSKA	1099456	
	Lubelskie	64432	9	Lubelskie	64852	9
	Mazowieckie	130023	1	Mazowieckie	133800	1
	Śląskie	112316	2	Śląskie	111135	2
	Małopolskie	84177	3	Małopolskie	84534	3
	Wielkopolskie	81292	4	Kujawsko-Pomorskie	81002	4
	Kujawsko-Pomorskie	80499	5	Wielkopolskie	79790	5
Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	POLSKA	938975		POLSKA	954830	
	Lubelskie	72053	4	Lubelskie	74299	4
	Mazowieckie	118669	1	Mazowieckie	122458	1
	Podkarpackie	96555	2	Podkarpackie	97537	2
	Małopolskie	88045	3	Małopolskie	90366	3
	Wielkopolskie	69996	5	Wielkopolskie	68974	5

W latach 2003 - 2008 obserwowano tendencję stałego spadku bezrobocia rejestrowanego. Najwyższą dynamikę spadku liczby bezrobotnych odnotowano w 2007 roku (16,7% w porównaniu do stanu z końca 2006 roku). Niestety od 2009 roku sytuacja na rynku pracy pogorszyła się i liczba bezrobotnych ponownie rośnie. Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych wyniosła 134042 osoby, czyli więcej o 2,2% niż w 2012 roku.

Fluktuację stanu bezrobocia rejestrowanego w województwie na przestrzeni jedenastu lat obrazuje poniższy wykres:

Wykres 2. Bezrobotni w województwie lubelskim w latach 2003 - 2013

Liczbę bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2012 i 2013 roku w Powiatowych Urzędach Pracy przedstawia poniżej tabela nr 2.

Tabela 2. Stan bezrobocia w poszczególnych powiatach

PUP	Liczba bezrobotnych według stanu na koniec:			
	31.12.2012		31.12.2013	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Biała Podlaska	10915	5275	10933	5168
powiat grodzki	3942	1882	3914	1827
powiat ziemski	6973	3393	7019	3341
Bilgoraj	4212	2071	4489	2126
Chelm	10385	5491	10858	5672
powiat grodzki	4366	2308	4468	2345
powiat ziemski	6019	3183	6390	3327
Hrubieszów	5795	2831	5946	2825
Janów Lubelski	3694	1597	3811	1677
Krasnystaw	4907	2282	5037	2369
Kraśnik	6804	3271	7010	3365

Lubartów	6218	3160	6382	3193
MUP Lublin	17124	8592	17422	8486
PUP Lublin	6788	3323	7185	3380
Łączna	2618	1477	2669	1540
Łuków	5935	3087	5887	3021
Opole Lubelskie	4450	2126	4390	2073
Parczew	2217	1110	2281	1175
Puławy	5841	2832	5889	2799
Radzyń Podlaski	3967	1811	4040	1781
Ryki	3194	1516	3476	1581
Świdnik	4212	2114	4296	2106
Tomaszów Lubelski	6036	2857	6107	2925
Włodawa	3780	1916	3858	1923
Zamość	12033	5693	12076	5667
powiat grodzki	4827	2282	4861	2304
powiat ziemski	7206	3411	7215	3363
Ogółem	131125	64432	134042	64852

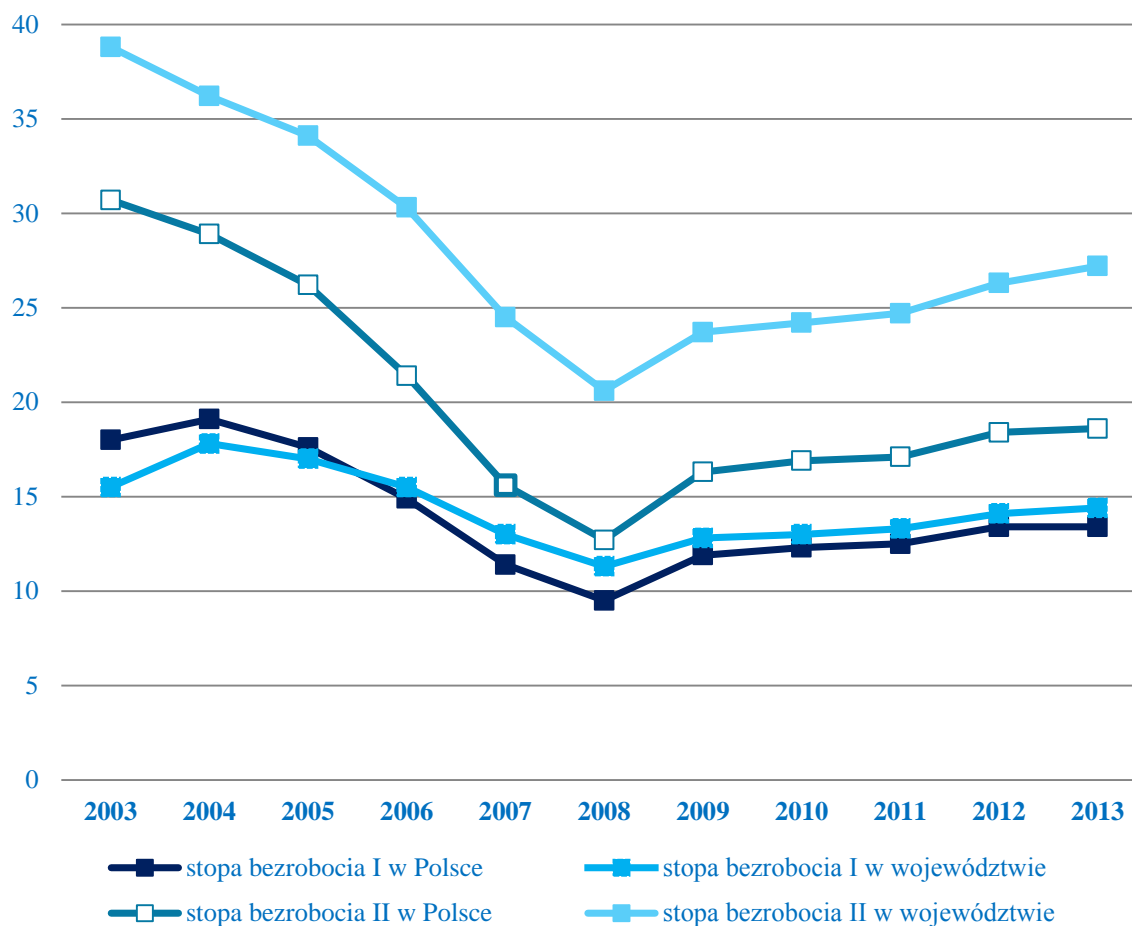
O zmianach na rynku pracy świadczy także kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnej zawodowo, czyli **stopa bezrobocia**. W latach 2002 - 2008 zarówno liczba bezrobotnych, jak i stopa bezrobocia rejestrowanego sukcesywnie zmniejszały się. Na koniec 2008 roku omawiany wskaźnik wyniósł w województwie lubelskim 11,3%, natomiast w kraju 9,5%. Od 2009 roku wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych odnotowuje się systematyczny wzrost stopy bezrobocia. Na koniec 2013 roku udział bezrobotnych w populacji aktywnej zawodowo wyniósł 14,4% (w kraju 13,4%) i był wyższy w porównaniu z 2012 rokiem o 0,3 pkt procentowego.

Najwyższe natężenie bezrobocia występuje w powiatach: włodawskim (24,9%), hrubieszowskim (20,7%) oraz chełmskim ziemskim (20,6%) zaś najniższe w powiecie biłgorajskim (9,4%), mieście Lublinie (10,1%) oraz w powiecie łużyńskim (10,5%).

Bezrobocie nie stanowi większego problemu społecznego, gdy ma charakter przejściowy i frykcyjny, a jego stopa nie przekracza 3-4% czynnych zawodowo. Natomiast staje się problemem, kiedy przewyższa ten próg, bowiem funkcją ogólnej stopy bezrobocia i małej elastyczności rynku pracy jest udział bezrobocia długookresowego.

Zmiany natężenia bezrobocia w województwie i kraju ilustruje poniższy wykres:

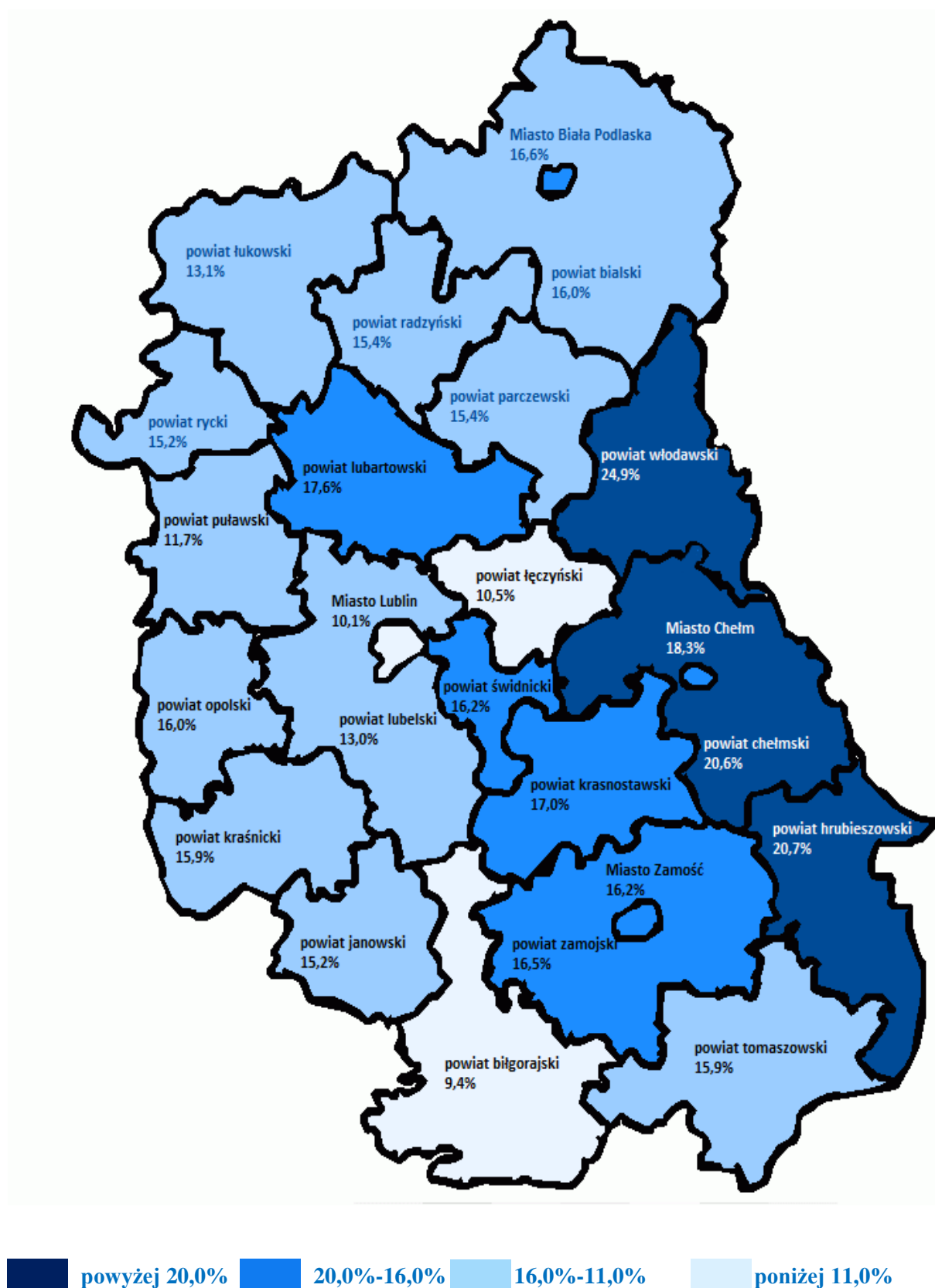
Wykres 3. Stopa bezrobocia I i II w województwie i w kraju w latach 2003-2013

Udział bezrobotnych w populacji aktywnej zawodowo (stopa I) od lat utrzymywał się na poziomie poniżej średniej krajowej, jednak od 2006 roku obserwuje się sytuację odwrotną. W 2013 roku omawiany wskaźnik był wyższy od krajowego o 1,0 pkt procentowy i wynosił 14,4% (w kraju 13,4%).

Odsetek bezrobotnych w subpopulacji pracujących poza rolnictwem indywidualnym (stopa II) od lat jest znacznie wyższy od wskaźnika krajowego. W końcu 2013 roku w Polsce, wskaźnik ten wynosił 18,6%, w województwie 27,2%. Wysoka stopa II świadczy m.in. o wysokim ukrytym bezrobociu, które występuje w województwie głównie na obszarach wiejskich.

Kartogram 1. Stopa bezrobocia I według powiatów. Stan w dniu 31 grudnia 2013 roku

2.2. Płynność bezrobocia

Płynność bezrobocia oznacza napływ do bezrobocia (nowo zarejestrowani) i odpływ z bezrobocia (wyrejestrowani).

Niekorzystną tendencją polskiego bezrobocia jest wzrost liczby bezrobotnych powracających do ewidencji. Te ponowne rejestracje są podstawowym składnikiem napływu do bezrobocia. W 2013 roku udział osób rejestrujących się po raz kolejny wyniósł 79,7% wobec 78,6% w 2012 roku.

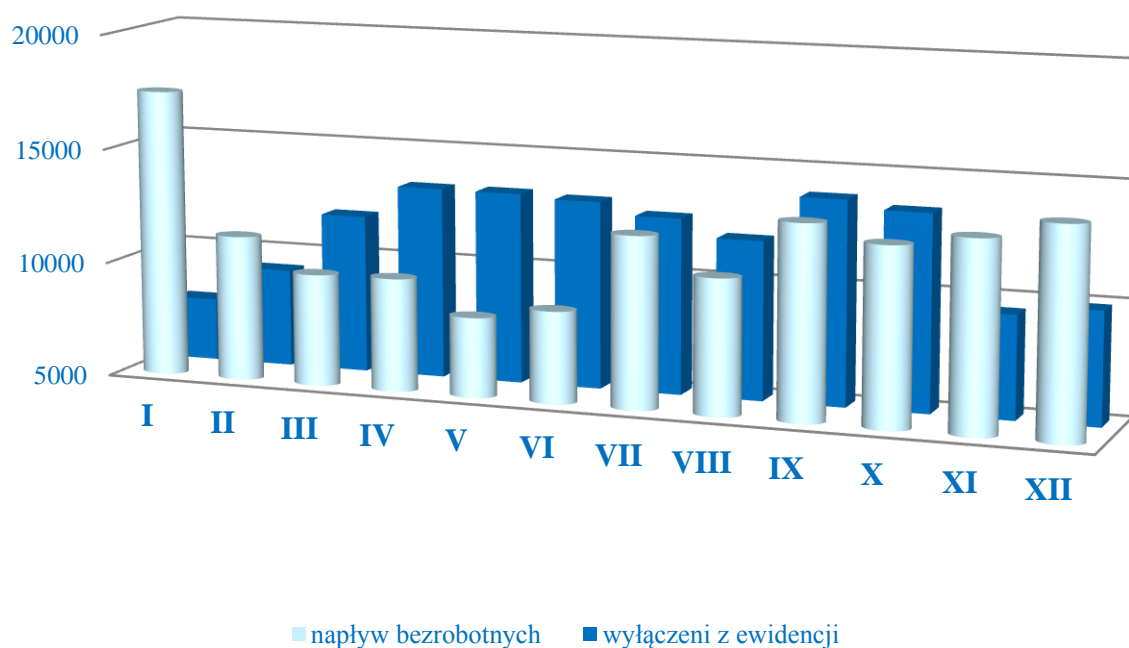
Jak to jest na Lubelszczyźnie i w kraju ilustruje poniższa tabela:

Tabela 3. Napływ i odpływ z bezrobocia w Polsce i w województwie lubelskim w 2013 roku

Wyszczególnienie		Przyrost/spadek liczby bezrobotnych	Napływ		Odpływ	
			ogółem	w tym po raz kolejny	ogółem	w tym do pracy
Styczeń	Polska	+158929	317936	258265	159007	78349
	Lubelskie	+9765	17479	14430	7714	3497
Luty	Polska	+40942	224940	178578	183998	80527
	Lubelskie	+2067	11306	9100	9239	3352
Marzec	Polska	-22233	213873	172496	236106	99938
	Lubelskie	-2012	9858	7978	11870	4193
Kwiecień	Polska	-58743	200682	159275	259425	116047
	Lubelskie	-3384	9917	7882	13301	5351
Maj	Polska	-79373	176170	134057	255543	120500
	Lubelskie	-4819	8472	6410	13291	5770
Czerwiec	Polska	-67192	177654	137626	244846	111126
	Lubelskie	-4155	8995	6893	13150	5972
Lipiec	Polska	-16042	236289	183658	252331	111841
	Lubelskie	-191	12452	9537	12643	5202
Sierpień	Polska	-9894	203592	161347	213274	95195
	Lubelskie	-1006	10889	8705	11895	4637
Wrzesień	Polska	-93	252528	183892	252621	130557
	Lubelskie	-461	13420	9827	13881	6922
Październik	Polska	-7953	245808	191594	253761	123433
	Lubelskie	-793	12727	9847	13520	6186

Listopad	Polska	+40869	229767	190006	188898	97175
	Lubelskie	+3757	13235	10916	9478	4800
Grudzień	Polska	+41851	230205	199708	188354	98177
	Lubelskie	+4149	14037	12314	9888	5365
Ogółem	Polska	+21068	2709444	2150502	2688164	1262865
	Lubelskie	+2917	142787	113839	139870	61247

Wykres 4. Napływ i odpływ bezrobotnych w województwie lubelskim w poszczególnych miesiącach 2013 roku

W 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowało się (napływ) 142787 osób (tj. o 2,2% więcej niż w 2012 roku). Liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych na Lubelszczyźnie w poszczególnych powiatach, w 2013 roku przedstawia poniżej tabela nr 4.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych w poszczególnych kwartałach 2013 roku

PUP	Liczba rejestrujących się w poszczególnych kwartałach:							
	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Biała Podlaska	2838	1211	1902	852	2929	1515	2786	1325
powiat grodzki	1083	447	701	322	1086	540	1005	451
powiat ziemski	1755	764	1201	530	1843	975	1781	874
Biłgoraj	2257	922	1551	758	2058	1070	2334	1028
Chelm	3153	1396	2263	1111	3241	1802	3284	1414
powiat grodzki	1408	623	1058	521	1391	773	1326	588
powiat ziemski	1745	773	1205	590	1850	1029	1958	826
Hrubieszów	1349	565	1170	544	1514	791	1579	697
Janów Lubelski	930	409	619	257	1008	500	909	350
Krasnystaw	1346	597	926	391	1274	617	1194	494
Kraśnik	1683	716	1352	647	1586	858	2179	984
Lubartów	1800	701	1000	427	1493	787	1696	689
MUP Lublin	4964	2211	3664	1713	4428	2291	4513	2085
PUP Lublin	2288	919	1533	742	1871	916	2231	983
Łęczna	1140	553	709	343	956	566	956	482
Łuków	1880	726	1219	593	1538	768	1873	785
Opole Lubelskie	1156	446	695	292	1062	519	1070	424
Parczew	610	249	417	176	577	320	607	300
Puławy	2111	947	1337	567	1909	937	2165	977
Radzyń Podlaski	790	244	621	275	792	348	966	409
Ryki	1116	487	753	337	956	492	1149	543
Świdnik	1285	550	894	398	1095	577	1270	602
Tomaszów Lubelski	1716	644	1330	595	1909	965	2139	858
Włodawa	873	350	780	367	1069	589	1147	538
Zamość	3358	1344	2649	1138	3496	1761	3952	1711
powiat grodzki	1402	596	1098	490	1546	804	1511	701
powiat ziemski	1956	748	1551	648	1950	957	2441	1010
Ogółem	38643	16187	27384	12523	36761	18989	39999	17678

Od stycznia do grudnia 2013 roku z ewidencji urzędów pracy wyłączono 139870 bezrobotnych (tabela nr 5).

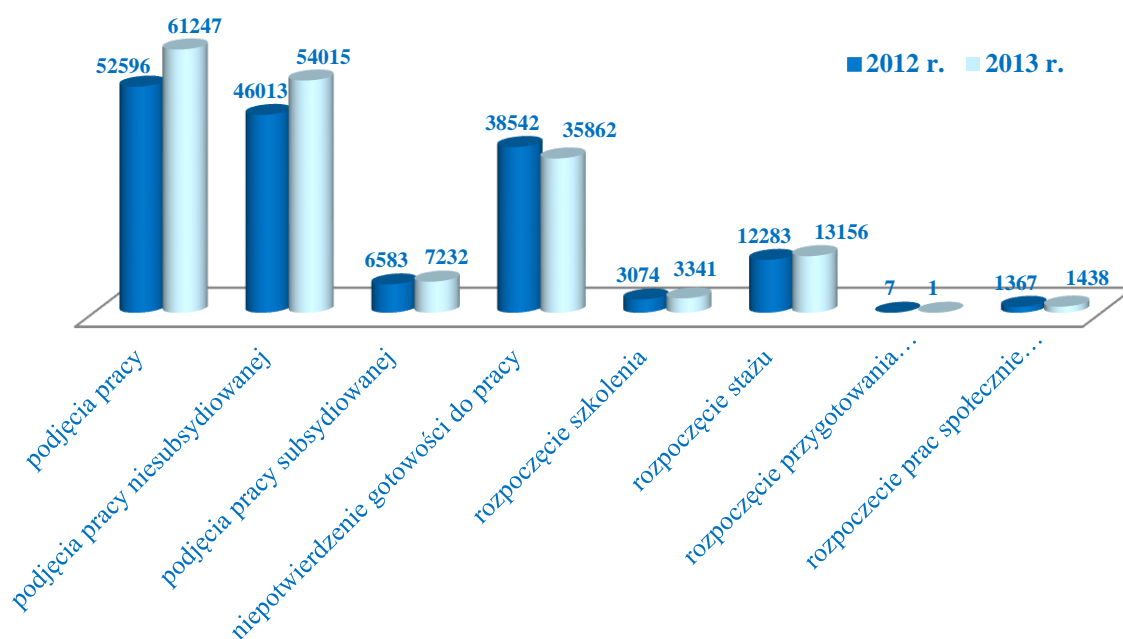
Tabela 5. Wylączeni z ewidencji urzędów pracy

PUP	Liczba wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w poszczególnych kwartałach:							
	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Biała Podlaska	2161	1070	2616	1139	3167	1553	2493	1248
powiat grodzki	816	398	968	395	1172	573	947	449
powiat ziemski	1345	672	1648	744	1995	980	1546	799
Bilgoraj	1638	869	2368	1006	2238	1038	1679	810
Chelm	2386	1312	3309	1382	3163	1603	2610	1245
powiat grodzki	1105	608	1378	547	1418	736	1180	577
powiat ziemski	1281	704	1931	835	1745	867	1430	668
Hrubieszów	1281	654	1634	720	1403	696	1143	533
Janów Lubelski	776	388	962	347	885	421	726	280
Krasnystaw	1109	543	1221	437	1267	558	1013	474
Kraśnik	1333	740	1873	769	1613	725	1775	877
Lubartów	1331	657	1675	616	1531	687	1288	611
MUP Lublin	3925	2057	4295	1891	4612	2198	4439	2260
PUP Lublin	1568	792	1933	778	2060	958	1965	975
Łęczna	804	461	1026	488	1111	534	769	398
Łuków	1306	668	1959	779	1830	820	1463	671
Opole Lubelskie	715	338	1346	539	1086	470	896	387
Parczew	406	193	606	246	654	324	481	217
Puławy	1431	710	2249	992	2051	916	1743	843
Radzyń Podlaski	575	258	866	301	805	364	850	383
Ryki	628	308	1111	500	1028	505	925	481
Świdnik	1016	520	1189	498	1210	578	1045	539
Tomaszów Lubelski	1156	491	2408	966	1956	852	1503	685
Włodawa	691	376	1136	516	1088	543	876	402
Zamość	2587	1193	3960	1673	3661	1567	3204	1547
powiat grodzki	1131	553	1511	673	1552	709	1329	634
powiat ziemski	1456	640	2449	1000	2109	858	1875	913
Ogółem	28823	14598	39742	16583	38419	17910	32886	15866

W latach 2002-2006 stopniowo zwiększała się liczba bezrobotnych wyłączanych z ewidencji z powodu podjęcia pracy. Tendencja ta w 2007 roku załamała się i spadała do 2012 roku, z wyjątkiem 2010 roku, gdzie liczba podejmujących zatrudnienie wzrosła (w 2010 roku pracę podjęło 57.625 osób, tj. o 11,8% więcej niż w 2009 roku). W 2013 roku pracę

podjęło 61247 osób, tj. o 16,4% więcej niż w 2012 roku. Obok podejmowania zatrudnienia drugą najczęstszą przyczyną wyłączenia z rejestru bezrobotnych jest nie potwierdzenie gotowości do pracy.

Wykres 5. Główne przyczyny odpływu bezrobotnych w 2012 i w 2013 roku

Liczbę podjęć pracy w 2012 r. oraz w poszczególnych kwartałach 2013 roku ilustruje tabela nr 6.

Tabela 6. Podjęcia pracy w województwie lubelskim

Wyszczególnienie		2012r.	2013 r.				Razem
			I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	
Podjęcia pracy		52596	11042	17093	16761	16351	61247
Z tego	niesubsydiowanej	46013	10097	14183	15016	14719	54015
	w tym pracy sezonowej	5420	1150	1607	1874	1859	6490
	subsydiowanej	6583	945	2910	1745	1632	7232
	Z tego						
	prac interwencyjnych	1219	278	514	397	217	1406
	robót publicznych	1097	188	699	135	51	1073
	podjęcie działalności gospodarczej	2556	326	1188	714	828	3056

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli zauważyć można, iż największe możliwości na znalezienie zatrudnienia mieli bezrobotni w II, III jak i w IV kwartale 2013 roku.

Liczba podjęć pracy w poszczególnych powiatach województwa lubelskiego zamieszczona jest w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wyłączeni z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy w poszczególnych kwartałach 2013 roku

PUP	Liczba wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy z powodu podjęcia pracy w poszczególnych kwartałach:							
	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Biała Podlaska	760	374	1256	571	1623	900	1362	735
powiat grodzki	302	154	474	203	579	312	522	261
powiat ziemski	458	220	782	368	1044	588	840	474
Bilgoraj	334	164	674	214	577	272	650	329
Chelm	878	490	1310	435	1369	811	1190	591
powiat grodzki	415	228	562	188	639	384	525	275
powiat ziemski	463	262	748	247	730	427	665	316
Hrubieszów	437	220	615	242	624	348	619	318
Janów Lubelski	307	157	361	103	313	165	313	144
Krasnystaw	449	219	537	165	606	290	618	305
Kraśnik	477	247	676	212	700	341	635	336
Lubartów	534	278	1010	310	845	403	695	338
MUP Lublin	1781	1010	2102	959	2347	1204	2383	1317
PUP Lublin	681	363	916	358	835	410	938	520
Łęczna	364	211	406	179	525	273	375	206
Łuków	559	305	892	341	774	446	694	373
Opole Lubelskie	234	112	677	269	492	240	408	215
Parczew	136	66	205	64	260	147	272	124
Puławy	583	349	975	434	787	363	863	473
Radzyń Podlaski	290	133	449	166	426	197	477	248
Ryki	310	150	502	217	495	270	599	352
Świdnik	438	230	558	230	547	273	569	332
Tomaszów Lubelski	359	167	949	345	612	258	601	269
Włodawa	245	122	500	177	470	242	474	218
Zamość	886	439	1523	539	1534	666	1616	830
powiat grodzki	395	205	593	247	707	332	712	369
powiat ziemski	491	234	930	292	827	334	904	461
Ogółem	11042	5806	17093	6530	16761	8519	16351	8573

Podkreślenia również wymaga fakt, że trwający kryzys gospodarczy powoduje w dalszym ciągu generowanie bezrobocia, a głównym źródłem napływu nowych bezrobotnych jest utrata pracy.

3 | Zróżnicowanie bezrobotnych według cech demograficzno-społecznych

3.1. Zmiany w strukturze bezrobotnych

Głównymi cechami różnicującymi bezrobotnych są: płeć, wiek, miejsce zamieszkania (miasto, wieś), poziom wykształcenia oraz rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy.

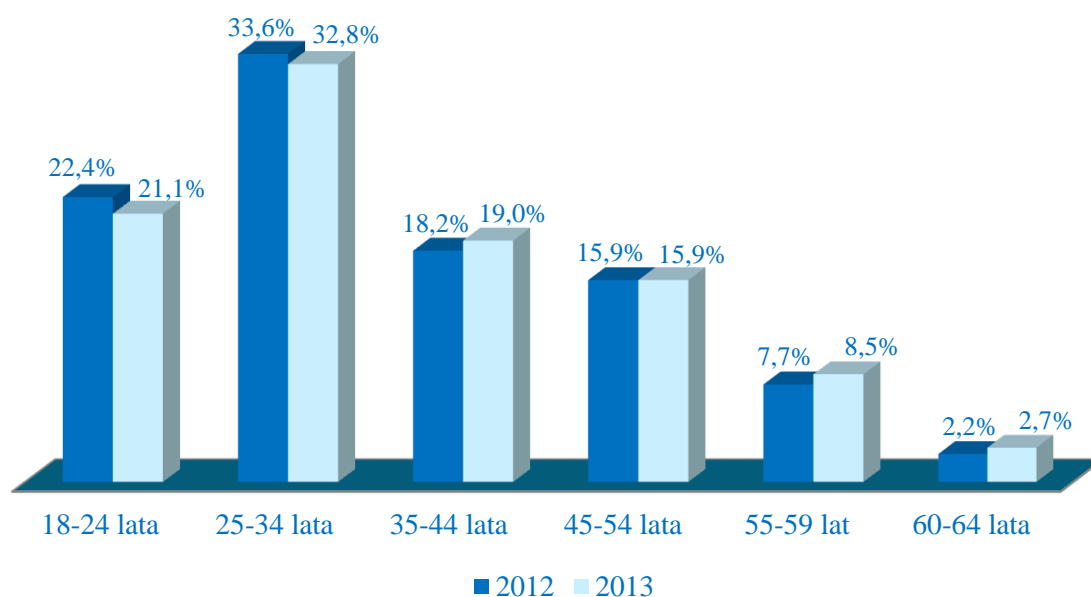
W latach 2002 – 2008 zdecydowanie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet, co miało swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet wśród ogółu zarejestrowanych (z 48,6% w 2002 roku do 53,1% w końcu 2008 roku). W końcu 2010 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się do 49,6%, a w końcu 2011 roku do 50,8%, by rok później spaść do 49,1%. W końcu 2013 roku, w województwie lubelskim zarejestrowane były 64852 kobiety. W ciągu roku odsetek bezrobotnych kobiet zmniejszył się z 49,1% do 48,4%.

Tabela 8. Stan bezrobocia ze względu na płeć w latach 2010 – 2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Kobiety	59385	49,6	62189	50,8	64432	49,1	64852	48,4
Mężczyźni	60324	50,4	60252	49,2	66693	50,9	69190	51,6
Ogółem	119709	100	122441	100	131125	100	134042	100

Wśród ogółu bezrobotnych w woj. lubelskim stałą liczebną przewagę mają mieszkańcy wsi nad mieszkańcami miast (54,9% w 2012 r., a na koniec 2013 r. – 55,4%).

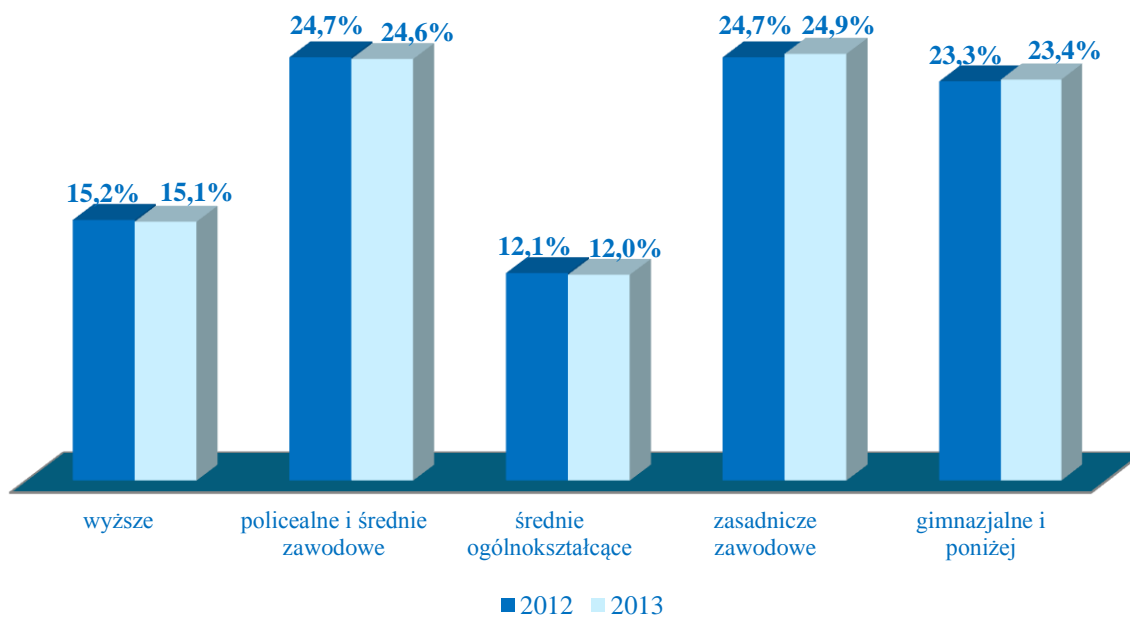
Wykres 6. Zmiany w strukturze bezrobotnych według wieku w latach 2012-2013

Począwszy od 2003 roku, dominującą grupę wiekową w województwie lubelskim stanowią osoby od 25 do 34 roku życia. W końcu 2013 roku udział ten wyniósł 32,8%, przy czym w tej kategorii wiekowej przeważają kobiety (54,4%).

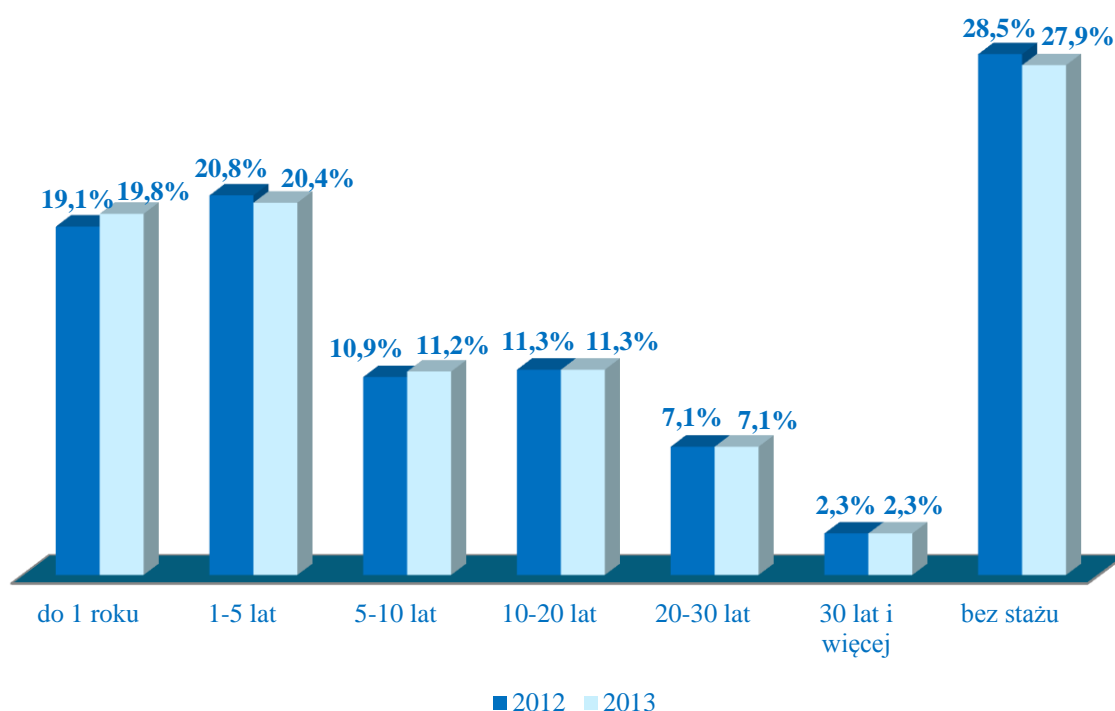
Z analizy struktury wieku bezrobotnych wynika, iż ponad połowa (53,9%) zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyła 34 roku życia, a zdecydowana większość, bo 3/4 bezrobotnych jest w tzw. wieku mobilnym, tj. do 44 lat. Oznacza to, że większość zarejestrowanych bezrobotnych w regionie jest w wieku najwyższej aktywności zawodowej, wśród której dominuje młodzież.

Wykres 7. Zmiany w strukturze bezrobotnych według wykształcenia w latach 2012-2013

Bardzo ważnym wyznacznikiem pozycji na rynku pracy oraz szans na znalezienie zatrudnienia jest poziom wykształcenia. W końcu 2013 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w województwie stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 24,9% (w 2012 roku były to osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym – po 24,7%). Natomiast w kraju najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe, odpowiednio: 28,1% oraz 27,3%. Prawie połowa (48,3%) populacji bezrobotnych w województwie lubelskim nie posiada średniego wykształcenia. Od lat w rejestrach urzędów pracy najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe. Jednak od 2010 roku sytuacja uległa zmianie i najmniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W 2013 roku udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wyniósł 12,0%.

Wykres 8. Zmiany w strukturze bezrobotnych według stażu pracy w latach 2012-2013

Analizując strukturę bezrobotnych według stażu pracy widać utrzymującą się od lat tendencję, iż najliczniejszą subpopulację stanowią osoby bez doświadczenia zawodowego, w końcu 2013 roku (27,9%) oraz osoby ze stażem od 1 do 5 lat (20,4%).

Należy nadmienić, że aktualnie kobiety dominują w grupie osób bezrobotnych bez stażu pracy oraz wśród pracujących do 1 roku .

W najmniejszym stopniu zagrożone bezrobociem są osoby z najdłuższym stażem zawodowym (30 lat i więcej) zaledwie 2,3% populacji.

3.2. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Z winy zakładu, pracę w województwie lubelskim utraciły 1022 osoby (tj. o 174 osoby mniej niż w roku 2012), w tym 189 (18,5%) pracowników zwolnionych zostało z sektora publicznego i 833 (81,5%) z sektora prywatnego.

W urzędach pracy województwa lubelskiego w ciągu dwunastu miesięcy 2013 roku z przyczyn dotyczących zakładów pracy zostały zarejestrowane 7133 osoby, tj. o 2347 więcej w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 roku.

Natomiast na koniec 2013 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawały 5604 osoby, w tym 49,4% to kobiety. Bezrobotni z winy zakładu pracy stanowili 4,2% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych (w roku wcześniejszym 3,6%).

Tabela 9. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Miesiąc/Kwartał	Nowo zarejestrowani	Stan na koniec	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)
styczeń	986	5323	3,8
luty	647	5657	3,9
marzec	619	5851	4,2
I kwartał	2252	X	X
kwiecień	641	5920	4,3
maj	486	5800	4,4
czerwiec	510	5712	4,4
lipiec	586	5668	4,4
sierpień	454	5543	4,4
wrzesień	533	5474	4,3
III kwartał	1573	X	X
październik	551	5336	4,2
listopad	560	5465	4,2
grudzień	560	5604	4,2
IV kwartał	1671	X	X

Największej grupowej redukcji zatrudnienia (zgodnie z ustawą z dnia 13 marca 2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.) dokonały następujące zakłady: Tradis Sp. z o.o. Lublin (118 osób); Fabryka Łożysk Toczących w Kraśniku (112 osób); Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Lublinie (75 osób); Movares Sp. z o.o. Warszawa Oddział w Lublinie (55 osób).

Tabela 10. Zwolnienia planowane i dokonane

Miesiąc	Zwolnienia planowane				Zwolnienia dokonane			
	Sektor publiczny		Sektor prywatny		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby
Styczeń	2	3	0	0	2	3	3	119
Luty	3	4	12	546	3	79	11	98
Marzec	3	4	7	30	3	4	9	177
Kwiecień	2	3	4	42	1	2	8	53
Maj	3	37	7	804	1	1	7	65
Czerwiec	1	114	3	106	0	0	2	4
Lipiec	1	7	1	1	0	0	5	55
Sierpień	0	0	1	10	2	36	4	13
Wrzesień	2	86	2	3	0	0	5	93
Październik	2	7	9	33	4	57	10	16
Listopad	0	0	7	56	3	4	9	46
Grudzień	0	0	3	52	2	2	6	94
Razem	X	265	X	1683	X	188	X	833

3.3. Bezrobotni według grup zawodów

Obecnie obowiązującym rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji Zawodów i Specjalności jest Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1268) zmieniające rozporządzenie z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz. U. Nr 82 poz. 537). Klasyfikacja grupuje poszczególne zawody (specjalności) w szczegółowo zagregowane grupy, ustala ich symbole i nazwy. Przyjęty system kodowy zgodnie z Międzynarodowym Standardem ISCO -08 przyjmuje symbol jednocyfrowy dla grup wielkich, dwucyfrowy – grup dużych, trzycyfrowy – średnich, czterocyfrowy – elementarnych. Zawód i specjalność oznaczono odpowiednio kodem sześciocyfrowym. Omawiana klasyfikacja zawiera 2366 zawodów i specjalności.

Klasyfikacja stosowana jest w ramach pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych, innych działań związanych z polityką zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu. Ponadto, umożliwia prowadzenie badań, analiz, prognoz, różnorodnych opracowań dotyczących rynku pracy.

W pierwszej wielkiej grupie zawodów „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” najliczniejszy napływ odnotowano w zawodach:

Tabela 11. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Kierownik działu sprzedaży 122102	77	81	39	36	50	17
Kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego 132302	37	36	38	45	1	3
Kierownik budowy 132301	34	32	27	22	27	30
Naczelnik/kierownik wydziału 121303	32	23	30	23	8	3
Kierownik działu marketingu 122101	26	34	35	36	4	6
Prezes 112017	20	20	22	18	3	5
Kierownik działu transportu 132402	15	18	12	14	0	0
Kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługi z zakresu marketingu i sprzedaży 122103	14	6	6	5	2	0
Kierownik małego przedsiębiorstwa usług osobistych, porządkowych i pokrewnych 121903	13	2	9	7	0	1
Główny księgowy 121101	13	13	6	8	16	12

Najwyższy napływ do ewidencji bezrobotnych w grupie drugiej „Specjaliści” przedstawiał się następująco:

Tabela 12. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Specjalista administracji publicznej 242217	2002	1744	1376	1307	29	58
Pedagog 235107	1972	1818	1367	1375	69	153
Specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych 242222	1365	716	1062	498	15	11

Ekonomista 263102	746	1230	495	1080	12	12
Fizjoterapeuta 228301	692	579	368	309	277	224
Politolog 263304	683	670	520	541	3	1
Inżynier rolnictwa 213205	637	688	516	538	10	6
Specjalista ds. marketingu i handlu 243106	541	576	441	495	180	195
Socjolog 263204	506	496	388	375	4	2
Specjalista ochrony środowiska 213303	497	516	329	374	25	22

Trzecią grupę zawodów „Technicy i inny średni personel” reprezentowały następujące zawody:

Tabela 13. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Technik mechanik 311504	2824	2853	2434	2415	15	22
Technik ekonomista 331403	2226	2204	2224	2209	12	13
Technik budownictwa 311204	1063	1032	956	892	32	15
Technik żywienia i gospodarstwa domowego 322002	960	1000	911	970	0	1
Technik rolnik 314207	951	1021	1116	1124	7	3
Technik informatyk 351203	945	910	774	767	94	91
Technik elektryk 311303	707	684	574	517	19	39
Technik technologii odzieży 311924	506	482	563	525	1	5
Technik administracji 334306	434	520	506	524	614	548
Technik elektronik 311408	389	400	329	316	20	19

W grupie czwartej „Pracownicy biurowi” dominowały zawody:

Tabela 14. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Magazynier 432103	927	993	827	853	864	555
Technik prac biurowych 411004	849	938	990	1070	1709	1821
Technik hotelarstwa 422402	382	356	309	281	4	3
Technik obsługi turystycznej 422103	162	149	141	138	4	10
Sekretarka 412001	150	147	140	147	388	328
Asystent ds. księgowości 431101	112	124	128	150	280	244
Recepcjonista 422602	88	94	79	82	123	108
Listonosz 441203	85	80	83	79	13	0
Technik rachunkowości 431103	74	48	59	40	13	23
Fakturzystka 431102	72	67	45	54	156	116

Najliczniejszy napływ bezrobotnych, których kwalifikacje stanowiły grupę piątą „Pracownicy usług i sprzedawcy” odnotowano w zawodach:

Tabela 15. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Sprzedawca 522301	6414	6867	7152	7404	2862	2131
Kucharz małej gastronomii 512002	1680	1559	1622	1481	57	61
Kucharz 512001	1670	1709	1909	1930	494	426
Robotnik gospodarczy 515303	1407	1331	1644	1547	2950	2654
Fryzjer 514101	1176	1037	1089	990	364	303
Kelner 513101	600	581	613	599	380	316

Technik handlowiec 522305	450	530	523	559	172	273
Technik usług kosmetycznych 514207	337	272	252	208	16	8
Kasjer handlowy 523002	307	339	318	343	196	183
Barman 513202	297	303	265	270	213	200

W grupie szóstej „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” znaleźli się bezrobotni w zawodach:

Tabela 16. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Rolnik 613003	419	413	577	550	29	9
Rolnik upraw polowych 611104	169	159	247	249	8	7
Ogrodnik terenów zieleni 611306	163	181	204	223	152	102
Ogrodnik 611303	125	114	121	109	18	24
Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby 633001	124	152	227	236	5	1
Robotnik leśny 621002	95	104	136	150	37	24
Ogrodnik szkółkarz 611305	74	79	72	78	7	1
Ogrodnik – uprawa warzyw polowych 611309	60	59	99	105	11	11
Rolnik upraw mieszanych 611403	60	56	99	94	4	2
Drwal/pilarz drzew 621001	41	43	62	64	13	8

Grupa siódma „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” była szczególnie liczna. Poniższa tabela obrazuje najliczniejszy napływ według zawodów zakwalifikowanych do siódmej grupy:

Tabela 17. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Ślusarz 722204	2516	2612	2673	2602	242	259
Murarz 711202	1997	2008	2252	2163	345	344
Mechanik pojazdów samochodowych 723103	1918	1721	1562	1374	378	288
Krawiec 753105	1582	1534	2046	2004	78	96
Piekarz 751204	1147	1257	1115	1152	164	169
Szwaczka 753303	951	984	1060	1115	214	240
Stolarz 752205	808	812	799	734	121	127
Cukiernik 751201	787	806	948	928	130	106
Mechanik samochodów osobowych 723105	776	866	821	851	129	120
Tokarz w metalu 722314	744	701	855	827	115	64

Grupa ósma „Operatorzy i monterzy” przedstawiała się następująco:

Tabela 18. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Kierowca samochodu ciężarowego 833203	752	735	624	664	1066	962
Kierowca samochodu osobowego 832203	364	437	433	466	130	107
Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych 834103	354	351	413	394	4	3
Kierowca samochodu dostawczego 832202	252	228	151	134	214	159
Kierowca operator wózków jezdniowych 834401	207	235	173	173	138	106
Górnik eksploatacji podziemnej 811101	195	169	216	182	0	0
Kierowca autobusu 833101	165	152	143	132	111	127
Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego 816029	164	167	206	202	19	3
Kierowca ciągnika rolniczego 834101	148	133	196	202	20	36
Operator koparko-ładowarki 811105	98	80	67	50	135	106

Grupa dziewiąta „Pracownicy przy pracach prostych” skupia grupy zawodów, wymagające niewielkich kwalifikacji oraz wykształcenia zawodowego bądź niższego. W analizowanym półroczu najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w ewidencji urzędów pracy w poniżej wyszczególnionych zawodach:

Tabela 19. Liczba bezrobotnych oraz wolne miejsca pracy

Zawód (kod)	Skala napływu w ciągu		Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2013 r.	Stan bezrobocia w zawodzie w dniu 31 grudnia 2012 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu 2013 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu 2012 r.
	2013 r.	2012 r.				
Robotnik budowlany 931301	2278	2452	2473	2458	934	820
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym 932911	1195	1354	1322	1464	287	591
Sprzątaczką biurową 911207	814	979	1167	1263	853	913
Robotnik drogowy 931205	593	651	544	552	281	343
Pakowacz 932101	521	508	531	486	292	84
Pomoc kuchenna 941201	351	344	392	413	727	673
Sortowacz 932913	290	298	261	260	459	718
Dozorca 962902	253	259	366	384	78	145
Robotnik magazynowy 933304	235	320	250	281	106	79

Stosunkowo nieliczną grupę ze względu na rejestrowane bezrobocie odnotowuje się w grupie „Siły zbrojne”. W dniu 31 grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych w tej grupie wynosiła 50 osób (więcej o 11 osób w stosunku do grudnia 2012 r.). W ciągu 2013 r. najliczniejszy napływ odnotowano w zawodzie żołnierz szeregowy 60 osób (w 2012 r. napływ w tej grupie zawodowej wyniósł 61 osób). Dla tej grupy zawodów nie odnotowano wolnych miejsc pracy w ciągu 2013 roku.

Przedstawione w zestawieniach tabelarycznych zawody są zdecydowanie nadwyżkowe. Świadczy o tym wysoka skala napływu, wysoki końcowy stan liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz znikoma (lub całkowity ich brak) liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych do urzędów pracy w tych zawodach.

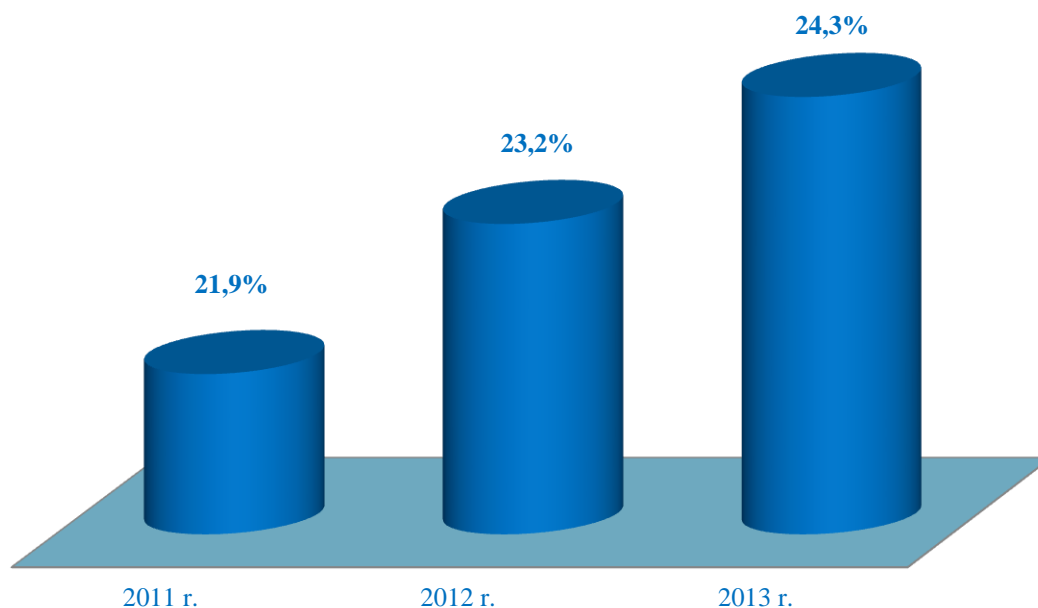
Diagram 1. Grupy wielkie zawodów i specjalności oraz bezrobotni zarejestrowani w poszczególnych grupach w dniu 31 grudnia

	2013 r.	2012r.	2011r.
Przedstawiciele władz publicznych	492	530	544
Specjaliści	16446	16168	14914
Technicy i inny średni personel	17909	17664	16802
Pracownicy biurowi	3946	4022	4161
Pracownicy usług i sprzedawcy	18420	18374	17879
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2392	2395	2330
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27267	26711	24507
Operatorzy i monterzy	4735	4747	4553
Pracownicy przy pracach prostych	9840	10063	9908
Siły zbrojne	50	39	41

W ewidencji bezrobotnych, zarejestrowane są także osoby bez zawodu. Taką grupę tworzą bezrobotni nie posiadający świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

W latach 2011 -2013 daje się zauważyć tendencję wzrostu udziału osób bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. W latach tych osoby bez zawodu stanowiły ponad 20% zarejestrowanych bezrobotnych (odpowiednio: 21,9%; 23,2% oraz 24,3%).

Wykres 9. Udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2011-2013

3.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Stan i struktura bezrobocia według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Na koniec 2013 r. zbiorowość bezrobotnych poprzednio pracujących wyniosła 96697 osób tj. 72,1% ogółu populacji bezrobotnych i w odniesieniu do stanu z końca 2012 r. była wyższa o 2997 osób (tj. o 3,2%), a w stosunku do grudnia 2011 r. wyższa o 11169 osób.

Populacja bezrobotnych dotychczas niepracujących była 2-krotnie niższa od populacji bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem w urzędzie pracy.

Restrukturyzacja i modernizacja różnych gałęzi przemysłu, spowodowane pogłębiającym się kryzysem ekonomicznym i gospodarczym, i związane z nią masowe zwolnienia spowodowały, że wśród bezrobotnych najliczniejsza jest grupa osób, która przed zarejestrowaniem się pracowała w zakładach pracy należących do dziesięciu sekcji działalności gospodarczej, a mianowicie:

- ✓ przetwórstwo przemysłowe (17508 na koniec 2013 r., w tym 15296 z sektora prywatnego),
- ✓ handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (16407 bezrobotnych, w tym 14259 z sektora prywatnego),

- ✓ budownictwo (11425 bezrobotnych, w tym 9620 z sektora prywatnego),
- ✓ administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (5271 bezrobotnych, w tym 688 z sektora prywatnego),
- ✓ edukacja (3171 bezrobotnych, w tym 1049 z sektora prywatnego),
- ✓ działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (3071 bezrobotnych, w tym 2682 z sektora prywatnego),
- ✓ pozostała działalność usługowa (2914 bezrobotnych, w tym 2588 z sektora prywatnego),
- ✓ opieka zdrowotna i pomoc społeczna (2719 bezrobotnych, w tym 1049 z sektora prywatnego),
- ✓ działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (2563 bezrobotnych, w tym 2271 z sektora prywatnego),
- ✓ transport i gospodarka magazynowa (2562 bezrobotnych, w tym 1888 z sektora prywatnego).

Podkreślenia wymaga fakt, że w sekcjach tych zachodzą najistotniejsze przeobrażenia gospodarcze. Z jednej strony sekcje te generują bezrobocie, bowiem 69,9% bezrobotnych poprzednio pracujących zarejestrowanych na koniec 2013 roku pracowało w zakładach pracy należących do tych sekcji, z drugiej strony – tworzą miejsca pracy, ponieważ większość ofert zgłoszonych do urzędów pracy pochodzi od pracodawców prowadzących działalność w obrębie tych sekcji. Od stycznia do grudnia z wymienionych sekcji wpłynęło 17679 ofert pracy (tj. 87,2% ogółu zgłoszonych ofert). Według stanu w dniu 31 grudnia 2013 r. z tych dziesięciu sekcji wywodziło się 4189 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 74,8% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących zwolnionych w tym trybie.

Bezrobotni według sekcji PKD

W 2013 r. do ewidencji urzędów pracy napłynęło 103345 (tj. o 3759 osób więcej niż w 2012 r.) bezrobotnych poprzednio pracujących według sekcji PKD. W tym 17319 bezrobotnych wcześniej pracowało w sektorze publicznym (tj. 16,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio zatrudnionych). W sektorze prywatnym pracowało wcześniej 86026 bezrobotnych (tj. 83,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych).

W ciągu 2013 r. najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w sekcji:

- ✓ handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 17338 (tj. 16,8% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio zatrudnionych),
- ✓ przetwórstwo przemysłowe – 17305 (tj. 16,7%),
- ✓ budownictwo – 11626 (11,2%).

Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w sekcjach:

- ✓ organizacje i zespoły eksterytorialne – 3 osoby,
- ✓ gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – 104 osoby,
- ✓ górnictwo i wydobywanie – 257 osób.

W ciągu 2013 r. zarejestrowane zostały 7133 osoby bezrobotne zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 6,9% ogółu nowo zarejestrowanych. Większość osób w tej kategorii pochodziło z sekcji: przetwórstwo przemysłowe – 11515, tj. 21,2%, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 1493, tj. 20,9%; budownictwo – 868, tj. 12,2%.

Bezrobotne kobiety według PKD

Na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych kobiet, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego wynosiła 44736 osób i w odniesieniu do 2012 roku populacja ta była wyższa o 867 osób. Poprzednio pracujące kobiety stanowiły 46,3% ogółu bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem (w końcu grudnia 2012 r. – 33,5%).

W omawianej populacji znajdowało się 2767 kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Subpopulacja ta stanowiła 6,2% (w 2012 r. – 5,3%) ogółu bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących.

Na uwagę zasługuje fakt, że już od paru lat prawie połowa zarejestrowanych bezrobotnych kobiet pracowała w zakładach pracy należących do dwóch sekcji gospodarki narodowej, a mianowicie: handlu hurtowego i detalicznego; napraw pojazdów samochodowych, włączając motocykle, w której poprzednio pracowało 10158 kobiet (tj. 22,7%) oraz sekcji przetwórstwa przemysłowego, z tej sekcji pochodziło 8035 kobiet (tj. 18,0% ogółu kobiet poprzednio pracujących). Liczba poprzednio pracujących kobiet w pozostałych sekcjach gospodarki narodowej na koniec 2013 roku kształtowała się w przedziale od 2398 kobiet (edukacja) do 0 (organizacje i zespoły eksterytorialne).

Bezrobotni poprzednio pracujący według sektorów własności

Twarde prawa ekonomii powodują większą fluktuację pracowników w sektorze prywatnym niż w sektorze publicznym.

Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących w sektorze prywatnym wyniosła 58097 osób i była wyższa od zatrudnionych w sektorze publicznym o 39399 osób.

W osiemnastu sekcjach działalności gospodarczej wystąpiła przewaga liczby bezrobotnych, którzy poprzednio pracowali w sektorze prywatnym. Najwyższe różnice wystąpiły w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Bezrobotni poprzednio pracujący według sektorów ekonomicznych

Na koniec 2013 r. największa liczba bezrobotnych pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego w jednostkach gospodarczych zaliczanych do sektora III – usług, tj. 44289 osób, stanowili oni 45,8% bezrobotnych poprzednio pracujących.

Należy podkreślić, że omawiana statystyka wzrosła o 3564 osoby, tj. o 8,8% w porównaniu do stanu z końca 2012 roku.

Na drugim miejscu pod względem zarejestrowanych bezrobotnych uplasował się sektor II – przemysłowy, inaczej zwany przetwórczym (sekcje: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo) – 29904 osoby, tj. 30,9% bezrobotnych uprzednio pracujących (w porównaniu z końcem grudnia 2012 więcej o 1943 osoby, tj. o 6,9%).

Z sektora I – rolniczego (sekcje: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; górnictwo i wydobywanie) na koniec 2013 r. w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 2602 bezrobotnych, tj. 2,7% ogółu zarejestrowanych wcześniej pracujących (w porównaniu z końcem grudnia 2012 r. – o 376 osób więcej).

Bezrobotni poprzednio pracujący według PKD i czasu pozostawania bez pracy

Procentowy wskaźnik długotrwale oczekujących na zatrudnienie w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej przedstawiał się w przedziale od 32,6% do 50,3% (w grudniu 2012 r.: od 30,0% do 100%).

Najniższy udział procentowy długotrwale bezrobotnych odnotowano w sekcji: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 32,6% (rok wcześniej również w tej sekcji odnotowano najniższy udział długotrwale bezrobotnych – 30,0%).

Na koniec 2013 r. największa liczba długotrwale bezrobotnych pracowała poprzednio w sekcji: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych. W tej grupie osób 50,3% (42,3% w 2012 r.) oczekiwało na pracę ponad 12 miesięcy.

Sekcje gospodarki, w których w województwie lubelskim występuje największy odsetek długotrwale bezrobotnych, oprócz sekcji wcześniej wymienionej znalazły się :

- ✓ działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 50,0% (51,1% w 2012 r.);
- ✓ dostawa wody i gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 48,7% (47,8% w 2012 r.).

Tabela 20. Bezrobotni zarejestrowani według sekcji gospodarczych w 2013 roku

SEKCJE PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)		Zarejestrowani bezrobotni na koniec		Nowo rejestrowani		Oferty pracy zgłoszone w 2013 roku
		2013 r.	w tym z sektora prywatnego	w 2013 r.	w tym z sektora prywatnego	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	01	2409	1910	2029	1717	496
Górnictwo i wydobywanie	02	193	155	257	234	70
Przetwórstwo przemysłowe	03	17508	15296	17305	15775	5564
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	04	183	105	186	129	113
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	05	788	414	761	431	494
Budownictwo	06	11425	9620	11626	10241	3650
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	07	16407	14259	17338	15531	8227
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	08	2563	2271	2885	2614	1622
Transport i gospodarka magazynowa	09	2562	1888	3095	2434	1922
Informacja i komunikacja	10	659	553	822	730	598
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	1220	882	1521	1114	1623
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	705	524	673	505	321
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13	1592	1208	2072	1664	1642
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14	3071	2682	4056	3656	2656
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15	5271	688	5047	666	5780
Edukacja	16	3171	1049	3997	1471	3182
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	17	2719	1049	2970	1187	2766
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18	1279	809	1481	943	1562
Pozostała działalność usługowa	19	2914	2588	3789	3552	1176

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	20	155	146	104	101	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	21	1	1	3	3	3
Działalność niezidentyfikowana	22	19902	X	21328	X	X
Razem (w.01 do 22)	23	96697	58097	103345	86026	43475
Dotychczas niepracujący	24	37345	X	39442	X	X
Ogółem (w.23+24)	25	134042	58097	142787	86026	43475

W końcu 2013 roku najwyższy procentowy udział bezrobotnych, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w poszczególnych sekcjach, w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, odnotowano w następujących sekcjach:

- ✓ przetwórstwo przemysłowe – 24,2% (26,5% w końcu 2012 roku),
- ✓ handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 21,2% (18,3% w końcu 2012 roku),
- ✓ budownictwo – 11,7% (11,5% w końcu 2012 roku).

3.5. Wybrane kategorie bezrobotnych

Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Na koniec 2013 r. zarejestrowanych było 8766 osób (tj. 6,5% w ogólnej liczbie bezrobotnych) w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, w tym 4826 kobiet. Najwięcej osób tej kategorii zgłasza się do ewidencji powiatowych urzędów pracy we wrześniu (2696 osób) oraz w październiku (2075 osób). Pracę w 2013 roku podjęło 4976 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, w tym 2868 kobiet.

Na koniec 2013 r. – 111 osób tej kategorii bezrobotnych, w tym 73 kobiety pobierały zasiłek. W ogólnej liczbie uprawnionych do zasiłku populacja ta stanowiła 1,0%.

Tabela 21. Osoby do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki w poszczególnych miesiącach 2013 r.

Wyszczególnienie 2013 r.	Liczba osób w okresie do 12 m-cy od ukończenia nauki zarejestrowanych w miesiącu	Liczba osób w okresie do 12 m-cy od ukończenia nauki w końcu miesiąca		% udział kobiet w stosunku do ogółu osób w okresie do 12 m-cy od ukończenia nauki	% udział uprawnionych do zasiłku bezrobotnych do 12 m-cy od ukończenia nauki do ogólnej liczby osób tej kategorii
		Ogółem	Kobiety		
Styczeń	1889	10226	5538	54,2	2,1
Luty	1313	10230	5457	53,3	2,2
Marzec	1182	9692	5017	51,8	2,2
Kwiecień	1277	5698	3198	56,1	3,2
Maj	1304	6202	3515	56,7	2,8
Czerwiec	1391	4044	2391	59,1	2,9
Lipiec	1983	4784	2819	58,9	2,0
Sierpień	1453	5500	3341	60,7	1,6
Wrzesień	2696	6989	4004	57,3	1,4
Październik	2075	7467	4211	56,4	1,3
Listopad	1459	8108	4537	56,0	1,2
Grudzień	1267	8766	4826	55,0	1,3

Spośród 8766 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, pozostających w rejestrach urzędów pracy w końcu 2013 roku, 82,9% to osoby młode do 24 roku życia (7264 osoby). Największą grupę, wśród omawianej kategorii bezrobotnych, stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 35,4%, zaś najmniej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 63 osoby. 75,1% osób tej subpopulacji nie posiadało doświadczenia zawodowego.

Bezrobotni zamieszkali na wsi

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, ponieważ oprócz bezrobocia rejestrowanego występuje na tych obszarach problem wysokiego bezrobocia ukrytego, wynikający głównie stąd, że duża część ludności wiejskiej nie spełnia kryterium niezbędnego do uzyskania statusu bezrobotnego, ponieważ posiada gospodarstwa rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne (art. 2 pkt. 2 lit. d ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)

Ponad połowę populacji bezrobotnych w województwie stanowią mieszkańcy obszarów wiejskich. Procentowy wskaźnik bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w województwie na koniec 2013 r. kształtował się na poziomie 55,4%. Natomiast w powiatowych urzędach pracy omawiany wskaźnik zawierał się w przedziale od

93,5% do 42,2%. Najwyższy odsetek, od lat, odnotowywany jest w następujących powiatach: chełmskim (93,5%), zamojskim (88,9%) i lubelskim (88,1%); najniższy zaś w: świdnickim (42,2%), puławskim (55,9%) i ryckim (56,7%).

W ciągu 2013 roku do ewidencji zgłosiło się 76707 bezrobotnych mieszkańców wsi i jest to więcej o 2749 osób (tj. o 3,7%) niż w analogicznym okresie 2012 roku.

Z powodu różnych przyczyn ewidencję opuściło 74461 osób, czyli o 5918 osób (tj. o 8,6%) więcej niż w 2012 r.

Od stycznia do grudnia 2013 roku spośród bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich Lubelszczyzny, w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, skorzystały 12524 osoby (więcej o 8,2% w porównaniu z 2012 r.). W tym:

- ✓ 879 osób zatrudnionych zostało w ramach prac interwencyjnych,
- ✓ 821 osób zatrudniono w ramach robót publicznych,
- ✓ 1365 osób podjęło działalność gospodarczą,
- ✓ 818 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia,
- ✓ 1814 osób zamieszkałych na wsi skierowano na szkolenie,
- ✓ 6827 osób rozpoczęło staż.

Bezrobotni mieszkańcy obszarów wiejskich napotykać na duże trudności w znalezieniu zatrudnienia. Wiąże się to przede wszystkim z brakiem wolnych stanowisk w ich miejscu zamieszkania, niskim poziomem wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych, które są najczęściej niedostosowane do potrzeb nowoczesnej gospodarki rynkowej.

O szansach wyjścia z bezrobocia w dużym stopniu decyduje poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. Dlatego w ewidencji urzędów pracy Lubelszczyzny na koniec grudnia 2013 r. najmniejszy odsetek stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem wyższym (11,7%) oraz średnim ogólnokształcącym (11,6%). Natomiast największą grupę wśród bezrobotnych stanowiła ludność wiejska z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,1%) oraz gimnazjalnym i niższym (25,4%). Bezrobotni mieszkańcy wsi zamieszkujący obszary naszego województwa są ludźmi młodymi, bo 59,5% nie przekroczyło 34 roku życia.

Wśród charakteryzowanej tu populacji dominuje kategoria bezrobotnych ze stażem bezrobocia powyżej 24 miesięcy, których odsetek wynosi 25,6%. Następną co do wielkości grupę stanowią bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy -18,8%. 66,3% zarejestrowanych mieszkańców wsi poprzednio pracowało, natomiast 33,7% nie zdobyło żadnego doświadczenia zawodowego.

Sytuacja na rynku pracy w znacznym stopniu zależy też od przeszłości zawodowej. Stąd wśród bezrobotnych na koniec grudnia 2013 roku dominowały osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat (20,4%) i do 1 roku (19,4% subpopulacji).

Trudna sytuacja na rynku pracy implikuje zarazem trudną sytuację finansową tych osób, ponieważ zdecydowana większość nie posiada prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Na koniec 2013 r. zaledwie 7,0% osób zamieszkałych na wsi, na terenie województwa lubelskiego, posiadało prawo do zasiłku. Najwięcej bezrobotnych zamieszkałych na wsi

z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: włodawskim (12,8%), łukowskim (12,0%) i biłgorajskim (11,0)%.

Pomimo swej odmienności, bezrobocie istniejące na obszarach wiejskich jest ściśle powiązane z deficytem miejsc pracy w regionach miejskich; wiejskie bezrobocie wzrasta wraz ze zwiększaniem się liczby bezrobotnych w miastach. Zła sytuacja na miejskich rynkach pracy wpływa na bezrobocie wiejskie poprzez ograniczanie możliwości pracy przez tzw. „dwuzawodowców”, którzy jak pokazuje praktyka, są zwalniani w pierwszej kolejności, oraz poprzez uniemożliwienie odpływu ludności wiejskiej do miast i generowanie migracji lub remigracji z miast na wieś.

Skutki bezrobocia w obszarach wiejskich uwidaczniają się w postaci upowszechniania się ubóstwa na wsi. Wieś zmniejsza swój popyt na artykuły przemysłowe i usługi tworzone w mieście. Degradacja wsi staje się zatem hamulcem rozwoju gospodarczego regionu.

Doświadczenia europejskie pozwalają na stwierdzenie, że nie można oddzielić ograniczania bezrobocia na wsi od ograniczania bezrobocia w całym województwie. Tak więc ograniczanie bezrobocia na wsi będzie zależne w głównej mierze od ekonomicznych uwarunkowań rozwoju Lubelszczyzny.

Na koniec 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 74299 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 35911 kobiet (tj. 48,3%). W porównaniu do grudnia 2012 roku nastąpił wzrost liczby omawianej grupy bezrobotnych o 2246 osób (tj. o 3,1%).

Tabela 22. Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich

Rok	Ogółem	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem (%)	Kobiety	Udział kobiet w liczbie bezrobotnych ze wsi (%)	Napływ	Odływ
I kwartał 2012 r.	71863	54,4	34953	48,6	18815	13590
II kwartał 2012 r.	64287	53,7	32301	50,2	13250	20826
III kwartał 2012 r.	64371	53,7	33034	51,3	18655	18571
IV kwartał 2012 r.	72053	54,9	35338	49,0	23238	15556
I kwartał 2013 r.	77439	54,9	36098	46,6	20195	14809
II kwartał 2013 r.	69768	54,3	33609	48,2	14328	21999
III kwartał 2013 r.	69085	54,4	34399	49,8	19803	20486
IV kwartał 2013 r.	74299	55,4	35911	48,3	22381	17167

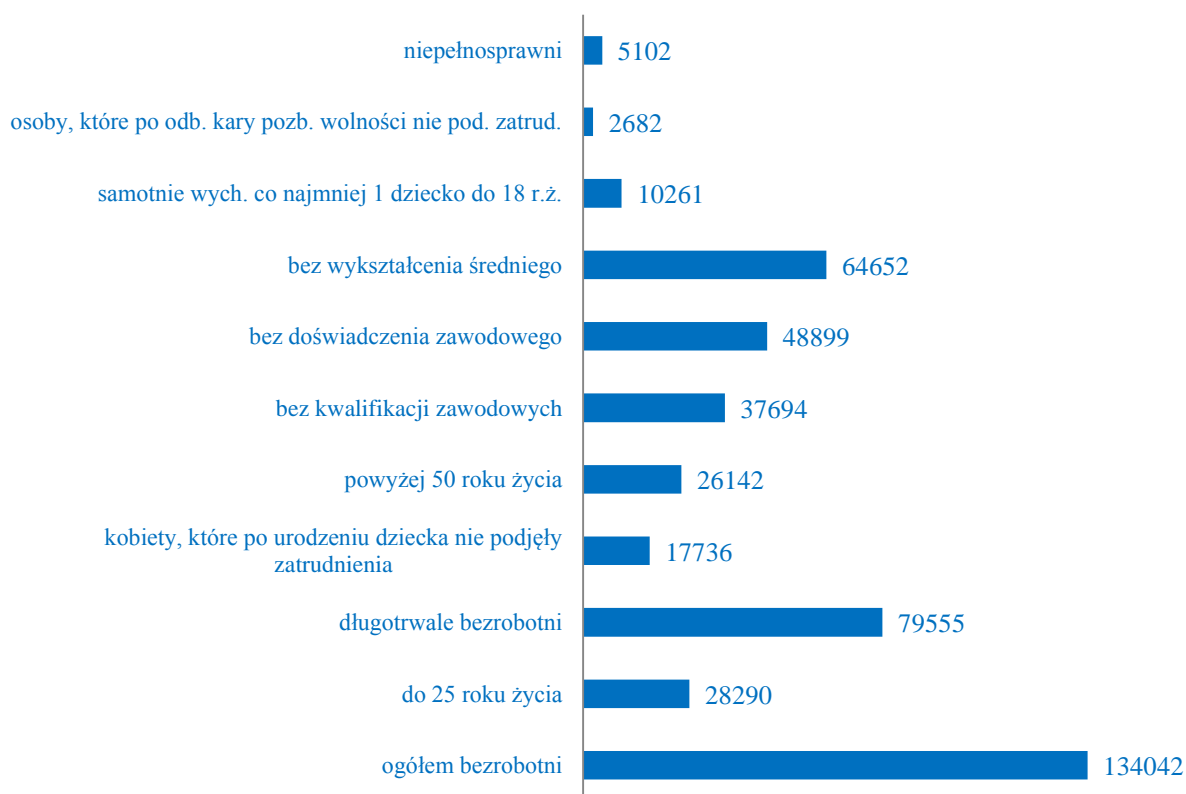
3.6. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Zgodnie z art.49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674), do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy” zaliczane są następujące osoby bezrobotne:

- ✓ do 25 roku życia;
- ✓ powyżej 50 roku życia;
- ✓ długotrwale bezrobotni (pozostający w rejestrach urzędów pracy przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat);
- ✓ kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
- ✓ bez kwalifikacji zawodowych;
- ✓ bez doświadczenia zawodowego;
- ✓ bez wykształcenia średniego;
- ✓ samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- ✓ którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- ✓ niepełnosprawni.

W przypadku takich osób powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji, (a w przypadku długotrwale bezrobotnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej lub realizujących indywidualny program usamodzielniania, w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania) powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Wykres 10. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w dniu 31 grudnia 2013 r.

- ✓ W ewidencji urzędów pracy w końcu 2013 r. zarejestrowanych było 28290 osób (47,8% stanowiły kobiety) **bezrobotnych do 25 roku życia**. W porównaniu do 2012 r. liczba bezrobotnych tej subpopulacji zmniejszyła się o 1020 osób (tj. o 3,5%). Bezrobotni tej grupy w odniesieniu do całej populacji bezrobotnych stanowili 21,1%. Procentowy udział uprawnionych do zasiłku w stosunku do wszystkich bezrobotnych tej grupy wynosił 2,1%, a w przypadku wszystkich bezrobotnych pobierających zasiłek udział procentowy wynosił 5,5%. W ciągu 2013 roku urzędy pracy zarejestrowały 44909 bezrobotnych, którzy nie ukończyli 25 roku życia, ponowne rejestracje stanowiły 59,7% rejestrujących się. W grupie powracających do ewidencji, a korzystających z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu należy wymienić m.in. staże (19,5%) oraz szkolenia (3,8%). W tym samym okresie z ewidencji wyłączone zostały 40563 osoby, z tego 14903 osoby z powodu podjęcia pracy.

Pracę subsydiowaną uzyskało stosunkowo niewielu bezrobotnych bo 1456 osób tj. zaledwie 9,8% zatrudnionych. Najliczniejszą grupę spośród wyłączonych odnotowano wśród osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy 11904, tj. 29,3%.

Tabela 23. Bezrobotni do 25 roku życia w województwie lubelskim

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Rejestrowani w miesiącu	5060	3388	2926	2921	2803	3003	3901	3345	5006	4404	3938	4214	44909

w tym:

po raz kolejny	3369	2199	1962	1808	1472	1666	1952	1896	2332	2409	2537	3218	26820
po pracach interwencyjnych	1	5	0	1	1	5	2	4	6	5	3	3	36
po robotach publicznych	8	4	1	0	0	3	3	2	9	7	11	2	50
po stażach	473	293	313	69	157	306	291	388	643	556	659	1082	5230
po przygotowaniu zawodowym dorosłych	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
po szkoleniu	5	18	89	119	140	145	90	133	59	80	98	42	1018
po pracach społecznie użytecznych	13	0	0	5	1	10	1	11	0	11	12	22	86
Wyłączeni z ewidencji	2178	2757	3725	3644	3475	3658	3529	3441	3907	4449	2718	3082	40563

w tym:

podjęcia pracy	951	843	1026	1076	1179	1340	1213	1080	1569	1617	1283	1727	14903
----------------	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------

z tego:

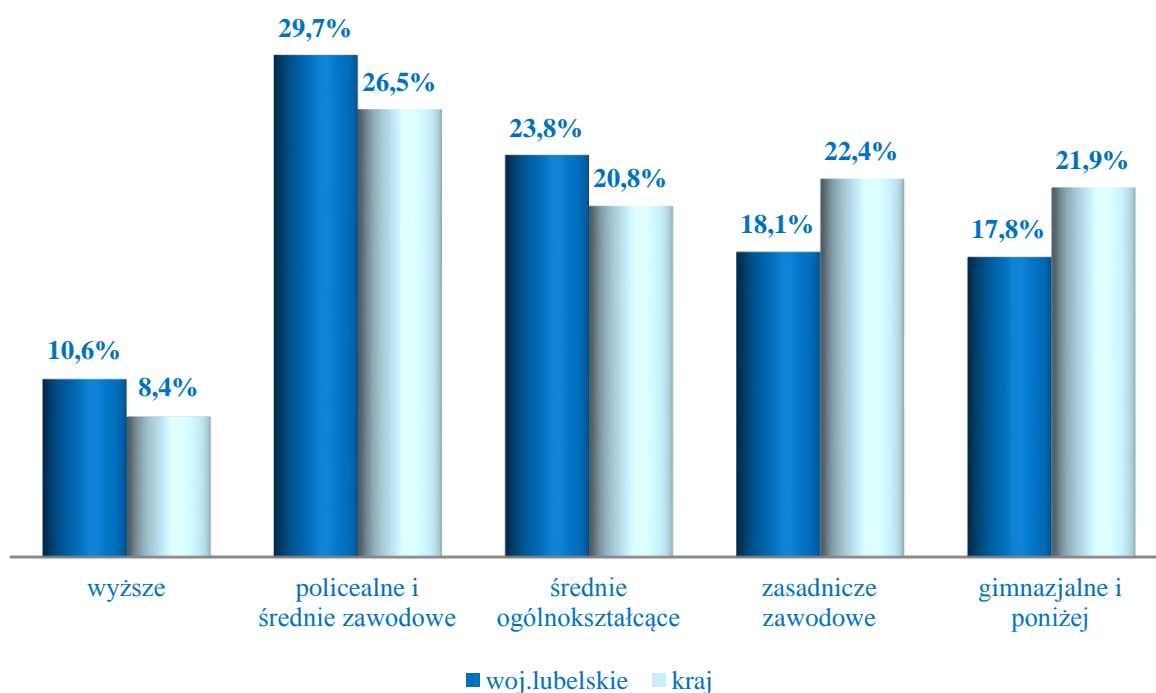
niesubsydiowanej	940	776	940	860	1001	1187	1081	959	1446	1518	1229	1510	13447
subsydiowanej	11	67	86	216	178	153	132	121	123	99	54	217	1456

rozpoczęcia szkolenia	13	64	177	123	126	103	98	126	75	64	59	14	1042
rozpoczęcia stażu	66	700	1299	857	527	480	381	507	406	192	126	119	5660
nie potwierdzenia gotowości do pracy	766	723	727	940	984	1094	1196	1168	992	1561	843	909	11904

Na koniec 2013 r. najliczniejszą kategorię bezrobotnych do 25 roku życia pod względem czasu pozostawania bez pracy w województwie lubelskim stanowiły osoby ze stażem bezrobocia od 1-3 miesięcy – 22,1%. Podobna sytuacja miała miejsce w skali kraju -osoby nie pracujące od 1-3 miesięcy stanowiły 24,6% omawianej kategorii bezrobotnych. Wśród bezrobotnych omawianej subpopulacji pod względem poziomu wykształcenia najwięcej osób legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 29,7% oraz średnim ogólnokształcącym – 23,8%. Natomiast najmniej w ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia było osób posiadających wykształcenie wyższe – 10,6%.

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia zdecydowaną większość stanowią osoby, które dotychczas nie pracowały – 18589 osób, tj. 65,7%.

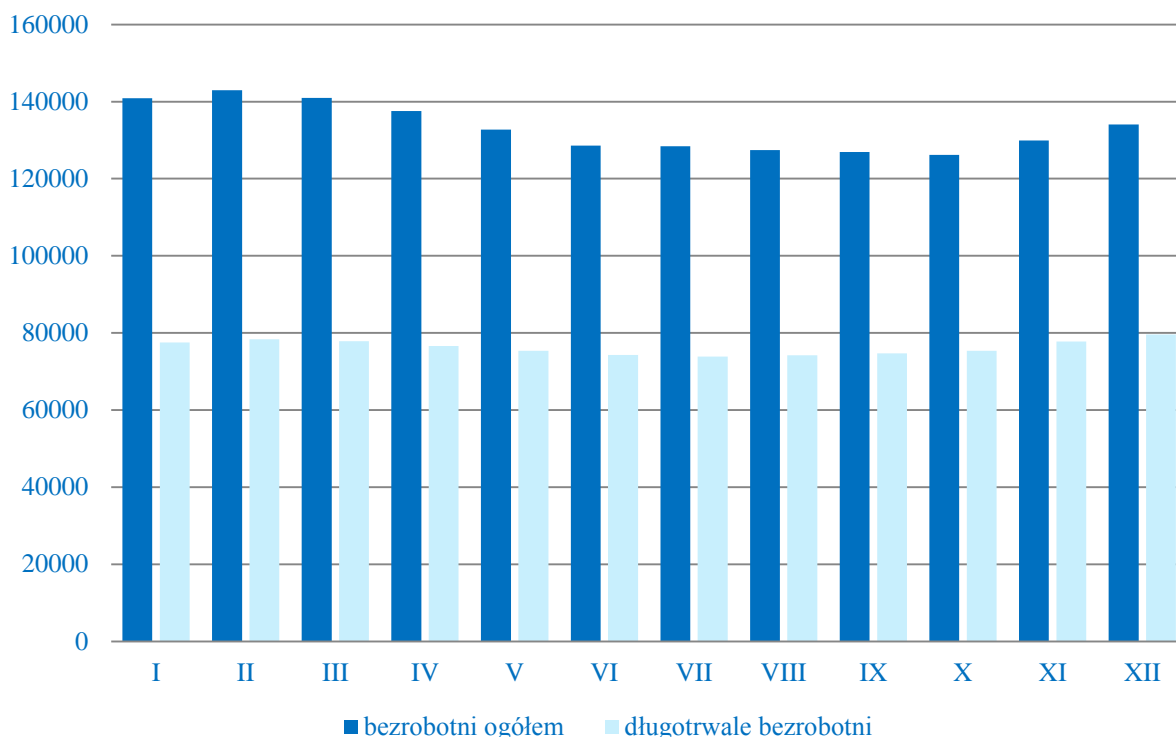
Wykres 11. Bezrobotni do 25 roku życia według poziomu wykształcenia

- ✓ Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w ewidencji bezrobotnych łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat. Na koniec 2013 r. w województwie 79555 osób (tj. 51,6% stanowiły kobiety) pozostawało w ewidencji urzędów pracy długotrwale, stanowiły one 59,4% ogółu populacji. W porównaniu do 2012 roku liczba długotrwale pozostających bez pracy wzrosła o 5491 osób (tj. o 7,4%). W ciągu 2013 r. zarejestrowane zostały 63492 osoby długotrwale bezrobotne, wyłączono natomiast 58001 bezrobotnych, z czego 21751 osób (tj. 37,5%) podjęło pracę. Należy nadmienić, że bezrobotni tej populacji najczęściej podejmowali zatrudnienie niesubsydiowane 18597 osób (85,5% zatrudnionych). W wyniku działań urzędów pracy subsydiowane zatrudnienie rozpoczęły 3154 osoby, szkolenie 1576, staże 6309 a 1 przygotowanie zawodowe dorosłych.

Największy udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec 2013 r. odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w: Hrubieszowie (67,7%), Krasnymstawie (67,6%) i Janowie Lubelskim (67,3%), najmniej zaś w Powiatowych Urzędach Pracy w: Biłgoraju (41,4%) i Łęcznej (48,7%). W skali kraju na koniec 2013 r. bezrobotni tej subpopulacji stanowili 53,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, z czego ponad połowę stanowiły kobiety.

Wykres 12. Bezrobotni ogółem oraz długotrwale pozostający bez pracy w 2013 roku

Wśród długotrwale bezrobotnych najliczniejszą kategorię wiekową stanowią osoby w wieku od 25 do 34 lat - 33,1% oraz od 35 do 44 lat - 20,9%, natomiast najmniej jest osób starszych z przedziału wiekowego: 60-64 lata – 3,2%.

Jeżeli chodzi o kraj to podobnie, jak w województwie lubelskim, dominuje grupa w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat - 28,0%.

Struktura długotrwale bezrobotnych według wieku na koniec 2013 r. przedstawiała się następująco:

Tabela 24. Długotrwale bezrobotni wg wieku

Grupy wiekowe	Województwo Lubelskie		Kraj	
	Liczba	%	Liczba	%
18-24	12130	15,3	149905	12,9
25-34	26361	33,1	324860	28,0
35-44	16647	20,9	252188	21,8
45-54	14208	17,9	243751	21,1
55-59	7661	9,6	140620	12,1
60-64	2548	3,2	47381	4,1
Ogółem	79555	100	1158705	100

Na koniec 2013 r. pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą kategorię wśród omawianej subpopulacji stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,4% oraz gimnazjalnym i niższym – 26,1%. Natomiast najniższy procentowy udział odnotowano w grupie osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 11,2%.

Ponad połowa długotrwale bezrobotnych (52,5%) nie posiadała średniego wykształcenia.

W skali kraju z omawianej subpopulacji bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 30,6% i zasadniczym zawodowym – 29,3%.

Na koniec 2013 r. struktura długotrwale bezrobotnych według wykształcenia w województwie lubelskim przedstawiała się następująco:

Tabela 25. Długotrwale bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Wykształcenie	Województwo lubelskie		Kraj	
	Liczba	%	Liczba	%
wyższe	9955	12,5	111950	9,7
policealne i średnie zawodowe	18929	23,8	241640	20,8
średnie ogólnokształcące	8874	11,2	110884	9,6

zasadnicze zawodowe	21008	26,4	339211	29,3
gimnazjalne i niższe	20789	26,1	355020	30,6
Ogółem	79555	100	1158705	100

W ewidencji długotrwale bezrobotnych dominowały osoby, które dotychczas nie pracowały oraz z niewielkim (do 1 roku) stażem pracy.

Tabela 26. Długotrwale bezrobotni wg stażu pracy

Staż pracy	Województwo lubelskie		Kraj	
	Liczba	%	Liczba	%
do 1 roku	16863	21,2	198467	17,1
1-5 lat	16055	20,2	258031	22,3
5-10 lat	8658	10,9	162052	14,0
10-20 lat	9519	11,9	181680	15,7
20-30 lat	5647	7,1	123860	10,7
30 i więcej lat	1156	1,5	31706	2,7
bez stażu	21657	27,2	202909	17,5
Ogółem	79555	100	1158705	100

Tabela 27. Napływ i odpływ z ewidencji bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Rejestrowani w miesiącu	6602	4577	4334	4121	4214	4491	5032	5370	6184	6050	6411	6106	63492

w tym:

po raz kolejny	6602	4577	4334	4121	4214	4491	5032	5370	6184	6050	6411	6106	63492
po pracach interwencyjnych	13	10	3	9	7	8	20	11	17	5	16	8	127
po robotach publicznych	33	15	3	3	2	22	20	29	56	51	34	23	291
po stażach	475	236	177	63	125	310	304	578	782	721	851	1011	5633
po przygotowaniu zawodowym dorosłych	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
po szkoleniu	5	22	122	157	199	219	129	247	74	169	154	119	1616
Wyłączeni z ewidencji	3121	3774	4829	5386	5438	5565	5480	5016	5688	5353	4075	4276	58001

w tym:

podjęcia pracy	1223	1118	1333	1686	1849	2160	1913	1722	2476	2355	1863	2053	21751
----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------

z tego:

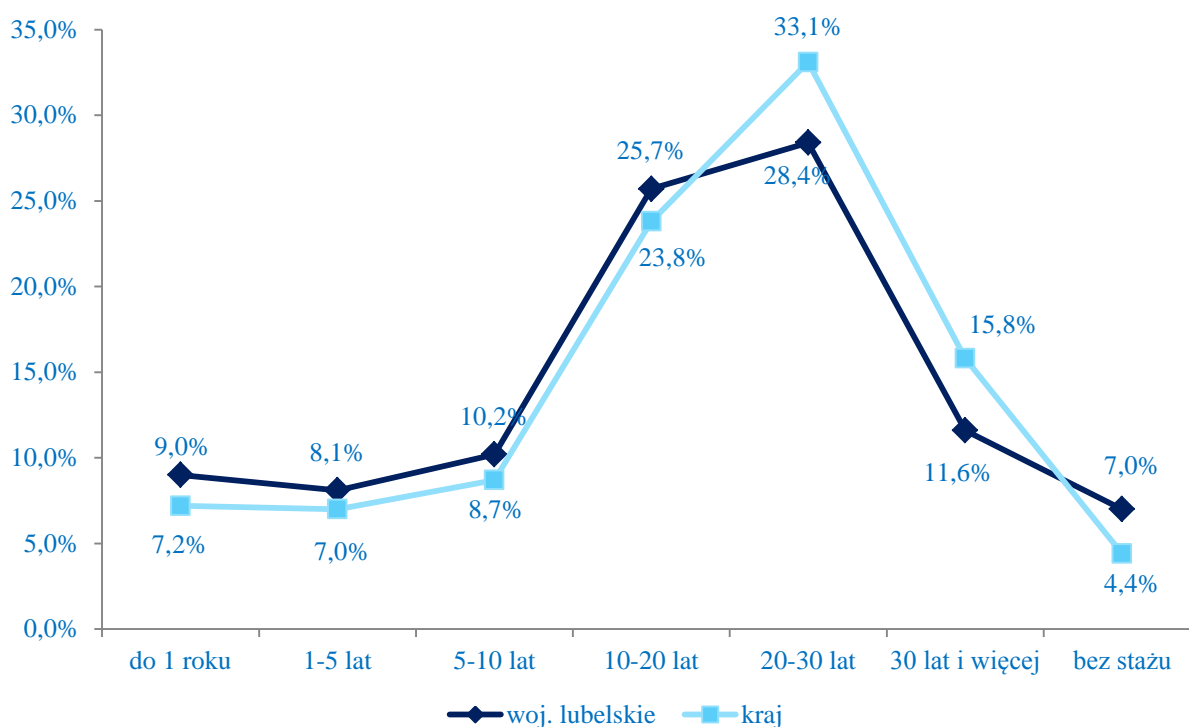
niesubsydiowanej	1180	976	1090	1118	1434	1781	1638	1491	2251	2202	1741	1695	18597
subsydiowanej	43	142	243	568	415	379	275	231	225	153	122	358	3154

rozpoczęcia szkolenia	12	83	201	167	202	141	175	152	163	136	80	64	1576
rozpoczęcia stażu	73	725	1255	1058	708	607	509	548	365	195	147	119	6309
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
nie potwierdzenia gotowości do pracy	997	872	1024	1190	1289	1404	1649	1565	1415	1439	1159	1295	15298

- ✓ Na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych **powyżej 50 roku życia** wynosiła 26142 osoby, kobiety w liczbie tej stanowiły 36,8%. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych ta subpopulacja stanowiła 19,5%. Od stycznia do grudnia 2013 r. odnotowano 22210 osób nowo zarejestrowanych. Podobnie jak w przypadku wszystkich nowo zarejestrowanych bezrobotnych, tak i w tej grupie ponowne rejestracje stanowiły przeważającą część 87,6%. Z ewidencji wyłączono 20056 osób, w tym 6937 (tj. 34,6%) z powodu otrzymania zatrudnienia.

Na koniec 2013 r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia najliczniejszą kategorię pod względem czasu pozostawania bez pracy w województwie lubelskim stanowiły osoby powyżej 24 miesięcy (34,8%). Natomiast pod względem wykształcenia zdecydowaną większość stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 35,7% oraz zasadniczym zawodowym – 34,1%. Najmniej osób legitymowało się wyższym wykształceniem, bo zaledwie – 4,0%. W ewidencji bezrobotnych powyżej 50 roku życia dominowały osoby ze stażem pracy 20-30 lat (28,4%) jak również 10-20 lat (25,7%).

Wykres 13. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy

Tabela 28. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
Rejestrowani w miesiącu	2556	1687	1490	1578	1374	1384	2092	1632	1724	1900	2274	2519	22210

w tym:

po raz kolejny	2185	1448	1270	1328	1191	1165	1851	1445	1503	1703	2052	2312	19453
po pracach interwencyjnych	11	5	5	8	4	5	16	6	15	9	14	5	103
po robotach publicznych	20	15	3	9	6	13	16	28	45	47	41	32	275
po stażach	105	40	24	13	15	67	73	242	275	339	437	470	2100
po przygotowaniu zawodowym dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	0	16	52	69	69	43	50	64	11	15	54	52	496
po pracach społecznie użytecznych	55	0	2	14	4	20	10	22	27	39	122	111	426
Wyłączeni z ewidencji	1172	1330	1589	2075	2071	1993	1867	1642	1612	1897	1375	1433	20056

w tym:

podjęcia pracy	329	324	396	744	792	700	546	534	664	768	534	606	6937
----------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------------

z tego:

niesubsydiowanej	307	266	298	469	631	575	461	462	594	698	477	525	5763
subsydiowanej	22	58	98	275	161	125	85	72	70	70	57	81	1174

rozpoczęcia szkolenia	2	49	83	53	73	47	43	24	26	39	39	22	500
rozpoczęcia stażu	25	216	324	362	304	328	242	166	90	25	20	16	2118
nie potwierdzenia gotowości do pracy	282	212	251	309	356	328	378	381	327	392	287	299	3802

- ✓ W ewidencji urzędów pracy na koniec 2013 r. zarejestrowane zostały 37694 osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili 28,1%. W naszym województwie wśród zarejestrowanych bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych dotychczas przeważały kobiety. Od 2012 roku sytuacja uległa zmianie i zaczęła się dominacja mężczyzn w omawianej grupie bezrobotnych. Prawo do zasiłku posiadało 5,0% bezrobotnych tej kategorii. Od stycznia do grudnia do ewidencji urzędów pracy zgłosiły się 36802 osoby. Zatrudnienie znalazło 10639 osób bezrobotnych, w tym 5229 kobiet.

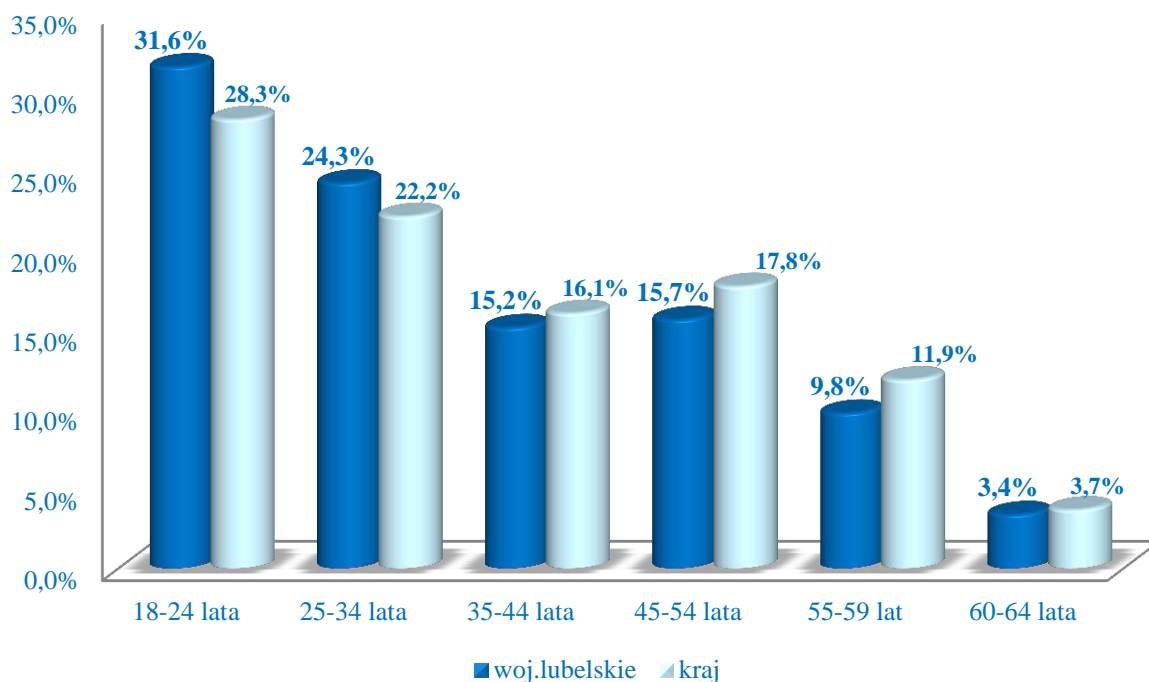
Tabela 29. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
rejestrowani ogółem	4332	2957	2575	2502	2321	2527	3128	2818	3550	3276	3435	3381	36802
w tym: kobiety	1791	1185	1047	1102	1122	1285	1611	1470	1718	1541	1537	1392	16801
podjęcia pracy ogółem	586	529	790	930	1066	1084	904	821	1078	1049	879	923	10639
w tym: kobiety	335	304	411	339	382	464	423	402	600	562	494	513	5229

Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych najliczniejszą kategorię pod względem oczekiwania na pracę stanowią osoby ze stażem bezrobocia powyżej 24 miesięcy (27,0%). Natomiast pod względem wieku zdecydowaną większość stanowią ludzie młodzi w wieku od 18 do 24 lat (31,6%).

W ewidencji bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych dominują osoby, które dotychczas nie pracowały – 40,9%.

Wykres 14. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według wieku

- ✓ W województwie lubelskim na koniec 2013 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 10261 osób bezrobotnych **samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia**. Kobiety dominują w tej populacji bezrobotnych, na koniec 2013 r. stanowiły 81,9% ogółu (tj. 8404 kobiety). W grupie zarejestrowanych osób, prawo do zasiłku posiadało zaledwie 4,3% bezrobotnych.

Od stycznia do grudnia 2013 roku zarejestrowano 8385 osób. Zatrudnienie w tym okresie podjęło 3196 osób tej kategorii bezrobotnych, w tym 79,6% stanowiły kobiety.

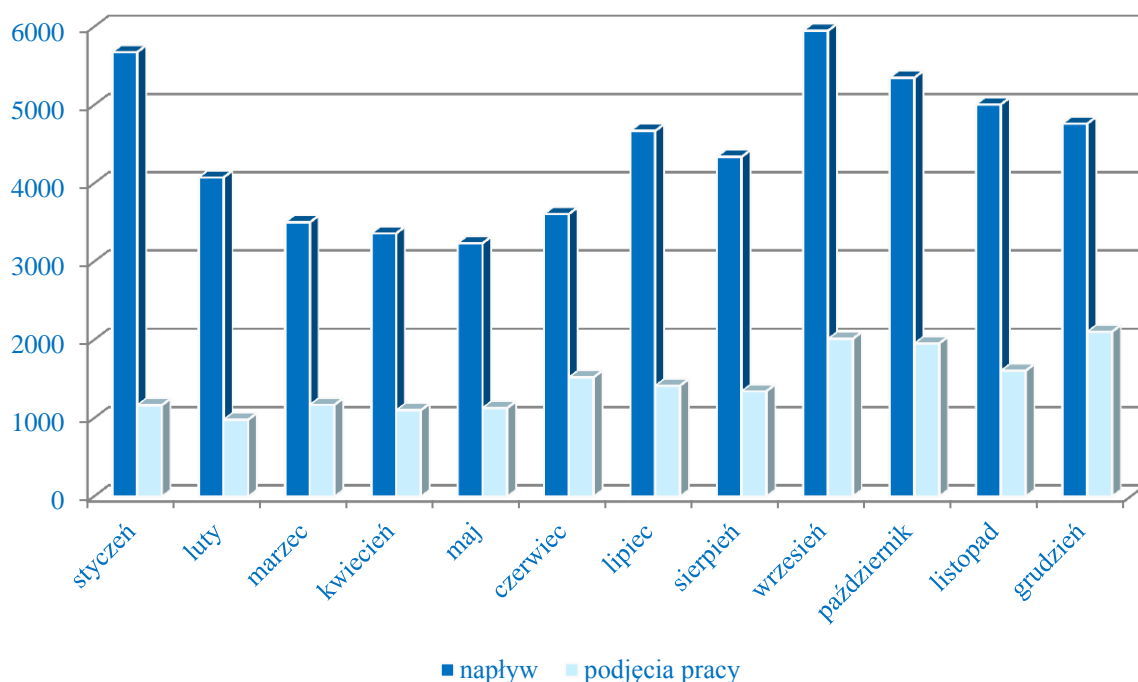
Tabela 30. Samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
rejestrowani ogółem	997	664	616	570	477	582	712	770	783	746	759	709	8385
w tym: kobiety	702	431	418	412	348	437	588	627	624	568	561	521	6237
podjęcia pracy ogółem	188	162	221	218	234	345	268	254	415	368	262	261	3196
w tym: kobiety	155	140	177	149	168	262	194	211	364	297	217	211	2545

Na koniec 2013 r. pod względem oczekiwania na pracę wśród bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia dominują osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (51,3%). Pod względem kategorii wiekowej zdecydowaną większość stanowią ludzie młodzi od 25 do 34 lat – 40,2%. Ponad połowa bezrobotnych omawianej subpopulacji nie posiada średniego wykształcenia (57,6%).

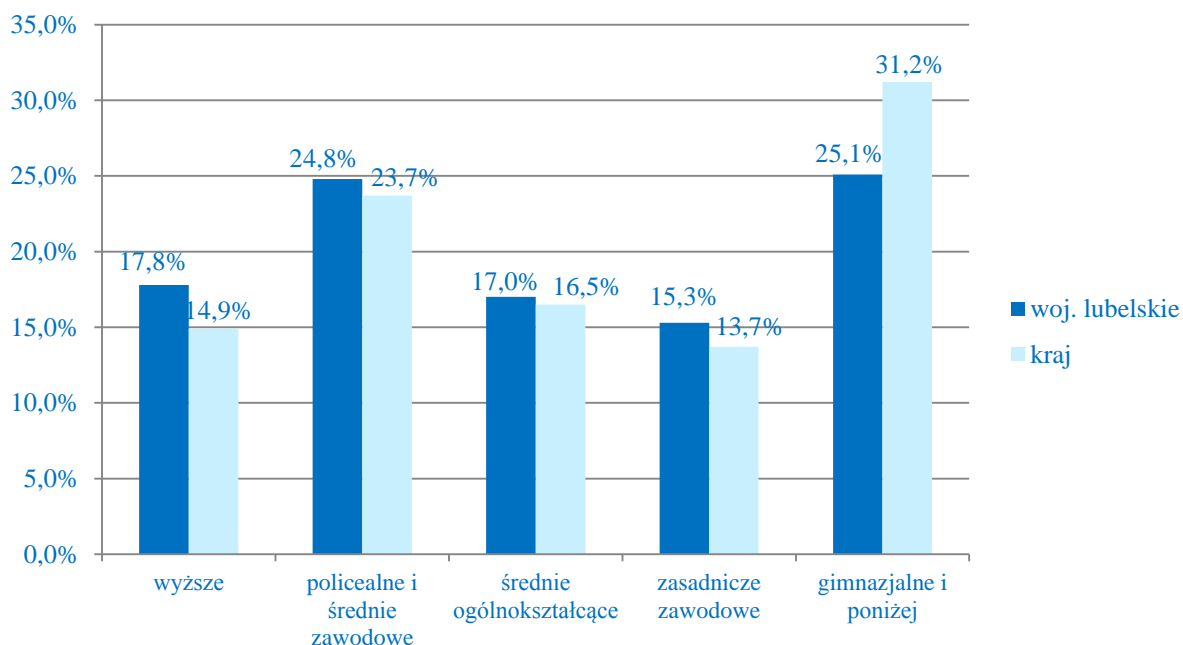
- ✓ Na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych **bez doświadczenia zawodowego** wynosiła 48899 osób, kobiety w tej liczbie stanowiły 53,4%. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych subpopulacja ta stanowiła 36,5%. W ciągu 2013 r. odnotowano 53546 osób nowo rejestrowanych. Zatrudnienie znalazło natomiast 17509 osób bezrobotnych.

Wykres 15. Napływ do ewidencji oraz podjęcia pracy przez bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w 2013 roku

Na koniec 2013 r. pod względem oczekiwania na pracę wśród osób bez doświadczenia zawodowego dominują osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (26,4%). Pod względem wieku zdecydowaną większość stanowią ludzie młodzi od 18 do 34 lat – 83,1%. Natomiast jeżeli chodzi o wykształcenie to najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (25,1%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,8%).

Wykres 16. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego według poziomu wykształcenia

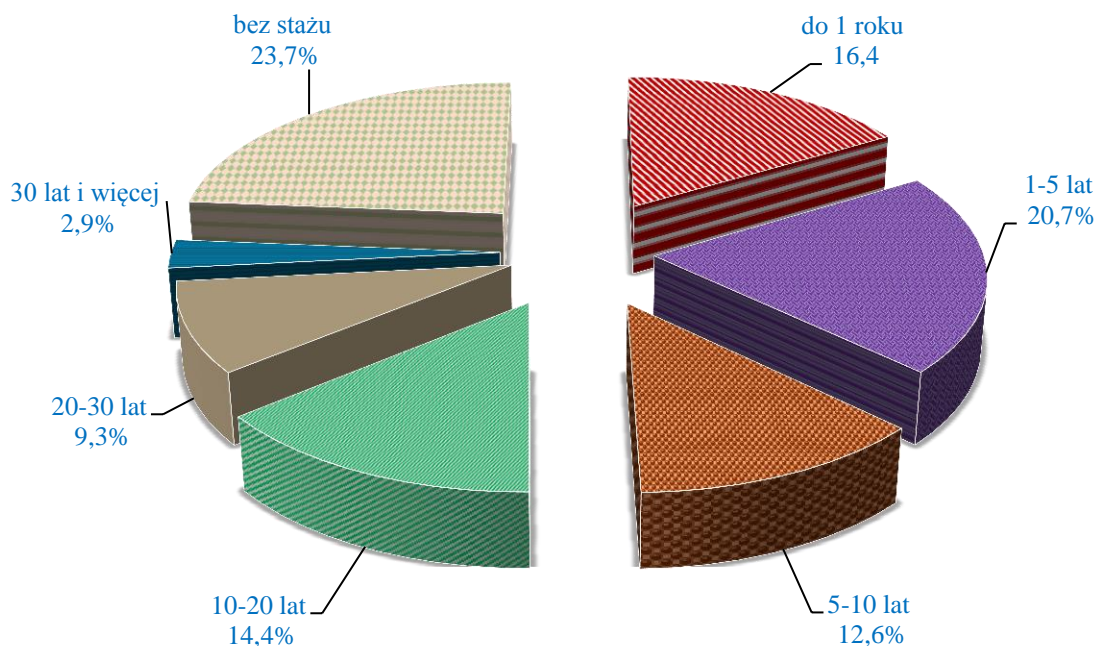

- ✓ W ewidencji urzędów pracy na koniec 2013 r. odnotowane zostały 64652 osoby **bez wykształcenia średniego**. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili oni 48,2%. W ciągu 2013 r. do ewidencji powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 56395 osób. Natomiast zatrudnienie podjęło 19625 osób, w tym 6265 kobiet.

Wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego na koniec 2013 r. najliczniejszą kategorię pod względem oczekiwania na pracę stanowiły osoby ze stażem bezrobocia powyżej 24 miesięcy (29,7%). Pod względem wieku zdecydowaną większość stanowiły osoby od 35 do 44 lat (23,5%).

W ewidencji bezrobotnych bez wykształcenia średniego dominują osoby, które dotychczas nie pracowały – 23,7%.

Wykres 17. Bezrobotni bez wykształcenia średniego według stażu pracy

- ✓ W województwie lubelskim w ewidencji urzędów pracy na koniec 2013 roku zarejestrowane były 2682 osoby bezrobotne (w tym 3,5% stanowiły kobiety), **które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia**. W stosunku do ogółu bezrobotnych subpopulacja ta stanowiła 2,0%. Od stycznia do grudnia napływ omawianej kategorii bezrobotnych wynosił 2767 osób, natomiast pracę podjęło zaledwie 258 osób.

Jeżeli chodzi o przedział wiekowy bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, to najliczniejszą grupę wiekową stanowią osoby od 35 do 44 lat (26,4%). Natomiast jeżeli chodzi o poziom wykształcenia omawianej kategorii bezrobotnych, to dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (56,4%) oraz zasadniczym zawodowym (31,9%). Ponad połowa subpopulacji (88,4%) nie posiada średniego wykształcenia.

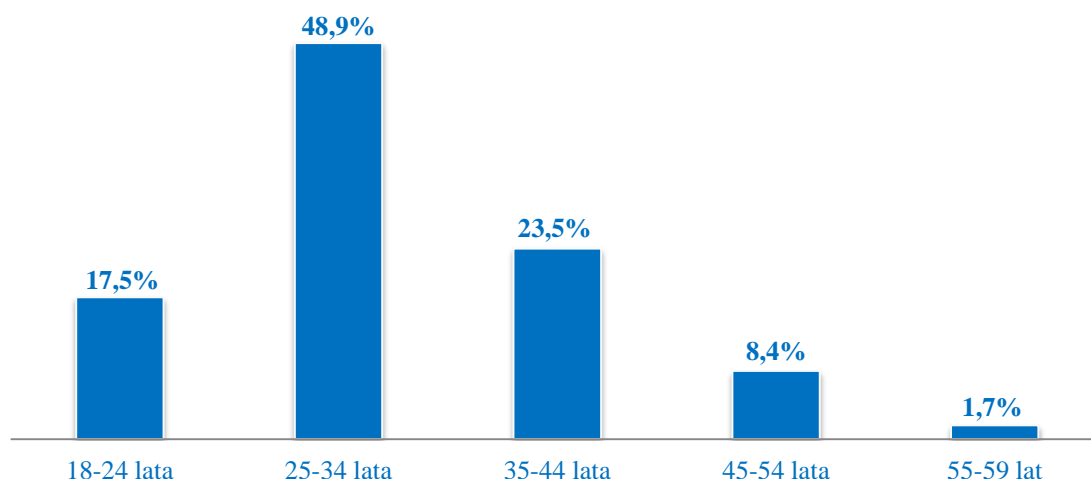
Pod względem stażu pracy omawianej kategorii bezrobotnych, dominują osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (25,6%) oraz do 1 roku (25,5%).

- ✓ Na koniec 2013 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 17736 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Stanowiły one 27,3% ogółu zarejestrowanych kobiet.

W ciągu 2013 r. urzędy pracy zarejestrowały 9705 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. W tym samym czasie pracę podjęły 3544 bezrobotne omawianej kategorii. W grupie zarejestrowanych osób prawo do zasiłku posiadało zaledwie 1,3% bezrobotnych kobiet.

Pod względem wieku zdecydowaną większość stanowiły kobiety młode w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat – 48,9%. Ponad połowa omawianej subpopulacji nie posiadała średniego wykształcenia (49,6%). Wśród omawianej kategorii bezrobotnych dominowały kobiety bez stażu pracy – 48,1%.

Wykres 18. Kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia według wieku

- ✓ **Osoby niepełnosprawne** mimo powszechnego charakteru bezrobocia, są niewątpliwie kategorią ludności najsilniej odczuwającą trudności związane z pozyskiwaniem, wykonywaniem i utrzymaniem pracy, dla których praca stanowi nie tylko źródło utrzymania, ale także najskuteczniejszy sposób rehabilitacji społeczno – zawodowej.

Problem aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych nabierał w ostatnich latach różnego znaczenia, co podyktowane było przede wszystkim ogólną sytuacją społeczno – gospodarczą rzutującą na całokształt życia społeczeństwa. Tendencje dotyczące aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych są przede wszystkim wypadkową struktury wieku i stanu zdrowia tej populacji. Z przyczyn zdrowotnych osoby niepełnosprawne są z założenia znacznie mniej aktywne zawodowo niż osoby sprawne. Jednak nie znaczy to, że bierność zawodowa osób niepełnosprawnych, zwłaszcza będących w wieku aktywności zawodowej jest zjawiskiem prawidłowym. Znaczna część tych osób może i powinna pracować zawodowo w odpowiednich warunkach. Niestety nie zawsze osoby niepełnosprawne gotowe podjąć pracę są w stanie ją zdobyć, zasilając tym samym szeregi bezrobotnych. Z drugiej strony stosunkowo liczna pozostaje grupa osób niepełnosprawnych, które przekroczyły wiek emerytalny, lecz nadal pracują. Dotyczy to zwłaszcza mieszkańców wsi i jest zapewne konsekwencją specyfiki pracy w gospodarstwie rolnym.

W dniu 31 grudnia 2013 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego zarejestrowanych było 6618 osób niepełnosprawnych (44,0% kobiet). Liczba ta obejmowała 5102 osoby bezrobotne i 1516 poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu. Prawo do zasiłku posiadało 10,8% subpopulacji bezrobotnych niepełnosprawnych.

W ciągu 2013 roku zarejestrowano 7611 osób niepełnosprawnych (46,7% kobiet), w tym 6282 (82,5%) bezrobotnych i 1329 (17,5%) poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

Spośród pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy przed zarejestrowaniem pracowało 64,9% bezrobotnych oraz 14,1% poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu. Zdecydowaną większość zarejestrowanych osób niepełnosprawnych stanowili mieszkańcy miast (4068, tj. 61,5%).

Spośród zarejestrowanych niepełnosprawnych w ciągu 2013 r. wyrejestrowano 7097 osób, przy czym z powodu podjęcia pracy – 2022 osoby, tj. 28,5% odpływu. W ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudnienie otrzymało 15,7% niepełnosprawnych; dla 66 osób refundacji dokonano ze środków PFRON.

Istotną cechą różnicującą bezrobotnych niepełnosprawnych jest stopień niezdolności do pracy określony orzeczeniem stopnia niepełnosprawności:

Tabela 31. Niepełnosprawni według stopnia niepełnosprawności zarejestrowani w końcu 2013 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego

Stopień niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu	Ogółem	% udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych niepełnosprawnych
Znaczny	94	293	387	5,9
Umiarkowany	1178	909	2087	31,5
Lekki	3830	314	4144	62,6
Ogółem	5102	1516	6618	100

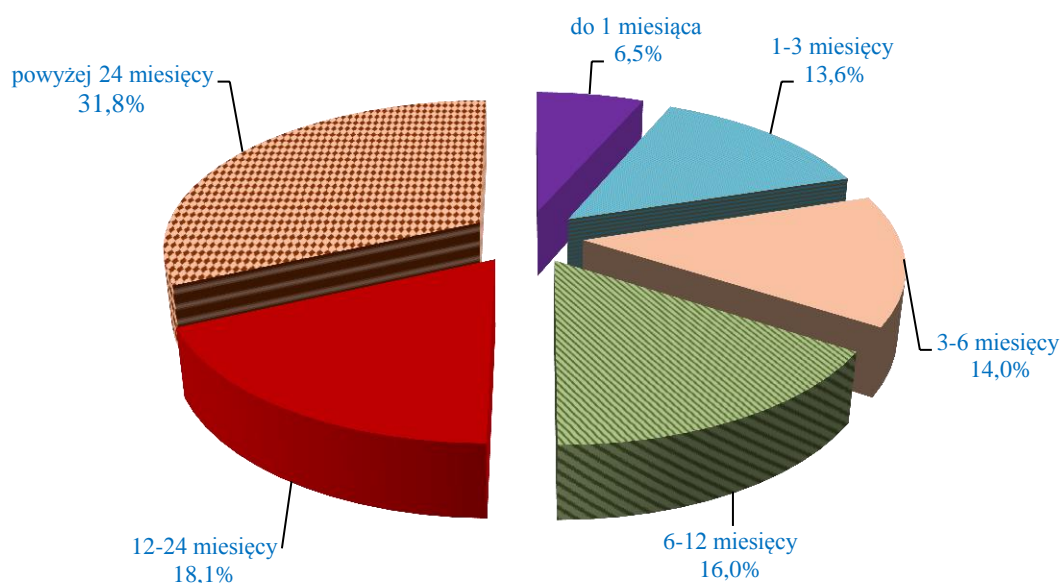
Wśród ogółu niepełnosprawnych figurujących w rejestrach dominują osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności – 62,6%. Wysokie bezrobocie tej kategorii wynika z faktu, że cechuje ją najwyższa aktywność zawodowa, a tym samym większa podatność na utratę pracy i trudności związane z ponownym zatrudnieniem.

Czas pozostawania bez pracy osób niepełnosprawnych znajdujących się w ewidencji urzędów pracy na koniec grudnia 2013 r. zamieszczono w poniższej tabeli:

Tabela 32. Niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy zarejestrowani w końcu 2013 roku w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego

Staż bezrobocia	Bezrobotni niepełnosprawni		Poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		Ogół zarejestrowanych niepełnosprawnych	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
do 1 miesiąca	354	6,9	78	5,2	432	6,5
1-3 miesięcy	652	12,8	246	16,2	898	13,6
3-6 miesięcy	740	14,5	185	12,2	925	14,0
6-12 miesięcy	840	16,5	219	14,4	1059	16,0
12-24 miesięcy	905	17,7	295	19,5	1200	18,1
powyżej 24 miesięcy	1611	31,6	493	32,5	2104	31,8
Ogółem	5102	100	1516	100	6618	100

Wykres 19. Osoby niepełnosprawne według czasu pozostawania bez pracy

Pod względem oczekiwania na pracę największą grupę wśród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, tak jak i w całej populacji bezrobotnych, stanowiły osoby długotrwale poszukujące pracy (powyżej 12 miesięcy) – 49,9%, najmniej liczną grupę stanowili niepełnosprawni z krótkim stażem bezrobocia, bo do 1 miesiąca – 6,5%.

Sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy różnicuje również ich struktura wiekowa:

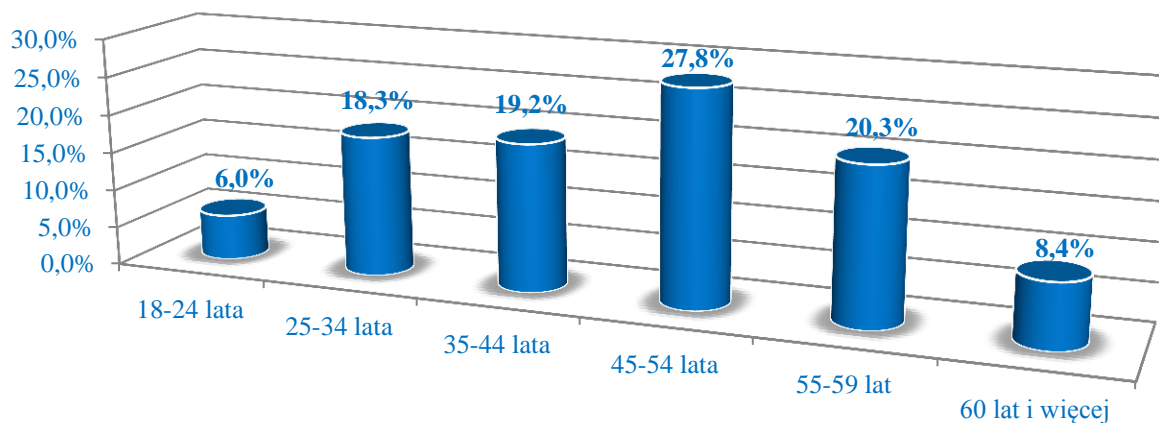
Tabela 33. Struktura wiekowa niepełnosprawnych zarejestrowanych w końcu 2013 roku w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego

Grupy wiekowe	Niepełnosprawni bezrobotni		Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		Ogół zarejestrowanych niepełnosprawnych	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
18-24 lata	310	6,0	88	5,8	398	6,0
25-34 lata	805	15,8	403	26,6	1208	18,3
35-44 lata	937	18,4	331	21,8	1268	19,2
45-54 lata	1540	30,2	303	20,0	1843	27,8
55-59 lat	1100	21,6	243	16,0	1343	20,3
60 i więcej	410	8,0	148	9,8	558	8,4
Ogółem	5102	100	1516	100	6618	100

Najliczniejszą grupę wiekową wśród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych stanowią osoby w wieku 45-54 lata – 27,8%, natomiast najmniej jest osób z przedziału wiekowego: 18-24 lata - 6,0%.

Wykres 20. Osoby niepełnosprawne według wieku

Dodatkowym czynnikiem wpływającym na sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy jest poziom wykształcenia, którego struktura przedstawiała się następująco:

Tabela 34. Struktura wykształcenia niepełnosprawnych zarejestrowanych w końcu 2013 roku w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego

Wykształcenie	Niepełnosprawni bezrobotni		Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu		Ogół zarejestrowanych niepełnosprawnych	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
wyższe	388	7,6	234	15,5	622	9,4
policealne i średnie zawodowe	1121	21,9	390	25,7	1511	22,8
średnie ogólnokształcące	429	8,4	152	10,0	581	8,8
zasadnicze zawodowe	1595	31,3	419	27,6	2014	30,4
gimnazjalne	86	1,7	20	1,3	106	1,6
podstawowe i podst. nieukończone	1483	29,1	301	19,9	1784	27,0
Ogółem	5102	100	1516	100	6618	100

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepełnosprawne legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 30,4% oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym – 27,0%, natomiast najmniej jest osób, które posiadają wykształcenie gimnazjalne – 1,6%.

4 Działania powiatowych urzędów pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia

4.1. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej

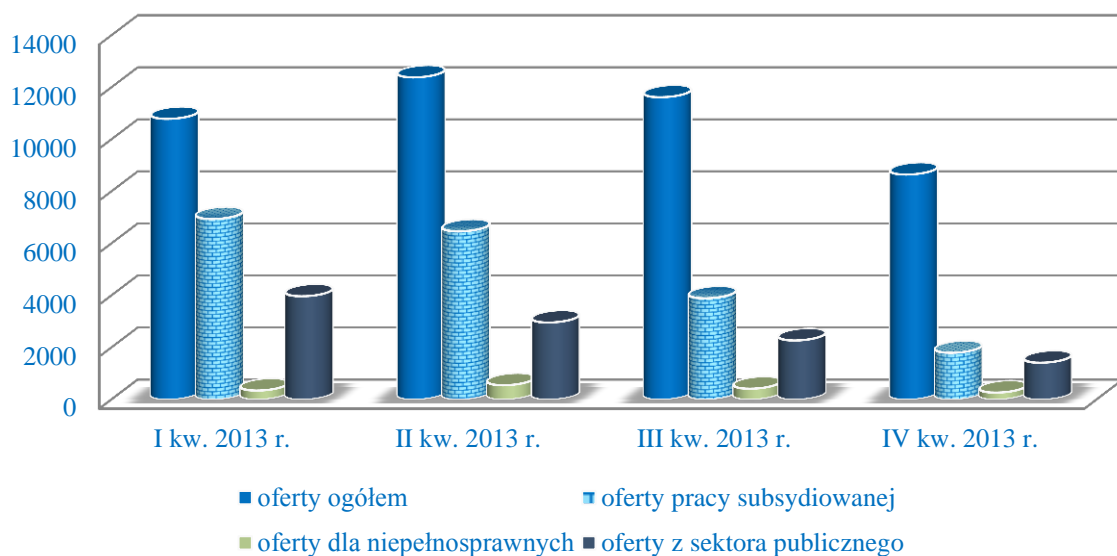
Zmiany liczby ofert pracy jakimi dysponują powiatowe urzędy pracy mają wyraźnie sezonowy charakter i ulegają corocznym wahaniom. W 2013 roku odnotowano wzrost oferowanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej o 12,1% (tj. o 4706) w odniesieniu do 2012 roku.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w województwie lubelskim wykazuje, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z napływu osób bezrobotnych.

Tabela 35. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej

Rok / kwartał	Liczba ofert pracy		Liczba ofert pracy do pracy subsydiowanej	Liczba ofert dla niepełnosprawnych	Liczba ofert dla osób do 12 m-cy od ukończenia nauki	Liczba ofert z sektora prywatnego	Liczba ofert z sektora publicznego
	Ogółem	Wzrost/spadek					
2013	43482	+4706	19132	1618	1386	32825	10657
I kwartał	10799	+2604	6951	356	581	6819	3980
II kwartał	12394	+613	6473	559	281	9423	2971
III kwartał	11631	+688	3903	426	330	9350	2281
IV kwartał	8658	+801	1805	277	194	7233	1425

Wykres 21. Wolne miejsca pracy w województwie lubelskim

Liczbę wolnych miejsc pracy pozyskanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy w czterech kwartałach 2013 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 36. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w poszczególnych powiatach

PUP	Liczba wolnych miejsc pracy w:				
	I kwartale	II kwartale	III kwartale	IV kwartale	Razem
Biała Podlaska	821	816	1200	652	3489
powiat grodzki	360	280	429	229	1298
powiat ziemski	461	536	771	423	2191
Bilgoraj	396	588	673	536	2193
Chelm	1165	1063	813	492	3533
powiat grodzki	611	668	483	352	2114
powiat ziemski	554	395	330	140	1419
Hrubieszów	651	721	372	335	2079
Janów Lubelski	291	319	348	186	1144
Krasnystaw	327	300	335	295	1257
Kraśnik	660	888	595	415	2558
Lubartów	591	251	481	292	1615
MUP Lublin	1426	1645	1419	1141	5631
PUP Lublin	508	755	1208	616	3087
Łęczna	299	308	163	105	875
Łuków	491	538	454	346	1829
Opole lubelskie	212	326	238	154	930

Parczew	154	181	200	165	700
Puławy	343	661	649	431	2084
Radzyń Podlaski	178	275	223	256	932
Ryki	244	428	391	327	1390
Świdnik	336	196	229	118	879
Tomaszów Lub.	440	400	347	388	1575
Włodawa	316	437	246	228	1227
Zamość	950	1298	1047	1180	4475
powiat grodzki	731	892	724	858	3205
powiat ziemski	219	406	323	322	1270
Ogółem	10799	12394	11631	8658	43482

Zdecydowana większość ofert zatrudnienia pochodzi z sektora prywatnego, stanowią one 75,5% wszystkich ofert, pozostających w dyspozycji administracji pracy.

4.2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych oznacza prowadzoną przez powiatowe urzędy pracy aktywizację zawodową osób w nich zarejestrowanych. Przejawia się ona w następujących formach przeciwdziałania bezrobociu:

- ✓ szkoleniach,
- ✓ kierowaniu na dotowane z Funduszu Pracy – prace interwencyjne, roboty publiczne,
- ✓ stażach,
- ✓ pożyczkach,
- ✓ doradztwie zawodowym (w tym zajęcia w klubach pracy).

Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych

Zatrudnienie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych w województwie lubelskim charakteryzowała tendencja wzrostu. W ciągu 2013 roku 1406 osób zostało skierowanych do prac interwencyjnych, to o 187 osób więcej w porównaniu z 2012 rokiem.

Tabela 37. Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych w poszczególnych kwartałach 2012 i 2013 roku

Kwartał	Bezrobotni nowo zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych		w tym kobiety
	ogółem	wzrost / spadek	
2012 r.	1219	+90	713
I kwartał	179	-9	119
II kwartał	472	+293	243
III kwartał	354	-118	215
IV kwartał	214	-140	136
2013 r.	1406	+187	815
I kwartał	278	+64	187
II kwartał	514	+236	242
III kwartał	397	-117	260
IV kwartał	217	-180	126

Powiatowe Urzędy Pracy w razie braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnych mogą inicjować oraz finansować prace interwencyjne. W ich ramach pracodawcy zatrudniają bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w zamian za uzyskiwaną z urzędu pracy refundację kosztów wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Wysokość refundacji jaką otrzymuje pracodawca określona jest w umowie zawartej z urzędem pracy.

Zatrudnienie w ramach robót publicznych

Jedną z form sukcesywnego spadku odpływu z bezrobocia jest podejmowanie pracy w ramach robót publicznych. Większość skierowanych przez administrację pracy do tej formy aktywności zawodowej to mężczyźni.

Tabela 38. Bezrobotni skierowani do robót publicznych w poszczególnych kwartałach 2012 i 2013 roku

Kwartał	Bezrobotni nowo zatrudnieni w ramach robót publicznych		w tym kobiety
	ogółem	wzrost / spadek	
2012 r.	1097	+211	292
I kwartał	90	-12	36
II kwartał	655	+565	115
III kwartał	255	-400	111
IV kwartał	97	-158	30
2013 r.	1073	-24	301
I kwartał	188	+91	67
II kwartał	699	+511	133
III kwartał	135	-564	80
IV kwartał	51	-84	21

Prace interwencyjne i roboty publiczne są jedną z form pomocy bezrobotnym i pracodawcom. Podjęcie nawet czasowej pracy zachęca do dalszych poszukiwań, pozwala bezrobotnym uaktywnić się zawodowo – być pracownikiem. Te formy subwencjonowanego zatrudnienia korzystne są z wielu względów (przy stosunkowo niskich kosztach), m.in.:

- ✓ powstają nowe miejsca pracy, dające szansę na stałe zatrudnienie bezrobotnych,
- ✓ ogranicza się bezrobocie długotrwałe,
- ✓ daje się tymczasowe zatrudnienie bezrobotnym,
- ✓ wyzwala się bezrobotnych z psychicznej depresji.

Szkolenia

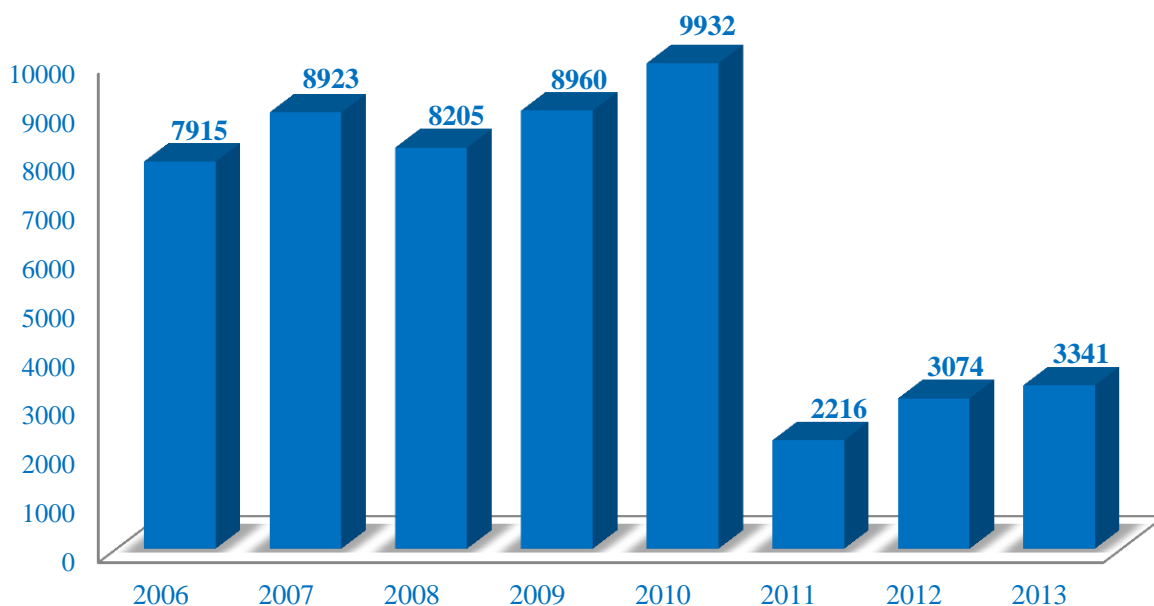
Przekwalifikowania i przyuczenia do zawodu organizowane przez urzędy pracy adresowane są do bezrobotnych, którzy nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych lub są przygotowani do wykonywania zawodów nadwyżkowych, w których brakuje wolnych miejsc pracy. Dotychczasowe doświadczenia dowodzą, iż organizowane szkolenia dla bezrobotnych to bardzo korzystny instrument oddziaływania na rynek pracy.

Szkolenia osób bezrobotnych są tańsze w porównaniu z innymi aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Stanowią one istotną formę pomocy zarówno dla bezrobotnego jak i pracodawcy, gdy na rynku pracy brakuje fachowców o poszukiwanych kwalifikacjach. Mają na celu podwyższenie jakości zasobów siły roboczej, i co się z tym wiąże, na rozwój gospodarczy regionu. I wreszcie, szkolenia zwiększają konkurencyjność na rynku pracy, niosą

więc ładunek aktywizujący i mobilizujący do podejmowania działań niezbędnych do zdobycia zatrudnienia.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z możliwości bezpłatnego uczestnictwa w szkoleniach w 2010 r. (9932 osoby), najmniej zaś w 2011 r. – 2216 bezrobotnych. W 2013 roku dzięki powiatowym urządzą pracy szkolenia rozpoczęło 3341 bezrobotnych, tj. o 267 osób więcej niż w 2012 roku.

Wykres 22. Bezrobotni skierowani na szkolenie

4.3. Poradnictwo zawodowe i kluby pracy

a) Poradnictwo zawodowe

Bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy, mającym trudności w wyborze zawodu, zatrudnienia, kierunku kształcenia lub szkolenia zawodowego urzędy pracy udzielają pomocy w zakresie poradnictwa zawodowego.

Polega ono na:

- ✓ przekazywaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach kształcenia i szkolenia,
- ✓ udzielaniu porad indywidualnych ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia,
- ✓ prowadzeniu warsztatowych zajęć w ramach poradnictwa grupowego,

- ✓ doradztwie pracodawcom w doborze kandydatów do pracy wymagającej szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

Poradnictwem zawodowym zajmują się doradcy zawodowi zatrudnieni w miejskim i powiatowych urzędach pracy. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wraz z jego Filiami w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu wspomaga powiatowe urzędy pracy w prowadzeniu poradnictwa i informacji zawodowej przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej.

W 2013 r. 25158 osób zgłosiło się po raz pierwszy na wizytę u doradcy zawodowego w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego i skorzystało z rozmowy wstępnej. Z porady indywidualnej skorzystało natomiast 23010 osób, w porównaniu do roku 2012 liczba ta wzrosła o 3852 osoby, tj. o 20,1%. Badaniami testowymi dotyczącymi zainteresowań zawodowych oraz innymi testami psychologicznymi objęto 3228 osób (1582 w 2012 r.). Łącznie przeprowadzono na tych osobach 4758 badań testowych.

W poradnictwie grupowym realizowanym w formie zajęć grupowych, mających na celu aktywizację i przygotowanie do rozwiązywania problemów zawodowych, uczestniczyło ogółem 3897 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Ponadto w 2013 roku odnotowane zostały 25934 wizyty osób indywidualnych korzystających, przy pomocy doradców zawodowych, ze zbiorów informacji zawodowej, natomiast 15210 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych, organizowanych przez doradców zawodowych na terenie urzędu lub poza nim, w celu przekazania informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach kształcenia i szkolenia zawodowego.

Tabela 39. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa w województwie lubelskim w 2013 roku

Wyszczególnienie	Poradnictwo zawodowe				Informacja zawodowa		
	Porady indywidualne	Porady grupowe		Liczba osób objętych badaniami testowymi	Liczba wizyt osób indywidualnych	Zorganizowane grupy	
		Liczba osób	Liczba grup			Liczba grup	Liczba osób
PUP Biała Podlaska	2644	24	70	10	732	148	691
PUP Biłgoraj	1546	7	76	0	473	104	1708
PUP Chełm	1933	53	559	486	370	103	1258
PUP Hrubieszów	178	14	108	0	2351	9	84
PUP Janów Lubelski	388	5	60	0	30	59	967
PUP Krasnystaw	1053	6	19	8	32	17	158
PUP Kraśnik	657	0	0	8	305	0	0
PUP Lubartów	168	14	129	30	985	29	361
MUP Lublin	2391	18	191	191	2650	28	412
PUP Lublin	1481	27	256	61	1674	54	666
PUP Łączna	1313	15	141	151	40	34	466

PUP Łuków	594	24	203	0	236	94	1408
PUP Opole Lubelskie	1084	12	84	89	562	46	359
PUP Parczew	654	14	136	103	494	30	385
PUP Puławy	955	14	97	74	9	21	194
PUP Radzyń Podlaski	184	10	58	76	250	54	415
PUP Ryki	376	20	144	402	209	35	546
PUP Świdnik	705	3	32	43	207	34	255
PUP Tomaszów Lubelski	566	19	140	328	223	17	134
PUP Włodawa	396	13	128	80	132	43	547
PUP Zamość	3587	18	156	23	1157	54	704
Ogółem	23010	447	3897	3228	25934	1245	15210

Tabela 40. Osoby korzystające z poradnictwa zawodowego według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie		Liczba osób korzystających z usług poradnictwa			
		razem	kobiety	bezrobotni	kobiety
Ogółem		48168	23286	46190	22162
z tego z wykształceniem:	wyższym	8128	5162	7948	5041
	policealnym i średnim zawodowym	11679	5898	11477	5802
	średnim ogólnokształcącym	6337	3689	6196	3595
	zasadniczym zawodowym	9451	3526	9249	3467
	gimnazjalnym i poniżej	12573	5011	11320	4257

b) Kluby pracy

W ramach klubów prowadzone są zajęcia aktywizujące dla bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy uczestników w stosunku do przemian zachodzących na rynku pracy, pobudzaniu motywacji do ciągłego zdobywania wiedzy i doskonalenia zawodowego oraz nabywaniu praktycznych umiejętności w zakresie poszukiwania pracy.

W 2013 roku w szkoleniach uczestniczyły ogółem 1202 osoby zarejestrowane w urzędach pracy (w 2012 r. 1088 osób): 1200 bezrobotnych oraz 2 poszukujące pracy. Natomiast w zajęciach aktywizacyjnych udział wzięło 12765 uczestników (o 394 osoby mniej niż w roku poprzednim), z czego 12596 to bezrobotni oraz 169 osób to poszukujący pracy.

Zarówno wśród uczestników szkoleń jak i zajęć aktywizacyjnych nie odnotowano osób objętych programem zwolnień monitorowanych.

Tabela 41. Uczestnicy szkoleń i zajęć aktywizacyjnych w ramach klubów pracy w województwie lubelskim w 2013 roku

Wyszczególnienie	Liczba uczestników szkoleń w klubie pracy	z tego:		Liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych	z tego:	
		Bezrobotni	Poszukujący pracy		Bezrobotni	Poszukujący pracy
PUP Biała Podlaska	24	24	0	2053	2035	18
PUP Biłgoraj	12	12	0	1704	1653	51
PUP Chełm	96	96	0	1325	1308	17
PUP Hrubieszów	9	9	0	398	367	31
PUP Janów Lubelski	58	58	0	266	266	0
PUP Krasnystaw	39	39	0	141	139	2
PUP Kraśnik	38	38	0	750	748	2
PUP Lubartów	16	16	0	477	473	4
MUP Lublin	110	110	0	153	150	3
PUP Lublin	38	38	0	269	264	5
PUP Łęczna	55	55	0	428	425	3
PUP Łuków	26	26	0	1704	1695	9
PUP Opole Lubelskie	49	49	0	751	748	3
PUP Parczew	31	31	0	132	124	8
PUP Puławy	85	84	1	336	330	6
PUP Radzyń Podlaski	95	95	0	177	177	0
PUP Ryki	58	58	0	257	256	1
PUP Świdnik	20	20	0	210	205	5
PUP Tomaszów Lubelski	0	0	0	546	546	0
PUP Włodawa	25	25	0	52	52	0
PUP Zamość	318	317	1	637	636	1
Ogółem	1202	1200	2	13627	13104	180

5 | Województwo lubelskie w ujęciu sumarycznym

W końcu 2013 roku liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 134042 osoby, czyli w skali roku wzrost wyniósł 2917 osób (tj. 2,2%).

W końcu 2013 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowały się 64852 kobiety. W porównaniu do stanu z końca 2012 roku populacja kobiet zwiększyła się o 420 kobiet.

Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących zwiększyła się o 3,2%, zaś liczba dotychczas niepracujących spadła o 0,2%.

W końcu 2013 roku w porównaniu do końca 2012 roku poziom bezrobocia zwiększył się nie tylko w województwie lubelskim, ale także w 9 innych województwach. Z czego najwyższy dotyczył województwa mazowieckiego i świętokrzyskiego.

Pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych nasz region plasuje się na 9 pozycji wśród innych województw (patrząc od największej liczby bezrobotnych).

Stopa bezrobocia w końcu 2013 roku wyniosła 14,4% i była wyższa niż w końcu 2012 roku o 0,3 pkt procentowego. Jeżeli chodzi o powiaty o najwyższym wskaźniku to tutaj sytuacja nie uległa zmianie porównując dane z 2012 i 2013 roku.

W 2013 roku zakłady pracy województwa lubelskiego zgłosiły 1948 osób do zwolnienia (tj. mniej o 182 osoby w porównaniu z 2012 rokiem), a zwolniły 1022 osoby (tj. o 12,6% mniej niż w 2012 roku).

W województwie lubelskim dominującą grupę wiekową stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia. W końcu 2013 roku udział ten wyniósł 32,8% wobec 33,6% w końcu 2012 roku. W naszym województwie w tej kategorii wiekowej, jak wynika z danych, przeważają kobiety.

W 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowało się (napływ) 142787 osób (tj. o 2,2% więcej niż w 2012 roku). Z ewidencji bezrobotnych wyłączono natomiast 139870 osób, czyli o 8784 osoby więcej niż w 2012 roku.

W całym 2013 roku pracę podjęło 61247 osób bezrobotnych, tj. o 16,4% więcej niż w 2012 roku. Liczba osób podejmujących prace niesubsydiowane wzrosła o 17,4% a subsydiowane o 9,9%.

Niepotwierdzenia gotowości do pracy były powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych 38542 osoby w całym 2013 roku (spadek o 13,5%).

W 2013 roku pracodawcy zgłosili 43482 oferty pracy (tj. o 12,1% więcej niż w 2012 roku). Zdecydowana większość ofert zatrudnienia pochodzi z sektora prywatnego, stanowiąc 75,5% w 2013 roku i 73,8 % w 2012 roku.

6 Zadania realizowane przez samorząd województwa lubelskiego w zakresie polityki rynku pracy

6.1. Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy

Projekt systemowy „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy” był realizowany w okresie od 1 września 2011 r. do 31 sierpnia 2013 r. w Wydziale Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Celem projektu był wzrost wiedzy na temat rynku pracy województwa lubelskiego wśród odbiorców i interesariuszy projektu poprzez prowadzenie cyklicznych, retrospekcyjnych oraz prognostycznych badań i analiz, a także ich gromadzenie, publikowanie oraz upowszechnianie. Misją obserwatorium było dostarczanie rzetelnej informacji, która ułatwi podejmowanie decyzji o kierunkach rozwoju rynku pracy województwa lubelskiego. W październiku 2013 r. projekt został uznany za ostatecznie zakończony i rozliczony. Założone cele zostały osiągnięte w terminach wynikających z harmonogramu działań.

W ostatnim roku realizacji projektu odbyło się piąte spotkanie Rady Programowej mającej dla zespołu projektowego charakter doradczo-konsultacyjny. W sierpniu 2013 r. zorganizowana została w Lublinie konferencja końcowa „Wokół kształcenia i pracy – wnioski z badań Lubelskiego Obserwatorium Rynku Pracy. Inspiracje do wsparcia uczniów i absolwentów”.

W ramach projektu wyprodukowano, wyemitowano w regionalnej telewizji i na stałe udostępniono na stronie www.lorp.wup.lublin.pl 6 filmów informacyjno-doradczych, prezentujących wnioski i rekomendacje z badań.

W czasie realizacji projektu przygotowano 12 raportów z przeprowadzonych badań regionalnego i lokalnych rynków pracy. W roku 2013 były to:

Monitoring ofert pracy w województwie lubelskim

Badanie obejmowało monitoring ofert pracy (skierowanych do mieszkańców województwa lubelskiego) pojawiających się w internecie, prasie, a także w publicznych i niepublicznych służbach zatrudnienia. Głównym celem badania było uchwycenie zmian zachodzących na wojewódzkim rynku pracy oraz zidentyfikowania zapotrzebowania na pracowników.

Informacje zbiorcze o ofertach prezentowane były w formie kwartalnych raportów i końcowego.

Wybrane rekomendacje:

- ✓ zwiększenie wymiany informacji pomiędzy pracodawcami oraz instytucjami rynku pracy
- ✓ włączenie wyników badań do zajęć na temat rynku pracy, przedsiębiorczości wśród uczniów, wykorzystanie materiału przez doradców zawodowych
- ✓ utrzymanie treningów kompetencji miękkich w ofercie urzędów pracy, biur karier, innych instytucji rynku pracy

Potrzeby i oczekiwania pracodawców w województwie lubelskim

Analiza zrealizowana w ramach LORP po raz drugi. Respondentami w badaniu byli pracodawcy z województwa lubelskiego. Głównym celem była diagnoza luk kompetencyjnych i kwalifikacyjnych pracowników a także określenie potrzeb i oczekiwań pracodawców w odniesieniu do kwalifikacji i kompetencji potencjalnych pracowników. Pytano m.in. o odbyte i planowane rekrutacje. Część ilościowa została poszerzona o analizę jakościową dotyczącą dwóch zagadnień: publicznego pośrednictwa pracy w oczach pracodawców oraz rozwoju zatrudnienia w przedsiębiorstwach, które otrzymały dotację inwestycyjną.

Wybrane rekomendacje:

- ✓ kontynuacja cyklicznych badań zapotrzebowania na pracę, z uwzględnieniem zapotrzebowania na kwalifikacje branżowe
- ✓ realizatorzy projektów powinni proponować szkolenia uzupełniające kwalifikacje zawodowe (z nauką praktyczną) oraz kształtujące umiejętności społeczne
- ✓ kontynuowanie wsparcia instytucji rynku pracy dla młodych ludzi w uzyskiwaniu doświadczenia zawodowego (staże, praktyki)

Wszechstronna analiza rynku pracy

„Wszechstronna analiza rynku pracy” była realizowana wśród osób pracujących i samozatrudnionych z województwa lubelskiego. Celem badania było uzyskanie użytecznej wiedzy o sposobach radzenia sobie z wymaganiami rynku pracy tych grup osób. W tym przypadku również część ilościowa została wzbogacona o analizę jakościową – dotyczyła rozwoju „białych” i „zielonych” miejsc pracy w opinii osób posiadających doświadczenie w pracy w tych sektorach.

Wybrane rekomendacje:

- ✓ popularyzacja szkoleń z zakresu umiejętności transferowalnych tzn. takich, które można wykorzystać w więcej niż jednym miejscu pracy
- ✓ promowanie rozpoczynania działalności o profilach dobrze rokujących na utrzymanie i rozwój na lokalnym rynku

- ✓ kontynuowanie wsparcia dla rozwijających działalność gospodarczą, w tym tzw. wsparcia pomostowego w pierwszych latach jej prowadzenia
- ✓ wsparcie osób samozatrudnionych w podnoszeniu kwalifikacji i zatrudnianiu pracowników w różnych formach zatrudnienia, odpowiadających bieżącym potrzebom firmy

Plany i losy zawodowe absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych

W roku 2013 miał miejsce drugi etap badania. Polegał m.in. na umożliwieniu przedstawienia swojej aktualnej sytuacji edukacyjno-zawodowej przez uczniów i studentów, którzy ukończyli pewien etap edukacji w roku 2012. Wówczas ich plany badali ankieterzy i ankieterki LORP. Po roku 48% tych absolwentów udało się zachęcić do wypełnienia ankiety internetowej. Równoległe zespół badawczy LORP zaprosił 30 badanych poprzednio absolwentów, z trzech typów szkół (zawodowe, technika z liceami, wyższe), na indywidualne wywiady pogłębione. Powstały zatem analizy ilościowa oraz jakościowa, zgodne z celem badania - zdobyciem informacji o postawach i planach związanych z własnym rozwojem zawodowym, jakie uczniowie i studenci regionu lubelskiego mają tuż przed ukończeniem szkoły oraz diagnoza ich sytuacji zawodowej po upływie roku.

Wybrane rekomendacje:

- ✓ wprowadzenie zajęć z zarządzania czasem, komunikacji, doskonalenia kompetencji społecznych do oferty wszystkich szkół ponadgimnazjalnych i wyższych; szerszy dostęp do doradztwa zawodowego w szkołach, zwłaszcza zawodowych
- ✓ wprowadzenie do oferty rekrutacyjnej szkół przykładowych losów jej absolwentów lub pochodzących z systematycznych badań (szkoły wyższe)
- ✓ promowanie podejmowania przez absolwentów gimnazjum edukacji w szkołach zawodowych
- ✓ współpraca szkół z pracodawcami, zwiększenie skali organizowania praktyk uczniowskich i studenckich, a także podniesienie ich jakości i przydatności, szersze udostępnienie dla uczniów szkół zawodowych praktycznej nauki zawodu u pracodawcy

Kompleksowa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W II kwartale 2013 roku ankieterzy i ankieterki Lubelskiego Obserwatorium Rynku Pracy pracowali na terenie wszystkich powiatowych (i miejskiego) urzędów pracy województwa lubelskiego. Rozmawiali bezpośrednio z osobami bezrobotnymi, aby uzyskać informacje o ich postrzeganiu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy. Badanie jakościowe zostało zrealizowane z przedstawicielami urzędów pracy a dotyczyło działań przewidzianych w modyfikowanej Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wybrane rekomendacje:

- ✓ systemowa organizacja doradztwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych i gimnazjach wraz z kontrolą realizacji tych działań

- ✓ zastosowanie efektywnego narzędzia do monitorowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych z uwzględnieniem perspektywy wszystkich uczestników rynku pracy
- ✓ promowanie wyników lokalnego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przez lokalny urząd pracy, w sposób umożliwiający zapoznanie się z informacją bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, uczniów ostatnich klas gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych i wyższych w powiecie
- ✓ wprowadzenie możliwości finansowania badań pracodawców i ofert pracy w podregionach lub w kilku powiatach łącznie i upowszechniania ich wyników
- ✓ oddzielenie statusu bezrobotnego od możliwości uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego
- ✓ promowanie szkół i ośrodków kształcenia, które uzasadniają swoją ofertę edukacyjną, a do uzasadnienia włączają aktualne wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Raporty z prezentowanych badań otrzymało 385 instytucji i 902 interesariuszy projektu w regionie, 457 osób do końca sierpnia 2013 r. zadeklarowało zwiększenie wiedzy na podstawie otrzymanych raportów, odnotowano 8124 pobrań raportów w wersji elektronicznej, których dostępność utrzymano. Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy (projekt realizowany w latach 2011-2013) umożliwiło podniesienie wiedzy o regionalnym rynku pracy nie tylko pracownikom WUP w Lublinie, ale wszystkim zainteresowanym instytucjom i ich pracownikom, zwłaszcza rynku pracy i kształcenia, a także osobom uczącym się, pracującym i niezatrudnionym. Podjęto kontynuację działalności obserwatorium.

„Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy – kontynuacja”

Projekt systemowy „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy – kontynuacja” jest realizowany od 1 września 2013 r. w Wydziale Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Planowany termin zakończenia realizacji to 30 czerwca 2015 r.

Celem projektu jest dalszy wzrost wiedzy (na temat zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy województwa lubelskiego oraz na temat dobrych praktyk radzenia sobie z wymaganiami rynku pracy) wśród:

- ✓ 1250 interesariuszy projektu (uczniów szkół, osób z niepełnosprawnością, osób w wieku powyżej 50 lat, matek powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i innych użytkowników komponentu wdrożeniowego),
- ✓ 100 instytucji kreujących ofertę szkoleniową i doradczą (w tym WUP, PUP, firmy szkoleniowe, OHP, projektodawcy RPO, inne instytucje będące użytkownikami komponentu wdrożeniowego).

Od września do grudnia 2013 r. rozpoczęto niezbędne prace przygotowawcze do badań (w tym spotkanie Grupy Sterującej i Rady Programowej, rekrutacja diagnostów) oraz upowszechniania ich wyników, także w postaci komponentu wdrożeniowego pod nazwą „Wirtualny Doradca”. Ukazał się pierwszy miesięczny raport:

Monitoring ofert pracy w województwie lubelskim

Badanie kontynuuje i wykorzystuje dorobek monitoringu z poprzedniego projektu. Ukazuje regionalny rynek pracy od strony ogłoszeń o rekrutacji. W poprzedniej edycji projektu przeanalizowano blisko 40 tysięcy ofert pracy, w bieżącej ilościowe założenia są podobne. Gromadzone są ogłoszenia dotyczące regionu lubelskiego. Utrzymano, a nawet poszerzono zakres źródeł, z których pobierane są oferty. Badanie identyfikuje poszukiwane przez ogłoszeniodawców zawody, kwalifikacje i umiejętności. Comiesięczne raporty (www.lorp.wup.lublin.pl) prezentują najczęściej poszukiwane specjalności.

W latach 2014-15 ukazać się raporty z badań **zapotrzebowania na pracowników i potencjałów rozwojowych przedsiębiorstw z województwa lubelskiego**. W ten sposób kontynuowana będzie diagnoza procesów rekrutacyjnych pod kątem konkretnych stanowisk pracy, także tych, na które pracodawcom nie udało znaleźć się pracowników. Analiza ma charakter branżowy. Określone zostaną dobre praktyki wzmacniania oferty, konkurencyjności mikrofirm, z podziałem na branże. Uzupełnieniem będzie analiza ścieżek karier osób prowadzących działalność gospodarczą.

Poddane będą analizie **losy absolwentów różnych kierunków kształcenia** - sytuacja zawodowa i edukacyjna absolwentów różnych kierunków. W pierwszej fali badanie zrealizowane zostanie wśród 1500 absolwentów szkół wyższych, a w drugiej 1500 absolwentów z wykształceniem zawodowym – zasadniczym i średnim. Ponadto po raz kolejny odbędą się spotkania z 30 absolwentami, którzy w 2012 roku ukończyli pewien etap edukacji. Prezentowane będą ich ścieżki karier.

Zidentyfikowane będą **dobre praktyki utrzymywania aktywności zawodowej osób w specyficznej sytuacji na rynku pracy** - indywidualne badania jakościowe zaplanowano z osobami w wieku powyżej 50 roku życia, osobami z niepełnosprawnością oraz osobami powracającymi na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, wychowawczych i rodzicielskich. Pracujący i samozatrudnieni z tych grup dostarczą pozytywnych przykładów aktywności na rynku pracy – łącznie dostępnych będzie 90 opisów karier.

We wszystkich raportach z badań podtrzymany zostanie regionalny poziom wnioskowania i rekomendacji, zaś wyniki wykorzystane zostaną dodatkowo w komponencie wdrożeniowym „Wirtualny Doradca”. Aktualności i raporty z badań umieszczane są na stronie internetowej LORP, pod adresem www.lorp.wup.lublin.pl.

6.2. DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU POLITYKI RYNKU PRACY

Wydział Polityki Rynku Pracy zajmuje się kreowaniem regionalnej polityki rynku pracy w województwie lubelskim. Istotnym elementem działalności Wydziału jest inicjowanie dialogu społecznego poprzez włączanie przedstawicieli różnych środowisk w działania na rzecz wzrostu zatrudnienia w naszym województwie.

Ponadto, działając w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wydział promuje usługi rynku pracy poprzez organizację konferencji, spotkań oraz cykliczne wydawanie biuletynu, który stanowi źródło informacji o aktualnej sytuacji na rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia

Zgodnie z założeniami i priorytetami Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014, w którym zostały ściśle określone zadania państwa w zakresie zarówno aktywizacji zawodowej jak i łagodzenia skutków bezrobocia, Wydział Polityki Rynku Pracy realizując zadania w zakresie kreowania lokalnego rynku pracy opracował założenia [Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok](#) w sposób, który faktycznie określił priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia. Diagnoza sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim i dane w niej zawarte wskazały jednoznacznie na potrzebę ukierunkowania wsparcia na ludzi młodych z województwa lubelskiego.

[Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok](#) stanowi zbiór wiedzy na temat sytuacji osób młodych na lokalnym rynku pracy, dostarczonej przez Radę Ekspertów, Zespół Zadaniowy, opracowanej przy współpracy Partnerów Społecznych, wywodzących się z instytucji i organizacji działających na lokalnym rynku pracy oraz danych statystycznych i badań wypracowanych przez Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy.

W dokumencie uwzględniono przede wszystkim koordynowanie lubelskiego rynku pracy pod kątem jego faktycznych problemów, ale i potencjału, poprzez wskazanie obszarów działań, które przyczynią się do poprawy zdiagnozowanych trudności. Działania na rzecz promocji i rozwoju poradnictwa zawodowego, rozwijanie postaw przedsiębiorczych u młodzieży oraz zadania koncentrujące się na nabywaniu przez młodzież doświadczenia zawodowego i kompetencji kluczowych, stanowią główne warunki osiągnięcia celu jakim jest wzrost zatrudnienia i ograniczenia bezrobocia wśród osób młodych.

W zakresie obszaru działania na rzecz promocji i rozwoju poradnictwa zawodowego wskazano na zintegrowanie systemu poradnictwa zawodowego oraz podkreślono szczególną rolę promocji poradnictwa zawodowego wśród ludzi młodych oraz grup osób, które uczestniczą w procesie wychowywania młodzieży, w tym głównie rodziców, opiekunów i nauczycieli. W ramach rozwijania postaw przedsiębiorczych postawiono na kształcenie ludzi młodych w kierunku przedsiębiorczości. W zakresie działania na rzecz nabywania przez ludzi młodych doświadczenia zawodowego i kompetencji kluczowych wskazano na szczególną rolę współpracy i tworzenia partnerstw pomiędzy instytucjami systemu edukacji, biznesu oraz rynku pracy.

Plan Działań jest dokumentem corocznie aktualizowanym, tak więc problematyka oraz wybór grupy objętej wsparciem stanowi odpowiedź na aktualne problemy rynku pracy. Badania monitorujące i ewaluacyjne stanowią informację zwrotną na temat efektów pracy nad priorytetowymi grupami objętymi wsparciem.

Formuła Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok jaką promuje się do stosowania w Polsce, została z sukcesem wdrożona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie. Składa się na nią uwzględnienie elementów strategicznych i wykonawczych, ścisłe powiązanie z dokumentami określającymi kierunki rozwoju dla regionu i wsparcie realizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego, ale przede wszystkim skoncentrowanie działań w kierunku jednej grupy priorytetowej.

Partnerstwo lokalne na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych

W ramach partnerstwa lokalnego, Wydział Polityki Rynku Pracy podjął działania w kierunku zmiany polityki informacyjnej oraz ujednoczenia usług poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych województwa lubelskiego. Postawienie zagadnienia bezrobocia w odniesieniu do sytuacji ludzi młodych na rynku pracy zaowocowało powołaniem [Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych](#).

Uczestnicy Konferencji

W dniu 5 czerwca 2013 roku odbyła się Konferencja [Czas dla ludzi młodych – wsparcie priorytetowej w 2013 roku grupy osób młodych poprzez promowanie poradnictwa zawodowego](#), podczas której nastąpiło uroczyste podpisanie Porozumienia w sprawie utworzenia i funkcjonowania w powiecie ryckim i lubelskim ziemskim partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych. Spotkanie to stanowiło uwieńczenie dotychczasowych prac nad standardem prowadzenia usługi poradnictwa zawodowego oraz formalny

wstęp do zajęć z uczniami w szkołach. Sygnatariuszami porozumienia są: Kuratorium Oświaty w Lublinie, Lubelska Wojewódzka Komenda OHP w Lublinie, Lubelskie Centrum Edukacji Zawodowej im. K.K. Baczyńskiego w Lublinie, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie oraz szkoły z powiatu ryckiego i powiatu lubelskiego ziemskiego.

Sygnatariusze porozumienia

Punktem wyjścia dla nawiązania wspomnianego partnerstwa była chęć promowania poradnictwa zawodowego wśród uczniów gimnazjum, a efekt pilotażu stanowi między innymi wypracowanie [Standardu prowadzenia usługi poradnictwa zawodowego na poziomie szkoły gimnazjalnej](#).

W ramach Standardu założono objęcie poradnictwem zawodowym uczniów najwyższych klas gimnazjów, ich rodziców i opiekunów prawnych oraz prowadzenie zajęć z poradnictwa zawodowego w ramach godzin wymienionych w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn.zm.). Założono udział osób prowadzących te zajęcia w tzw. spotkaniach doskonalących, które poprzedzają

każdy tematyczny **moduł programu pilotażowego**: samopoznanie, informacje o zawodach i lokalnym rynku pracy, oferta edukacyjna na poziomie ponadgimnazjalnym oraz zmiany w systemie kształcenia zawodowego. Zaplanowano zorganizowanie dwóch spotkań informacyjnych dla rodziców i opiekunów prawnych oraz przeprowadzenie wśród uczniów objętych wsparciem ankiety ewaluacyjnej przed rozpoczęciem i po zakończeniu prowadzenia zajęć poradnictwa zawodowego z młodzieżą.

W dniach **26 - 27 sierpnia 2013 roku** odbyło się **pierwsze spotkanie doskonalące dla nauczycieli** prowadzących zajęcia z poradnictwa zawodowego. Zajęcia prowadził doradca zawodowy z Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej im. K.K. Baczyńskiego w Lublinie.

W ramach przygotowania do prowadzenia pierwszego modułu zajęć - Samopoznania – nauczyciele przyswoili wiedzę z zakresu zewnętrznych i wewnętrznych czynników wpływających na rozwój kariery zawodowej oraz na temat pomocy uczniom w samopoznaniu i określaniu własnych umiejętności, uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji zawodowych, celów życiowych i zawodowych, a także pomocy uczniom przy wyborze zawodu.

Zajęcia praktyczne

W dniu **3 października 2013 roku** odbyło się drugie spotkanie doskonalące, obejmujące zakres merytoryczny „**Informacje o zawodach oraz informacje o lokalnym rynku pracy**” dla osób prowadzących zajęcia z poradnictwa zawodowego dla młodzieży. Doradca zawodowy z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie omówił zagadnienia dotyczące sytuacji na rynku pracy, oczekiwań pracodawców, a także przedstawił tzw. „świat zawodów”.

W dniu **15 listopada 2013 roku** odbyło się trzecie spotkanie doskonalące dla osób prowadzących zajęcia z poradnictwa zawodowego dla młodzieży, na którym przedstawione zostały zagadnienia dotyczące "**Oferty edukacyjnej na poziomie ponadgimnazjalnym oraz zmiany w systemie kształcenia zawodowego**". Zajęcia zostały przygotowane i przeprowadzone przez doradców zawodowych reprezentujących Ochotnicze Hufce Pracy w Lublinie. Poruszone zostały zagadnienia z zakresu nowej struktury szkolnictwa ponadgimnazjalnego, nauki w zasadniczej szkole zawodowej i technikum, systemu zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, a także nauki w liceum ogólnokształcącym.

We **wrzeźniu 2013 roku** przeprowadzono **wstępną ankietę ewaluacyjną**. Kwestionariusz wypełniło 559 uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych powiatu ryckiego i lubelskiego ziemskiego. Na wstępie poddano weryfikacji zasadność wprowadzania poradnictwa zawodowego już na etapie szkoły gimnazjalnej. Z odpowiedzi uczniów wynika, że zdecydowana większość, bo aż 82%, rozważała już wybór konkretnej szkoły.

W ramach Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych, Wydział Polityki Rynku Pracy opracował „Edukacyjno-zawodowy niezbędnik dla rodzica gimnazjalisty”. Publikacja została przygotowana we współpracy z doradcami zawodowymi z Lubelskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Lublinie, Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej im. K.K. Baczyńskiego w Lublinie oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Edukacyjno-zawodowy niezbędnik dla rodzica gimnazjalisty stanowi przewodnik po świecie rynku pracy. W publikacji zawarte są wskazówki i praktyczne porady na temat wspierania młodego człowieka w procesie rozwoju edukacyjno-zawodowego.

Niezbędnik

Środki Funduszu Pracy

Fundusz Pracy jako państwowy fundusz celowy stanowi podstawowe źródło finansowania przedsięwzięć rynku pracy w Polsce, a tym samym finansowe narzędzie realizacji zadań instytucji rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia. Plan wydatków Funduszu Pracy każdego roku zostaje ujęty w tzw. Planie Finansowym Funduszu Pracy stanowiącym integralną część ustawy budżetowej. Po przyjęciu ustawy budżetowej środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu ustalane są na poszczególne województwa według wzoru algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie.

W 2013 roku dla województwa lubelskiego zostały przyznane środki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w kwocie 174 518,5 tys. zł. W wielkości tej ujęto kwotę 81 724,1 tys. zł., przeznaczoną na finansowanie Poddziałania 6.1.3 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatowe, w tym m.in. opracowywanie i rozpowszechnianie informacji zawodowych oraz wyposażenie w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy oraz koszty związane z organizowaniem partnerstwa lokalnego na rzecz rynku pracy, została przyznana kwota 15 503,1 tys. zł.

Środki Funduszu Pracy w kwocie 1 095,8 tys. zł. zostały przyznane na zadania realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, w tym m.in. badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy, a także wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców.

Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2013 roku na poszczególne samorządy powiatowe województwa lubelskiego przedstawione zostały w tabeli.

Tabela 42. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w województwie lubelskim w 2013 roku (w tys. zł).

Lp.	Nazwa PUP	Według algorytmu	6.1.3 EFS	Środki fakultatywne	Programy z rezerwy Ministra (30-, 50+, art. 49 ustawy)	Programy specjalne (30-, 50+, bezrobotni rodzice)	Aktywizacja bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników
1.	Biała Podlaska	7 485,0	6 456,2	1 090,1	745,5	—	—
2.	Biłgoraj	3 786,7	3 301,7	702,2	510,9	—	300,0
3.	Chełm	7 950,7	7 069,1	1 286,0	1 052,8	—	100,0
4.	Hrubieszów	4 474,4	4 029,0	650,6	1 294,4	—	—
5.	Janów Lubelski	2 359,7	2 124,8	437,8	1 148,2	—	100,0
6.	Krasnystaw	3 619,6	3 187,2	497,7	446,4	—	—
7.	Kraśnik	4 810,2	4 331,4	753,9	559,0	—	—
8.	Lubartów	4 302,3	3 693,9	569,2	1 111,6	871,8	—
9.	MUP Lublin	11 074,9	9 242,9	1 490,7	248,6	—	170,0
10.	PUP Lublin	4 234,05	3 767,5	919,1	2 031,4	758,4	250,0
11.	Łączna	1 924,1	1 732,6	384,6	406,9	—	—
12.	Łuków	4 029,7	3 628,6	914,0	402,5	—	100,0
13.	Opole Lubelskie	3 140,3	2 827,7	553,0	528,2	—	—
14.	Parczew	1 434,0	1 291,2	299,1	1 114,5	—	—
15.	Puławy	3 857,3	3 473,3	875,0	100,0	—	—
16.	Radzyń Podlaski	2 486,8	2 239,2	472,0	213,3	—	—
17.	Ryki	2 087,5	1 879,7	435,4	900,5	—	—
18.	Świdnik	3 013,2	2 713,2	621,4	766,3	—	—
19.	Tomaszów Lubelski	4 322,2	3 783,8	654,4	680,2	—	—
20.	Włodawa	3 016,9	2 680,6	528,6	741,8	704,8	—
21.	Zamość	9 384,9	8 270,5	1 368,3	1 294,5	—	250,0
22.	Razem	92 794,4	81 724,1	15 503,1	16 297,5	2 335,0	1 270,0

Cudzoziemcy na lubelskim rynku pracy

Zatrudnianie pracowników z zagranicy stanowi jeden z elementów rynku pracy województwa lubelskiego, jak i obszaru całej Polski. Wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostało uregulowane przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.) oraz wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi. Cudzoziemcy będący obywatelami Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy mogą podejmować krótkoterminową pracę w

Polsce (w okresie do sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy, licząc od dnia pierwszego wjazdu) bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę. Obywatele tych państw mogą wykonywać pracę na podstawie umowy zawartej z pracodawcą, który wcześniej zarejestrował pisemne oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi.

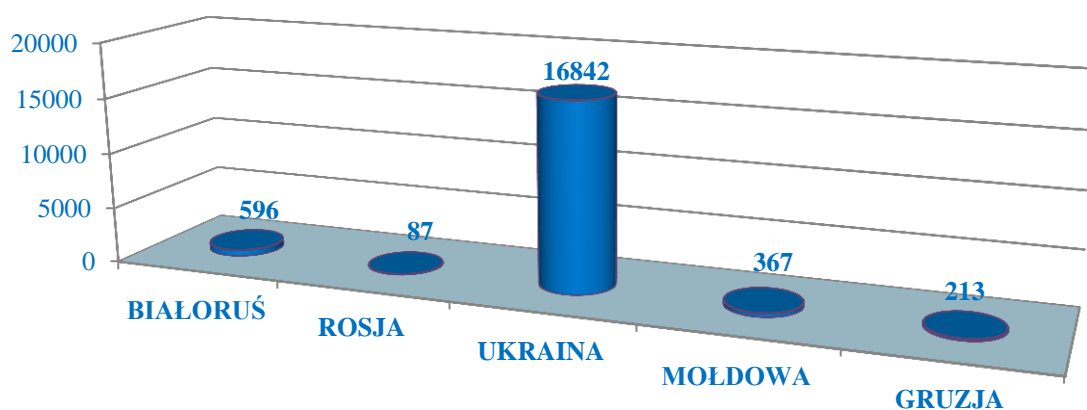
Rejestracji oświadczeń dokonuje powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub siedzibę pracodawcy. Procedura rejestracji jest bezpłatna zarówno dla składającego oświadczenie, jak i cudzoziemca. Zarejestrowane oświadczenie stanowi podstawę wydania cudzoziemcowi wize wjazdowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Oświadczenie określa nazwę zawodu, miejsce i czas świadczenia pracy, rodzaj umowy i wysokość wynagrodzenia, jednocześnie informuje o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o lokalny rynek pracy oraz o zapoznaniu się z przepisami związanymi z pobytem i pracą cudzoziemców.

Tabela 43. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w poszczególnych powiatach w 2013 r.

Nazwa urzędu pracy	BIALORUŚ	ROSJA	UKRAINA	MOŁDOWA	GRUZJA	RAZEM
PUP Biała Podlaska	171	5	72	0	5	253
PUP Biłgoraj	4	1	650	6	0	661
PUP Chełm	1	3	51	1	0	56
PUP Hrubieszów	0	0	103	0	0	103
PUP Janów Lubelski	0	0	87	0	0	87
PUP Krasnystaw	0	0	79	0	0	79
PUP Kraśnik	82	23	4839	74	164	5182
PUP Lubartów	1	0	182	0	0	182
PUP Lublin	5	16	1100	87	18	1226
MUP Lublin	12	23	1997	102	18	2152
PUP Łęczna	1	0	506	0	0	507
PUP Łuków	158	5	397	0	0	560
PUP Opole Lubelskie	90	8	3929	11	8	4046
PUP Parczew	3	0	7	0	0	10
PUP Puławy	2	0	1935	39	0	1976
PUP Radzyń Podlaski	63	0	50	21	0	134
PUP Ryki	3	1	270	0	0	274
PUP Świdnik	0	0	28	0	0	28
PUP Tomaszów Lubelski	0	0	426	26	0	452
PUP Włodawa	0	2	2	0	0	5
PUP Zamość	0	0	131	0	0	131
Razem woj. lubelskie	596	87	16842	367	213	18105

Wydział Polityki Rynku Pracy w oparciu o sprawozdawczość miesięczną Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Lubelskiego, prowadzi monitoring oświadczeń pracodawców o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, w okresie do sześciu miesięcy w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy. W 2013 roku urzędy zarejestrowały łącznie 18105 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. Najwięcej oświadczeń w 2013 r. wydano obywatelom Ukrainy – 16842 (93,02%). Mimo dużej liczby zatrudnionych mieszkańców Ukrainy, widoczny jest spadek w stosunku do roku 2012 aż o 1683 oświadczeń. Dominująca rola mieszkańców Ukrainy wynika z atrakcyjnych dla nich warunków zatrudnienia oraz możliwości migracji do innych krajów Unii Europejskiej. Najmniej liczną grupę stanowią obywatele Rosji – 87 osób (0,48%).

Wykres 23. Liczba zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi wg kraju pochodzenia w woj. lubelskim w 2013 r.

Analizując zarejestrowane oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi w 2013 r. w rozbiciu na poszczególne powiatowe urzędy pracy, najwięcej oświadczeń odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kraśniku – 5182 (28,62 %), Opolu Lubelskim – 4046 (22,35 %) oraz w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie – 2152 (11,89 %). Natomiast najmniejszą liczbę oświadczeń zarejestrowały Powiatowe Urzędy Pracy w Świdniku – 28 (0,15 %), Parczewie – 10 (0,06 %) oraz we Włodawie – 5 (0,03%).

Powiatowe urzędy pracy w 2013 r. najczęściej rejestrowały oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi w następujących sektorach: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (10221 oświadczenia); „Budownictwo” (777 oświadczeń) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (587 oświadczeń). Są to sektory, w których oferuje się prace fizyczne, często okresowe, charakteryzujące się małą stabilnością zatrudnienia. Ponadto najchętniej zatrudniane były osoby w wieku 26 - 40 lat (7474 oświadczeń) oraz w wieku 41-65 lat (6580 oświadczeń). Osoby młode do 26 roku życia stanowiły mniejszość (3985 oświadczeń). Osoby w wieku powyżej 65 roku życia były zatrudniane w znikomej liczbie 66.

Dynamika zmian w zakresie liczby zarejestrowanych oświadczeń jest widoczna w poszczególnych miesiącach. Najwięcej oświadczeń złożono w kwietniu 2013 r. – 3093, w kolejnych miesiącach liczba ta sukcesywnie malała (z wyjątkiem miesiąca lipca – 2065 oświadczeń), by w grudniu osiągnąć poziom – 344 oświadczeń. Zmiany powyższe wynikają z sezonowego charakteru większości prac wykonywanych przez cudzoziemców.

Należy zaznaczyć, iż widoczna jest nowa tendencja na lubelskim rynku pracy - w stosunku do 2012 r. liczba oświadczeń zmalała o 1220. W analogicznym okresie w 2012 r. zanotowano spadek liczby oświadczeń o 2734 w stosunku do 2011 r. Spadek liczby zatrudnionych cudzoziemców spowodowany jest spowolnieniem gospodarczym i wynikającą z niego mniejszą liczbą ofert pracy.

Lubelskie na rynku pracy

W 2013 roku Wydział Polityki Rynku Pracy podjął kontynuację publikacji *Biuletynu*, którego celem jest rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia i partnerów rynku pracy. W ubiegłym roku czterokrotnie oddaliśmy w ręce naszych Czytelników kwartalnik, który stanowi zbiór wskazówek dla osób poszukujących pracy oraz zawiera informacje dotyczące działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Lubelskie na rynku pracy porusza aktualne trendy oraz kierunki zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Tematem wiodącym numeru 1/2013 był **Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok**, którego rolą jest kreowanie, inspirowanie i koordynowanie działań w ramach lubelskiego rynku pracy poprzez wskazanie obszarów objętych szczególnym wsparciem (str.4).

W publikacji omówione zostały także corocznie organizowane Międzynarodowe Targi Pracy w Lublinie, które cieszyły się dużą frekwencją zarówno ze strony poszukujących pracy, jak i wystawców oferujących pracę w Polsce i za granicą. Wśród artykułów znalazły się także dane dotyczące długotrwałego bezrobocia na rynku lubelskim oraz podsumowanie działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy za rok 2012.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok

Numer 2/2013 koncentruje się na zagadnieniach związanych z potrzebą poradnictwa zawodowego dla młodzieży. Motywem przewodnim był temat Konferencji, podczas której zostało podpisane **Porozumienie w sprawie utworzenia i funkcjonowania partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego** (str.11).

Ponadto, w publikacji poruszona została kwestia reformy systemu kształcenia zawodowego osób dorosłych, która polega na wprowadzeniu nowej formy kształcenia - kwalifikacyjnych kursów zawodowych mających zastąpić dotychczasowe szkolne formy uzupełniania kwalifikacji. Na uwagę zasługuje także informacja dotycząca nowych

6.3. Obsługa Europejskiego Funduszu Społecznego

OPIS PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

Instytucja Wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) Priorytetów VI i VII PO KL – WUP w Lublinie

Na podstawie Uchwały Nr LXII/690/07 z dnia 25 lipca 2007 r. oraz na podstawie Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawartego w dniu 14 sierpnia 2007 r. z późn. zm. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w okresie programowania 2007-2013 pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia w zakresie wszystkich Działań realizowanych w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” oraz Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”.

W ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” WUP w Lublinie wdraża następujące Działania:

- ✓ 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,
- ✓ 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- ✓ 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.

W ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” WUP w Lublinie wdraża następujące Działania:

- ✓ 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji,
- ✓ 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej,
- ✓ 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji,
- ✓ 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy

PRIORYTET VI „RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH”

Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie.

Cel Działania

Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie.

Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe

Typ realizowanych projektów:

identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie.

realizacja programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- ✓ pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe,
- ✓ staże/praktyki zawodowe,
- ✓ szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
- ✓ subsydiowane zatrudnienie,
- ✓ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia).

wsparcie psychologiczno–doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy.

wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej (regionalnej i międzyregionalnej) osób pozostających bez zatrudnienia (w tym w szczególności osób zamieszkujących na obszarach wiejskich).

jednorazowy dodatek relokacyjny w wysokości 5 000 zł brutto dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca stałego zamieszkania (w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego), z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia.

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby pozostające bez zatrudnienia (w tym osoby zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne), w szczególności osoby należące do jednej lub kilku z poniższych grup docelowych:
  - ✓ osoby pozostające bez zatrudnienia łącznie przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat,
  - ✓ osoby do 30 roku życia,
  - ✓ osoby niepełnosprawne,
  - ✓ osoby po 50 roku życia,
- ✓ instytucje rynku pracy i ich pracownicy,

- ✓ podmioty działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich oraz upowszechniania dialogu oraz partnerstwa publiczno-społecznego na poziomie regionalnym i lokalnym

Alokacja na 2013 rok

23 000 000,00 zł, w tym:

13 500 000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/6.1.1/2013

9 500 000,00 zł w ramach konkursu nr 2/POKL/6.1.1/2013

Termin ogłoszenia konkursu

I kwartał 2013 roku - 1/POKL/6.1.1/2013

III kwartał 2013 roku - 2/POKL/6.1.1/2013

W 2013 roku w ramach Poddziałania 6.1.1 zostały ogłoszone łącznie 2 konkursy.

W dniu 20 marca 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs zamknięty nr 1/POKL/6.1.1/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 13,5 mln PLN, w tym 2,70 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 156 wniosków o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 187,67 mln PLN. W ramach powyższego konkursu w 2013 roku prowadzona była ocena formalna i merytoryczna przedłożonych wniosków. Do 31 grudnia 2013 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w ramach powyższego konkursu podpisał łącznie 10 umów na kwotę 9,66 mln PLN. Konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Poddziałania 6.1.1 cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem.

W dniu 4 września 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs zamknięty nr 2/POKL/6.1.1/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 9,5 mln PLN, w tym 1,90 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą.

Do dnia 31 grudnia 2013 roku w ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 184 wnioski o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 204,95 mln PLN. W ramach powyższego konkursu prowadzona była ocena formalna złożonych wniosków oraz ocena merytoryczna, która zakończy się w I półroczu 2014 roku. W ramach konkursu planowanym wsparciem mogły zostać objęte osoby pozostające bez zatrudnienia w wieku 15-30 lat.

Od początku realizacji Poddziałania 6.1.1 łącznie podpisano 138 umów na kwotę 127,14 mln PLN. W ramach ww. umów od początku realizacji projektu w ramach Poddziałania 6.1.1 podpisano 4 umowy, które przewidują wydatki objęte pomocą publiczną na kwotę 2,87 mln PLN. Łącznie kwota podpisanych umów stanowi 91,54% dostępnej alokacji na lata 2007-2013.

Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie -projekty konkursowe.

Typ realizowanych projektów:

projekty służące wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia obejmujące:

- ✓ upowszechnianie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, m.in. poprzez dofinansowanie zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy,
- ✓ szkolenia, doradztwo oraz dofinansowanie studiów podyplomowych, studiów licencjackich i studiów magisterskich uzupełniających dla pracowników publicznych służb zatrudnienia wykonujących zadania związane z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych, zgodnie z długofalowymi kierunkami kształcenia określonymi przez wojewódzki urząd pracy na podstawie analizy potrzeb oraz specyfiki problemów występujących na terenie regionu,

Uprawniony Beneficjent

- ✓ Powiatowe Urzędy Pracy/ Miejski Urząd Pracy,
- ✓ Wojewódzkie Urzędy Pracy w zakresie zadań realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej i/lub odpowiednio inne departamenty merytoryczne wojewódzkiego urzędu pracy, zgodnie z zakresem kompetencji.

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy,
- ✓ pracownicy powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy.

W ramach Poddziałania 6.1.2 realizowane były 3 projekty systemowe WUP.

Projekt „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy”. Projekt ten realizowany w okresie od 1 września 2011 r. do 31 sierpnia 2013 r. o wartości 2,60 mln PLN. Celem projektu był wzrost wiedzy na temat rynku pracy województwa lubelskiego wśród 1 000 odbiorców i interesariuszy projektu poprzez prowadzenie cyklicznych, retrospekcyjnych oraz prognostycznych badań i analiz, a także ich gromadzenie, publikowanie oraz upowszechnianie w latach 2011-2013.

Celem projektu „Profesjonalna kadra – wyższe efekty pracy służb zatrudnienia” był wzrost wiedzy i kompetencji u 21 pracowników WUP w Lublinie (17K, 4M) zajmujących się obsługą osób bezrobotnych lub poszukujących pracy w zakresie zdiagnozowanych braków wiedzy i kompetencji niezbędnych dla podniesienia jakości usług WUP. Wartość projektu wynosiła 109,50 tys. zł. Okres realizacji projektu - od 2 kwietnia 2012 r. do 31 stycznia 2013 r.

Projekt pt. „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy – kontynuacja” realizowany w okresie od 1 września 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. o wartości 1,53 mln PLN. Celem projektu jest wzrost wiedzy na temat zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy województwa lubelskiego nt dobrych praktyk radzenia sobie z wymaganiami rynku pracy wśród 1 250 interesariuszy projektu (uczniów szkół, os. niepełnosprawnych, 50+, matek powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka, innych użytkowników wirtualnego doradcy) oraz 100 instytucji kreujących ofertę szkoleniową i doradczą (w tym WUP, PUP, firmy szkoleniowe, OHP, projektodawcy RPO, inne instytucje będące użytkownikami „Wirtualnego doradcy”).

W dniu 30 stycznia 2013 roku ogłoszono konkurs zamknięty nr 1/POKL/6.1.2/2013. Kwota alokacji wynosiła 2 mln PLN, w tym 100 tys. PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu nastąpiło zwiększenie alokacji do kwoty 2,80 mln PLN, przy czym kwota rezerwy finansowej na procedurę odwoławczą nie uległa zmianie. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 19 wniosków o dofinansowanie projektu o wartości 3,93 mln PLN. Do 31 grudnia 2013 r. w ramach ww. konkursu prowadzona była ocena formalna oraz merytoryczna. W 2013 roku zostało podpisanych 15 umów o wartości 3,10 mln PLN.

W ramach Poddziałania 6.1.2 do 31 grudnia 2013 r. w ujęciu kumulatywnym łącznie podpisano 102 umowy na kwotę 26,68 mln PLN (kwota ogółem), co stanowi 96,67% dostępnej alokacji na lata 2007-2013.

Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych - projekty systemowe

Typ realizowanych projektów:

instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013 poz. 674), finansowane ze środków Funduszu Pracy obejmujące następujące formy wsparcia:

- ✓ szkolenia,
- ✓ staże,
- ✓ przygotowanie zawodowe dorosłych,
- ✓ prace interwencyjne,
- ✓ wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy,
- ✓ przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje i doradztwo związane z podjęciem działalności gospodarczej.

Uprawniony Beneficjent

Powiatowe Urzędy Pracy/Miejski Urząd Pracy,

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013 poz. 674).

Alokacja na 2013 rok

80 000 000,00 zł

W ramach Poddziałania 6.1.3 od początku okresu programowania do 31 grudnia 2013 roku podpisano 21 umów na łączną kwotę 445,17 mln PLN. Łącznie kwota podpisanych umów stanowi 96,82% dostępnej alokacji na lata 2007-2013. Wszystkie umowy przewidują wydatki objęte pomocą publiczną.

Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia – projekty konkursowe

Cel Działania

Promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Typ realizowanych projektów:

bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) obejmujące:

- ✓ doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- ✓ przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej – o ile wszyscy członkowie są osobami, które rozpoczęły prowadzenie działalności w wyniku uczestnictwa w projekcie), do wysokości 40 tys. zł na osobę (lub 20 tys. zł na osobę w przypadku spółdzielni lub spółdzielni socjalnej),
- ✓ wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 6 / do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące a) finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie do wysokości minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego i/lub b) szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu),

wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym w formie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej, polegającej na komercjalizacji wiedzy naukowej i technologii) obejmujące:

przyznanie jednorazowej pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 50 tys. zł na osobę

doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej dla osób rozpoczynających działalność w ramach danego projektu.

Uprawniony Beneficjent

W przypadku wsparcia bezzwrotnego: wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),

W przypadku wsparcia zwrotnego: podmioty zarządzające instrumentami inżynierii finansowej w rozumieniu art. 2 pkt 3a rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. Nr 239, poz. 1598 z późn. zm.), w szczególności:

- ✓ banki krajowe, banki zagraniczne, instytucje kredytowe lub instytucje finansowe,
- ✓ banki spółdzielcze,
- ✓ podmioty, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zyski na cele statutowe służące tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przez udzielanie pożyczek,
- ✓ konsorcja powyższych podmiotów.

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

Osoby fizyczne zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub prowadzących działalność na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu.

Alokacja na 2013 rok

31 000 000,00 zł, w tym:

20 000 000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/6.2/2013,

6 000 000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/MP/6.2/2013,

5 000 000,00 zł w ramach konkursu nr 2/POKL/6.2/2013

Termin ogłoszenia konkursu

I kwartał 2013 roku - 1/POKL/6.2/2013,

II kwartał 2013 roku - 2/POKL/6.2/2013, 1/POKL/MP/6.2/2013

W 2013 roku w ramach Działania 6.2 zostały ogłoszone łącznie 3 konkursy otwarte.

W dniu 6 marca 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs otwarty nr 1/POKL/6.2/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 20 mln PLN, w tym 3 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach

konkursu Wnioskodawcy złożyli 64 wnioski o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 151,45 mln PLN. W ramach konkursu do 31 grudnia 2013 roku podpisano łącznie 9 umów na łączną wartość 20 mln PLN.

W dniu 6 maja 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs otwarty nr 1/POKL/MP/6.2/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 6 mln PLN, w tym 1,20 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. Do 16 grudnia 2013 roku, tj. na dzień zamknięcia konkursu do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wpłynęły 4 wnioski o łącznej wartości 14,16 mln PLN. Do 31 grudnia w ramach powyższego konkursu WUP podpisał 1 umowę na kwotę 1,88 mln PLN.

W dniu 6 czerwca 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs otwarty nr 2/POKL/6.2/2013. Kwota alokacji wynosiła 5 mln PLN, w tym 1 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu planowanym wsparciem mogły zostać objęte wyłącznie osoby powyżej 50 roku życia. Do 31 grudnia 2013 r. w ramach ww. konkursu do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wpłynęły 23 wnioski o łącznej wartości 55,08 mln PLN. W bieżącym okresie sprawozdawczym prowadzona była ocena formalna (zakończona) oraz merytoryczna (zakończona) złożonych wniosków. W 2013 r. zostały podpisane 2 umowy o wartości 4,07 mln PLN.

Łącznie od początku wdrażania Działania 6.2 podpisano 82 umowy na kwotę 142,46 mln PLN. Łącznie kwota podpisanych umów w ramach Działania 6.2 stanowi 96,20% dostępnej na lata 2007-2013 alokacji.

Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich – projekty konkursowe

Cel Działania

Podniesienie zdolności do zatrudnienia oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do podjęcia pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.

Typ realizowanych projektów:

Oddolne inicjatywy lokalne, obejmujące:

- ✓ projekty przyczyniające się do aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich, poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej),
- ✓ wsparcie lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, promujących aktywizację zawodową na poziomie lokalnym,
- ✓ rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym.

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców,
- ✓ społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich,
- ✓ podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców tych obszarów.

W 2013 r. nie były ogłaszane konkursy w ramach Działania 6.3, z uwagi na fakt, iż od 1 stycznia 2012 roku realizacja ww. działania nie jest kontynuowana.

W ramach Działania 6.3 w 2013 r. nie podpisano nowych umów o dofinansowanie projektu. Łącznie w ramach Działania 6.3 podpisano 47 umów na kwotę 2,27 mln PLN. Łącznie kwota podpisanych umów w ramach Działania 6.3 stanowi 98,27% dostępnej na lata 2007-2013 alokacji.

Tabela 44. Wskaźniki uzyskane w roku 2013 dla Priorytetu VI (dane ze sprawozdania)

Wskaźniki	
Nazwa wskaźnika produktu	Wartość wskaźnika osiągnięta w roku 2013
DZIAŁANIE 6.1 POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA ORAZ WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE	
Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania, w tym:	6 119
a) liczba osób w wieku 15-24 lata	1 893
b) liczba osób w wieku 15-24 lata zamieszkujących obszary wiejskie	1 188
c) liczba osób długotrwale bezrobotnych	2 744
d) liczba osób niepełnosprawnych	324
e) liczba osób z terenów wiejskich	3 177
f) liczba osób w wieku 50-64 lata	1 603
g) liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działań	5 436
Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy	136
Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne dotacje	1 930
a) liczba osób w wieku 15-24 lata	386
c) liczba osób długotrwale bezrobotnych	673

d) liczba osób niepełnosprawnych	38
e) liczba osób z terenów wiejskich	904
f) liczba osób w wieku 50-64 lata	198

DZIAŁANIE 6.2 WSPARCIE ORAZ PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA

Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne dotacje	174
a) liczba osób w wieku 15-24 lata	30
b) liczba osób długotrwale bezrobotnych	47
c) liczba osób niepełnosprawnych	30
d) liczba osób z terenów wiejskich	88
e) liczba osób w wieku 50-64 lata	26

PRIORYTET VII „PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ”

Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji

Cel Działania

Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.

Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej - projekty systemowe

Typ realizowanych projektów:

rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Uprawniony Beneficjent

Ośrodki Pomocy Społecznej

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby spełniające łącznie trzy warunki:
  - ✓ korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej,

- ✓ wiek aktywności zawodowej (15-64 lata),
- ✓ niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.);
- ✓ otoczenie osób wykluczonych społecznie (w takim zakresie, w jakim jest niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu),
- ✓ jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).

Alokacja na 2013 rok

35 000 000,00 zł

W 2013 roku nie podpisano nowej umowy ramowej. Od początku realizacji Poddziałania podpisano łącznie 205 umów ramowych oraz aneksów na kwotę 136,28 mln PLN. Ponadto w ramach Poddziałania 7.1.1 od początku realizacji programu, podpisano 3 umowy na realizację projektów innowacyjnych na kwotę 4,86 mln PLN. Łącznie w ramach Poddziałania 7.1.1 podpisano 208 umów na kwotę 141,14 mln PLN, co stanowi 72,85 alokacji na lata 2007-2013.

Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie – projekty systemowe

Typ realizowanych projektów:

rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Uprawniony Beneficjent

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby spełniające łącznie trzy warunki:
  - ✓ korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej,
  - ✓ wiek aktywności zawodowej (15-64 lata),
  - ✓ niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.);

- ✓ otoczenie osób wykluczonych społecznie (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu),
- ✓ jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).

Alokacja na 2013 rok

15 000 000,00 zł

W 2013 roku nie podpisano nowej umowy ramowej. Od początku realizacji Poddziałania podpisano łącznie 24 umowy ramowe na kwotę 119,06 mln PLN, co stanowi 105,44% alokacji na lata 2007-2013.

Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – projekty systemowe

Typ realizowanych projektów:

- ✓ szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań, w szczególności dotyczące realizacji działań w zakresie aktywnej integracji i rozwoju pracy socjalnej,
- ✓ studia, w tym: I i II stopnia, podyplomowe, doktoranckie, kursy zawodowe, w tym: I i II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny,
- ✓ organizowanie akcji i kampanii promocyjno - informacyjnych o zasięgu i charakterze regionalnym z zakresu stosowania aktywnych form integracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz z zakresu integracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego na poziomie regionalnym,
- ✓ prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu polityki społecznej w regionie (w tym działań mających na celu przygotowanie i wdrażanie gminnych lub powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych) powiązanych z konkretnymi działaniami wdrożeniowymi,
- ✓ opracowanie, koordynacja realizacji, realizacja (w zakresie przewidzianym dla Poddziałania 7.1.3 PO KL) i monitoring wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w regionie,

- ✓ realizacja wspólnych szkoleń dla kadr pomocy społecznej i kadr prowadzących pracę z rodziną oraz pracowników publicznych służb zatrudnienia w zakresie współdziałania tych instytucji na rzecz udzielania kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w celu ich aktywizacji społeczno-zawodowej.

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Uprawniony Beneficjent

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ pracownicy i wolontariusze instytucji pomocy i integracji społecznej (zgodnie z definicją określoną w słowniczku terminologicznym) realizujący działania w zakresie aktywnej integracji,
- ✓ pracownicy publicznych służb zatrudnienia (w zakresie wspólnych działań partnerskich oraz w zakresie typu operacji nr 7),
- ✓ przedstawiciele innych służb społecznych np. kuratorzy sądowi, policjanci, pracownicy urzędów pracy, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowe, asystenci rodziny (w zakresie wspólnych szkoleń dotyczących udzielania kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w celu ich aktywizacji społeczno-zawodowej i/lub w zakresie organizacji i szkolenia wspólnych zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz osób wykluczonych),
- ✓ przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego szczebla województwa, powiatu i gminy, przedsiębiorcy, media lokalne i regionalne (w zakresie typu operacji nr 6),
- ✓ partnerzy społeczni i gospodarczy (w zakresie typów projektów nr 3, 4, 5, 6).

Alokacja na lata 2013

1 794 340,00 zł

W 2013 roku podpisano aneks do porozumienia ramowego na kwotę ok. 1,50 mln PLN oraz nadal realizowane było porozumienie na kwotę 594,30 tys. PLN. Łącznie zakontraktowano w ramach Poddziałania 14,65 mln PLN, co stanowi 96,00% alokacji na lata 2007-2013.

Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

Cel Działania

Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej.

Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty konkursowe

Typ realizowanych projektów:

Projekty na rzecz integracji społeczno – zawodowej, obejmujące następujące typy realizowanych operacji:

- ✓ kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
- ✓ staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy,
- ✓ poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej,
- ✓ poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy,
- ✓ rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy,
- ✓ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia),
- ✓ wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej,
- ✓ wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe, w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej.

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty, w tym PFRON i Centralny Zarząd Służby Więziennej - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby niezatrudnione lub zatrudnione w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata), zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
- ✓ otoczenie osób wykluczonych społecznie (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu, w tym również w zakresie równoległej aktywizacji zawodowej i społecznej osób pełniących obowiązki opiekuńcze),
- ✓ podmioty integracji społecznej, o których mowa w typie operacji nr 7 i ich pracownicy i wolontariusze (w zakresie typu projektów nr 7).

Alokacja na 2013 rok

8 000 0000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/7.2.1/2013,

4 000 0000,00 zł w ramach konkursu nr 2/POKL/7.2.1/2013,

Termin ogłoszenia konkursu

II kwartał 2013 roku - 1/POKL/7.2.1/2013,

IV kwartał 2013 roku - 2/POKL/7.2.1/2013,

W ramach Poddziałania 7.2.1 w 2013 roku ogłoszono 2 konkursy. W dniu 22 maja 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs zamknięty nr 1/POKL/7.2.1/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 8 mln PLN, w tym 2 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 152 wnioski o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 192 mln PLN. Do końca 2013 roku w ramach ww. konkursu prowadzono ocenę formalną oraz merytoryczną i podpisane zostały 4 umowy o wartości 4,55 mln PLN. Konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Podziałania 7.2.1 cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem.

W dniu 2 października 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs otwarty nr 2/POKL/7.2.1/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 4 mln PLN, w tym 800 tys. PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 18 wniosków o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 10,22 mln PLN. Do końca 2013 roku w ramach ww. konkursu prowadzona była ocena formalna oraz merytoryczna, która będzie kontynuowana w I półroczu 2014 roku.

W ramach Poddziałania 7.2.1 w ujęciu narastającym podpisano 122 umowy na kwotę 89,30 mln PLN, co stanowi 94,35% kwoty przeznaczonej na realizację Poddziałania 7.2.1.

Poddziałanie 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej – projekty konkursowe

Typ realizowanych projektów:

Wsparcie na założenie spółdzielni socjalnej, przystąpienie do lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej poprzez zastosowanie w ramach projektu co najmniej dwóch z następujących instrumentów:

- ✓ wsparcie szkoleniowe i doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/ lub przystąpienia i/lub pracy w spółdzielni socjalnej, w tym szkolenia zawodowe potrzebne do pracy w spółdzielni socjalnej,
- ✓ przyznanie środków finansowych dla spółdzielni socjalnej na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej - do wysokości 20 tys. zł na:
  - ✓ założyciela, w przypadku spółdzielni socjalnych utworzonych przez osoby fizyczne,
  - ✓ osobę fizyczną przystępującą do spółdzielni socjalnej,
  - ✓ osobę zatrudnioną w spółdzielni socjalnej zgodnie z art. 5a ust.1 ustawy o spółdzielniach socjalnych w przypadku spółdzielni utworzonych przez podmioty, o których mowa w art.4 ust.2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych,
- ✓ wsparcie pomostowe obejmujące finansowe wsparcie pomostowe połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu przyznanych środków.

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty, w tym PFRON i Centralny Zarząd Służby Więziennej - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)

- ✓ osoby fizyczne w zakresie doradztwa i szkoleń, umożliwiających uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej,
- ✓ osoby, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz inne osoby fizyczne, o ile są osobami niezatrudnionymi wykluczonymi społecznie lub narażonymi na wykluczenie społeczne z co najmniej jednego z powodów, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, podmioty o których mowa w art. 4 ust 2 pkt 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych,
- ✓ spółdzielnie socjalne.

Alokacja na 2013 rok

9 000 0000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/7.2.2/2013

Termin ogłoszenia konkursu

III kwartał 2013 roku - 1/POKL/7.2.2/2013

W dniu 5 lipca 2013 roku ogłoszono konkurs otwarty nr 1/POKL/7.2.2/2013. Kwota alokacji wynosiła 9 mln PLN, w tym 1,80 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 31 wniosków o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 41,08 mln PLN. Do końca 2013 roku w ramach ww. konkursu prowadzona była ocena merytoryczna oraz została podpisana 1 umowa o wartości 1,34 mln PLN. Pierwsze dwie rundy konkursowe pozwoliły bowiem wyłonić tylko jednego Beneficjenta. W 2014 roku kontynuowana będzie procedura podpisywania umów. Do 31 grudnia 2013 roku w ujęciu kumulatywnym podpisano 67 umów na kwotę 57,09 mln PLN, co stanowi 88,93% dostępnej na lata 2007-2013 alokacji.

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji – projekty konkursowe

Cel Działania

Wsparcie dla rozwoju inicjatyw na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu członków społeczności lokalnych na terenach wiejskich, przyczyniających się do ich aktywizacji zawodowej i społecznej.

Typ realizowanych projektów:

Oddolne inicjatywy lokalne, obejmujące:

- ✓ działania o charakterze informacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym lub doradczym przyczyniające się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu członków społeczności lokalnych zagrożonych wykluczeniem społecznym lub społecznie wykluczonych,
- ✓ rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na poziomie lokalnym na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby niezatrudnione, w wieku aktywności zawodowej (15 - 64 lata), zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), zamieszkujące gminy wiejskie, miejsko – wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców;
- ✓ osoby zamieszkujące gminy wiejskie, miejsko – wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców (pod warunkiem, że ich udział w projekcie jest niezbędnym do poprawy

sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu);

- ✓ podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów.

W 2013 r. nie były ogłaszane konkursy w ramach Działania 7.3, z uwagi na fakt, iż od 1 stycznia 2012 roku realizacja ww. działania nie jest kontynuowana. W ramach Działania 7.3 do 31 grudnia 2013 roku podpisano 262 umowy na kwotę 12,42 mln. PLN. Łącznie kwota podpisanych umów stanowi 100,73% dostępnej na lata 2007-2013 alokacji.

Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy – projekty konkursowe

Cel Działania

Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych i poprawa dostępu do zatrudnienia dla tych osób.

Typ realizowanych projektów:

- ✓ programy aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, w ramach których dla każdego z uczestników przygotowywane i realizowane są indywidualne plany działania, opracowane w oparciu o analizę predyspozycji zawodowych danej osoby niepełnosprawnej, obejmujące co najmniej dwie formy wsparcia spośród następujących:
  - ✓ poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej,
  - ✓ kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
  - ✓ poradnictwo zawodowe,
  - ✓ pośrednictwo pracy,
  - ✓ zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby niepełnosprawnej przez trenera pracy/asystenta zawodowego u pracodawcy,
  - ✓ staże i praktyki zawodowe,
  - ✓ subsydiowane zatrudnienie,
  - ✓ skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ,
  - ✓ usługi społeczne przewyższające indywidualne bariery w integracji społecznej i powrocie na rynek pracy, w tym usługi asystenta osobistego,
  - ✓ wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia),

- ✓ specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby niepełnosprawnej,
- ✓ jednorazowy dodatek relokacyjny w wysokości 5 000 zł brutto dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca stałego zamieszkania w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia,
- ✓ działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową, czyli osobami niepełnosprawnymi).

Uprawniony Beneficjent

Wszystkie podmioty, w tym PFRON i Centralny Zarząd Służby Więziennej - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

- ✓ osoby niepełnosprawne niezatrudnione lub zatrudnione w wieku 15-64 lata,
- ✓ otoczenie osób niepełnosprawnych (tylko łącznie z osobami niepełnosprawnymi i tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym również w zakresie równoległej aktywizacji zawodowej i społecznej osób pełniących obowiązki opiekuńcze).

Alokacja na 2013 rok

5 000 0000,00 zł w ramach konkursu nr 1/POKL/7.4/2013

Termin ogłoszenia konkursu

IV kwartał 2013 roku - 1/POKL/7.4/2013

W dniu 4 listopada 2013 roku ogłoszony został przez IW (IP2) konkurs otwarty nr 1/POKL/7.4/2013. Kwota alokacji zgodnie z Planem Działania na rok 2013 wynosiła 5 mln PLN, w tym 1 mln PLN w ramach rezerwy na procedurę odwoławczą. W ramach konkursu Wnioskodawcy złożyli 61 wniosków o dofinansowanie projektu na łączną kwotę 53,32 mln PLN. W ramach powyższego konkursu w 2013 roku prowadzona była ocena formalna i merytoryczna przedłożonych wniosków. W I półroczu 2014 roku kontynuowana będzie ocena merytoryczna oraz rozpocznie się procedura podpisywania umów.

W ramach Działania 7.4 do 31 grudnia 2013 roku podpisano 6 umów na kwotę 5,17 mln PLN. Łącznie kwota podpisanych umów stanowi 50,24% dostępnej na lata 2007-2013 alokacji.

Tabela 45. Wskaźniki uzyskane w roku 2013 dla Priorytetu VII (dane ze sprawozdania)

Wskaźniki	
Nazwa wskaźnika produktu	Wartość wskaźnika osiągnięta w roku 2013

DZIAŁANIE 7.1 ROZWÓJ I UPOWSZECHNIANIE AKTYWNEJ INTEGRACJI

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji	7 070
- w tym osoby z terenów wiejskich	4 508
Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje	204
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów	4 475

DZIAŁANIE 7.2 PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU I WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w Działaniu	532
Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną	104
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej	1 655

6.4. Działalność Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

W ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy funkcjonują Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, zlokalizowane w siedzibie WUP w Lublinie oraz Filiach WUP w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu. Do ich zadań należy organizowanie, koordynowanie oraz świadczenie usług: poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Usługi te kierowane są do osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (bezrobotnych i poszukujących pracy), pracodawców, a także osób pracujących i dorosłych uczących się. Kadre Centrów stanowią doradcy zawodowi z wykształceniem psychologicznym i pedagogicznym.

Specjalistyczna działalność Centrów polega głównie na:

- ✓ wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych,
- ✓ współpracy z powiatowymi urzędami pracy w opracowywaniu i aktualizowaniu informacji zawodowych oraz innych zasobów informacji pomocnych w aktywnym poszukiwaniu pracy i upowszechnianiu ich na terenie województwa,
- ✓ prowadzeniu zajęć aktywizacyjnych,
- ✓ współdziałaniu z powiatowymi urzędami pracy w opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych planów działania,
- ✓ świadczeniu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na rzecz pracodawców oraz wspomaganie powiatowych urzędów pracy w tym zakresie,
- ✓ udzielaniu informacji o możliwościach i zakresie pomocy świadczonej przez urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- ✓ opracowywaniu i aktualizowaniu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy informacji zawodowych oraz innych zasobów informacji pomocnych w aktywnym poszukiwaniu pracy o charakterze ogólnokrajowym.

Realizacja usług poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy

W dzisiejszych czasach ludzie coraz bardziej dostrzegają potrzebę korzystania z multimedialnych zbiorów informacji zawodowej oraz profesjonalnego wsparcia w planowaniu rozwoju zawodowego. Osoby zgłaszające się do Centrów korzystają z różnych form poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy tj.:

- ✓ poradnictwa indywidualnego,
- ✓ poradnictwa grupowego,
- ✓ indywidualnej informacji zawodowej,
- ✓ grupowych spotkań informacyjnych,
- ✓ warsztatowych zajęć aktywizacyjnych.

Tabela 46. Osoby korzystające z usług poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej i zajęć aktywizacyjnych w 2013 roku w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w woj. lubelskim

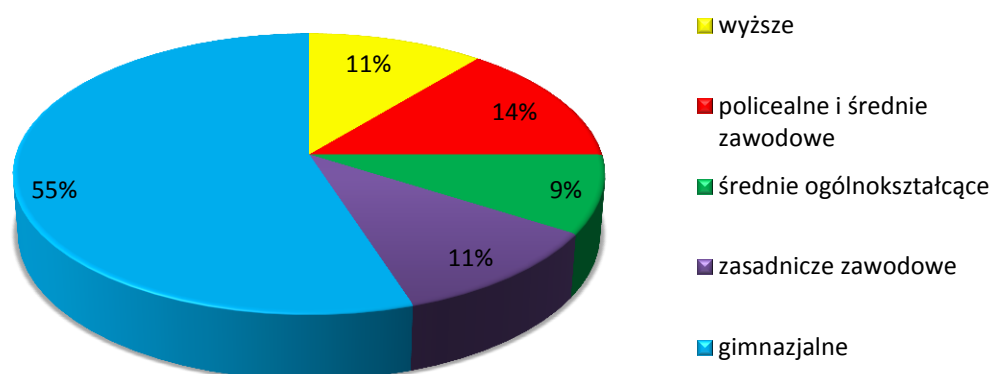
Poradnictwo zawodowe					Informacja zawodowa			Zajęcia aktywizacyjne
Poradnictwo indywidualne		Porady grupowe		Liczba osób objętych badaniami testowymi	Liczba wizyt klientów indywidualnych	Zorganizowane grupy		Liczba osób
Liczba osób	Liczba rozmów w ramach porady indywidualnej	Liczba grup	Liczba osób			Liczba grup	Liczba osób	
2411	3658	117	1110	1065	12813	232	3492	861

Indywidualne poradnictwo zawodowe

Indywidualne poradnictwo zawodowe jest procesem, podczas którego doradca zawodowy wykorzystuje różne metody i techniki, służące motywowaniu klienta do aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów. Podstawową metodą pracy doradców zawodowych jest rozmowa doradcza. W ramach rozmowy doradczej następuje nawiązanie kontaktu, omówienie sytuacji klienta, analiza przebiegu kariery szkolnej i zawodowej, zainteresowań i oczekiwań związanych z pracą, a także zebranie informacji o stanie zdrowia oraz o wszelkich ograniczeniach, które mogą mieć wpływ na podjęcie decyzji zawodowej. Doradca zawodowy i klient wspólnie określają dalsze kroki postępowania.

W 2013 roku z indywidualnych usług poradnictwa zawodowego w zakresie rozwiązywania problemów zawodowych skorzystało ogółem 2411 osób. W większości były to osoby niezarejestrowane w powiatowych urzędach pracy - 1347 osoby (56 %) oraz 1064 osoby zarejestrowane w urzędach pracy (44 %). Jedynie w CIiPKZ w Chełmie zdecydowanie przeważały osoby zarejestrowane w chełmskim Powiatowym Urzędzie Pracy, co wynika ze ścisłej współpracy obu instytucji.

Wykres 24. Struktura wykształcenia klientów Centrów w 2013 roku

Analizując strukturę wykształcenia można stwierdzić, iż najwięcej osób korzystających z poradnictwa indywidualnego w 2013 roku posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej. Wynikało to ze współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi i świadczeniem indywidualnego poradnictwa zawodowego uczniom ostatnich klas, wchodzącym na rynek pracy.

W Centrach udzielano również pomocy w ramach usługi „poradnictwo na odległość”, wykorzystując w tym celu telefon i pocztę elektroniczną. Najczęściej były to porady dotyczące opracowania dokumentów aplikacyjnych, wyboru zawodu, kierunku dalszego kształcenia oraz rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Badania testowe

W procesie poradnictwa zawodowego wykorzystywane są testy psychologiczne oraz inne narzędzia służące do badania zainteresowań zawodowych. Analiza preferencji i predyspozycji zawodowych stwarza klientom możliwość dokonywania racjonalnych wyborów zawodowych związanych z przyszłą pracą lub rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej.

W 2013 r. z badań testowych w celu określenia swoich zainteresowań i predyspozycji zawodowych skorzystało 1065 osób. Większość osób korzystających z badań to osoby niezarejestrowane w powiatowych urzędach pracy - 697 osób (65%), głównie uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, a 368 (35%) to osoby zarejestrowane: bezrobotne i poszukujące pracy.

Grupowe poradnictwo zawodowe

W ramach poradnictwa grupowego uczestnicy zajęć, mają możliwość dokonania adekwatnej oceny siebie, określenia przyczyn problemów zawodowych, rozwijania umiejętności podejmowania decyzji zawodowych oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych. W 2013 r. dla 1110 osób zorganizowano zajęcia poradnictwa grupowego. Zajęcia grupowe pt.: „Bilans umiejętności, możliwości i predyspozycji zawodowych”, „Jak radzić sobie ze stresem”, „Mój kapitał zawodowy”, „Planowanie kariery zawodowej”, „Zrozumieć siebie – badania predyspozycji zawodowych”, „Czas na aktywność” odbyły się w 117 grupach.

Większość osób korzystających z porad grupowych to osoby niezarejestrowane w powiatowych urzędach pracy m.in. uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych i studenci - 849 osób (76%), następnie 261 to osoby zarejestrowane (24%).

Informacja zawodowa

Z zasobów informacji zawodowej, które wspomagają proces podejmowania decyzji zawodowych, można korzystać w Centrach w formie indywidualnej i grupowej.

W 2013 roku odnotowano 12813 wizyt osób korzystających z indywidualnej pomocy doradcy zawodowego w zapoznaniu się ze zbiorami informacji na temat: zawodów, możliwości kształcenia, szkoleń zawodowych, źródeł ofert pracy, sposobów przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz podejmowania działalności gospodarczej.

Dla 3492 osób zorganizowano informacyjne zajęcia grupowe o usługach urzędów pracy, sytuacji na rynku pracy, sposobach poszukiwania pracy, możliwościach zatrudnienia w kraju i za granicą oraz rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. W zajęciach uczestniczyli przede wszystkim niezarejestrowani w urzędach pracy – 2672 osoby (77%): uczniowie klas absolwenckich szkół ponadgimnazjalnych, studenci, nauczyciele i pedagodzy szkół gimnazjalnych, podopieczni MOPS w Białej Podlaskiej oraz pracownicy zwalniani ze Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Bożego w Lublinie. Liczba uczestników zarejestrowanych w urzędach pracy była znacznie mniejsza – 820 osób (23%).

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

W Centrach organizowane były również warsztatowe zajęcia aktywizacyjne dla osób zarejestrowanych i niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, przygotowujące do aktywnego poszukiwania pracy. Tematyka zajęć obejmowała zagadnienia dotyczące: rynku pracy, technik poszukiwania pracy z wykorzystaniem komputera i Internetu, sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. W zajęciach uczestniczyło 861 osób. Ponadto w Filiach WUP w trakcie warsztatów „Moja firma - jak zostać przedsiębiorcą” uczestnicy mogli skorzystać z porad z zakresu rejestracji działalności gospodarczej, podatków oraz ubezpieczeń społecznych świadczonych przez specjalistów zaproszonych z Urzędu Miasta, ZUS, Urzędu Skarbowego.

Większość uczestników zajęć aktywizacyjnych to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy - bezrobotne i poszukujące pracy tj. 518 osób (60%) oraz 343 osoby niezarejestrowane w urzędach pracy (40%). Wśród osób niezarejestrowanych byli uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, studenci, osoby niepełnosprawne z Warsztatów Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia „Źródło” w Lublinie i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lublinie, osadzeni w Areszcie Śledczym w Lublinie, Zakładzie Karnym w Białej Podlaskiej, podopieczni Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej oraz uczestnicy projektu realizowanego przez Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wsparcie poradnictwa zawodowego w szkołach

W ramach V Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Lublinie wraz z Zespołem Szkół nr 5 w Lublinie zorganizowało w dniu 17 października Dzień Kariery pod hasłem „Odkryj swoje talenty i zaplanuj przyszłość”. Impreza skierowana była do uczniów klas maturalnych lubelskich szkół, którzy niebawem wejdą na rynek pracy lub zastanawiają się nad kierunkiem dalszej edukacji. Uczniowie mogli skorzystać z różnych propozycji takich jak warsztaty: „Autoprezentacja”, „Krok do biznesu”, „Osobowość + Talent” oraz konkursy wiedzy o rynku pracy, zakończone rozdaniem nagród dla najlepszych. Ponadto, w specjalnie wydzielonej „Strefie odkrywania predyspozycji zawodowych”, można było przy pomocy doradców zawodowych poznać swój potencjał zawodowy oraz porozmawiać ze specjalistą na temat swoich wyborów edukacyjnych. Do dyspozycji młodzieży przygotowano również stoiska informacyjne uczelni wyższych, szkół policealnych, instytucji oświatowych, rynku pracy, agencji zatrudnienia i służb mundurowych. Ogółem w Dniu Kariery wzięło udział 625 uczniów. Zorganizowane zostało również spotkanie „Planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej uczniów

gimnazjów” dla doradców zawodowych oraz osób zajmujących się doradztwem w lubelskich gimnazjach.

Filie WUP w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu zorganizowały natomiast **Dni Otwarte Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej**. Doradcy zawodowi świadczyli pomoc w podejmowaniu decyzji zawodowych, sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych, przygotowaniu do spotkania z pracodawcą, założeniu własnej działalności gospodarczej, a także przeprowadzali badania preferencji zawodowych. Do współpracy zostało zaproszonych wiele instytucji partnerskich m.in. odbyły się dyżury pracowników: OHP, ZUS, Urzędu Skarbowego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, funkcjonariuszy służb mundurowych - Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Wojskowej Komendy Uzupełnień, Straży Granicznej.

Prowadzone były także działania na terenie szkół ponadgimnazjalnych gdzie odbywały się zajęcia z młodzieżą ostatnich klas pt.: „W stronę rynku pracy”, „Mój kapitał zawodowy”, „Planowanie kariery zawodowej”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się: „Eurolekcje – na temat pracy, studiów i wolontariatu w Europie”, „Dzień medyczny i opiekuńczy” poświęcony zawodom związanym z medycyną, a także warsztaty ze studentami zamojskich uczelni: „Szukam pracy w dużym mieście – Assesment Center w pigułce” oraz „Team Building – poznaj tajemnicę sukcesu”. Po zakończeniu OTK, doradcy zawodowi nadal kontynuują współpracę ze szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi.

Ponadto zorganizowano konkurs „Kto pyta, nie błądzi” dla uczniów gimnazjów województwa lubelskiego. Przedmiotem konkursu była promocja poradnictwa zawodowego w formie pracy plastycznej, literackiej lub projektu bloga. Wpłynęło 77 prac, wyłoniono 22 laureatów. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się w grudniu 2013 r.

Współpraca z instytucjami rynku pracy i edukacji w zakresie poradnictwa zawodowego

W zakresie realizacji zadań ustawowych doradcy zawodowi z Centrów współpracowali z następującymi instytucjami:

- ✓ Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej w ramach prac zespołu ds. poradnictwa zawodowego, wdrażania aplikacji WUP-Viator oraz realizacji projektu „Zielona Linia, Centrum Informacyjno – Konsultacyjne Służb Zatrudnienia”;
- ✓ powiatowymi urzędami pracy w zakresie: koordynacji działań, realizacji zajęć grupowych i badań predyspozycji zawodowych dla osób bezrobotnych, udzielania informacji i konsultacji doradcom zawodowym i liderom klubu pracy oraz promowania usług poradnictwa zawodowego na Targach Pracy i w konkursie „Pracodawca Roku 2012” – organizowanym przez MUP w Lublinie. W 2013 r. CiPKZ w Lublinie zorganizował dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy z urzędów pracy z woj. lubelskiego dwa spotkania koordynacyjno-szkoleniowe na temat prawa pracy oraz dwa szkolenia z zakresu psychologii sukcesu;
- ✓ instytucjami rynku pracy, szkołami ponadgimnazjalnymi i uczelniami wyższymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi organizując spotkanie na temat zintegrowania systemu poradnictwa zawodowego w regionie, jak również poprzez wymianę materiałów zawodoznawczych, aktualizację informacji zawodowych, organizację spotkań dla pedagogów i doradców zawodowych ze szkół, prowadzenie zajęć

z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej dla uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych i studentów, promowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na Targach Edukacji i Pracy. Ponadto doradcy uczestniczyli w komisji konkursu „Wiem wszystko o zawodach TSL” w Studium Celnym w Białej Podlaskiej, w debatach na temat sytuacji ludzi młodych na rynku pracy, przeprowadzili również warsztaty z zakresu autoprezentacji i zakładania własnego biznesu podczas IV Kongresu Kobiet Lubelszczyzny;

- ✓ Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie poprzez uczestnictwo w przygotowaniu Informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- ✓ Fundacją Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w ramach projektu innowacyjnego „PI Komplet innowacyjnych narzędzi optymalizujących współpracę podmiotów z przedsiębiorcami w zakresie ułatwienia wchodzenia na rynek pracy więźniom opuszczającym zakłady karne”;
- ✓ Urzędem Miasta Chełm, Urzędem Skarbowym w Chełmie i Zamościu oraz ZUS w Chełmie i Zamościu w zakresie organizacji porad dotyczących podejmowania działalności gospodarczej na zajęciach „Moja firma – jak zostać przedsiębiorcą”, a z Państwową Inspekcją Pracy w Lublinie oraz ZUS w Białej Podlaskiej poprzez uczestnictwo w Dniach Otwartych tych instytucji;
- ✓ Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Po pierwsze rodzina” przygotowując wystąpienie na temat roli rodziców i doradców zawodowych w procesie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej dziecka;
- ✓ Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej poprzez prowadzenie zajęć aktywizacyjnych dla jego podopiecznych;
- ✓ Aresztem Śledczym w Lublinie i Zakładem Karnym w Białej Podlaskiej poprzez przeprowadzenie dla skazanych zajęć dotyczących nabywania umiejętności poszukiwania pracy;
- ✓ Warsztatami Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia „Źródło” w Lublinie poprzez prowadzenie zajęć z zakresu przygotowania dokumentów aplikacyjnych dla ich podopiecznych;
- ✓ Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu poprzez realizację zajęć z zakresu rozpoczynania działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym - uczestników projektu systemowego POKL;
- ✓ w ramach Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 r. uczestnicząc w przygotowaniach programu pilotażowego – „Partnerstwo lokalne na rzecz promocji znaczenia poradnictwa zawodowego na poziomie szkół gimnazjalnych” oraz przygotowując studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego do sprawniejszego funkcjonowania na rynku pracy;
- ✓ lokalną prasą i portalami internetowymi w zakresie promowania usług poradnictwa i informacji zawodowej.

Działalność informacyjna

Do zadań Centrum w Lublinie, realizowanych w sposób ciągły należało również zbieranie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych m.in.: o zawodach, możliwościach zatrudnienia, kształcenia oraz uczestnictwa w różnego rodzaju projektach szkoleniowych, realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, które są zamieszczane na stronie internetowej www.wup.lublin.pl.

W 2013 r. pracownicy Centrów opracowali bazę instytucji świadczących usługi poradnictwa zawodowego w województwie lubelskim, Mapę Szkół Zawodowych zawierającą ofertę edukacyjną szkół zawodowych w województwie lubelskim, Mapę Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych oraz „Perspektywy pracy w Lublinie i w województwie lubelskim” - wykaz firm które aktualnie prowadzą rekrutacje pracowników. Ponadto zaktualizowali informator dotyczący pomocy udzielanej osobom zwalnianym z zakładów karnych, poradniki „7 dni poszukiwania pracy” i „Bądź sobie szefem” oraz ulotki informacyjne w zakresie poszukiwania pracy. Przygotowali również artykuły o tematyce dotyczącej poradnictwa zawodowego do Biuletynu WUP w Lublinie i plakat promujący poradnictwo zawodowe.

Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia od dnia 1 listopada 2005 r. Centrum w Lublinie, z upoważnienia Marszałka Województwa Lubelskiego, realizuje zadanie prowadzenia rejestru i wydawania certyfikatów o dokonaniu wpisu do KRAZ. Uzyskanie certyfikatu i wywiązywanie się z obowiązków ustawowych jest potwierdzeniem prawidłowości funkcjonowania agencji zatrudnienia w zakresie świadczenia usług: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej.

W dniu 31 grudnia 2013 r. rejestr zawierał 140 podmiotów prowadzących od jednego do czterech rodzajów usług. W ciągu roku 2013:

- ✓ zarejestrowano 34 nowe agencje zatrudnienia - o 4 mniej niż rok wcześniej,
- ✓ wykreślono 18 - o 8 więcej niż w 2012 r.,
- ✓ 8 zawiesiło działalność agencji zatrudnienia,
- ✓ przeprowadzono 21 kontrole agencji (z udziałem pracowników z Filii WUP w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu) w zakresie spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności - o 1 więcej niż w poprzednim roku,
- ✓ kontynuowano współpracę z Okręgowym Inspektorem Pracy w Lublinie oraz z placówkami Straży Granicznej, w zakresie udostępniania informacji o podmiotach wpisanych do rejestru, wszczynania postępowań administracyjnych o wykreślenie z rejestru oraz podejmowania czynności kontrolnych.

KRAZ dostępny jest w formie on-line na stronie internetowej: www.kraz.praca.gov.pl oraz www.wup.lublin.pl (Rejestry/Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia).

W oparciu o złożone przez agencje zatrudnienia informacje z działalności za 2012 r. opracowano zestawienie zbiorcze dla MPiPS oraz raport pt. „Działalność agencji zatrudnienia zarejestrowanych w województwie lubelskim, na podstawie informacji z działalności za 2012 r.”, dostępny na stronie internetowej WUP w Lublinie www.wup.lublin.pl.

Rejestr Instytucji Szkoleniowych to jedno z narzędzi rynku pracy mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. RIS powstał w 2004 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r. poz. 674, z późn. zm).

Instytucja szkoleniowa zainteresowana prowadzeniem szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem środków publicznych jest zobowiązana do wpisania się do Rejestru Instytucji Szkoleniowych, prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

Wniosek o wpis zawiera:

- ✓ dane kontaktowe instytucji szkoleniowej,
- ✓ dane ogólne tj. informacja czy dana instytucja jest publiczna czy niepubliczna, forma organizacyjna, rok powstania instytucji szkoleniowej, posiadanie akredytacji lub innego certyfikatu jakości, wpis do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- ✓ tematykę prowadzonego kształcenia,
- ✓ informacje o kadrze dydaktycznej,
- ✓ opis bazy lokalowej, jej wyposażenia oraz informację o współpracy z pracodawcami,
- ✓ informacje o prowadzeniu oceny jakości szkoleń,
- ✓ informacje o liczbie uczestników objętych szkoleniem i przygotowaniem zawodowym dorosłych,
- ✓ informacje o udzielonej nieodpłatnie pomocy polegającej na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje uczestników i absolwentów szkoleń lub przygotowania zawodowego dorosłych.

Na początku 2013 r. przeprowadzono aktualizację danych instytucji szkoleniowych. Z powodu niepowiadomienia o kontynuowaniu działalności szkoleniowej 61 instytucji zostało wykreślonych z rejestru. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wpisano 111 instytucji szkoleniowych, 7 instytucji wykreślono na ich wniosek, 7 instytucji złożyło wnioski o nadanie statusu „nieaktywna”, a 3 instytucje o nadanie statusu „aktywna.”

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku w województwie lubelskim do Rejestru Instytucji Szkoleniowych wpisane były 774 instytucje szkoleniowe. Baza danych o zarejestrowanych instytucjach szkoleniowych dostępna jest na stronach: www.ris.praca.gov.pl, www.wup.lublin.pl (Rejestry/Rejestr Instytucji Szkoleniowych).

6.5. EURES (European Employment Services) – Europejskie Służby Zatrudnienia

Z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, polskie służby zatrudnienia dołączyły do Europejskiej Sieci Pośrednictwa Pracy, zwanej *EURES* (EUROpean Employment Services). Jest to sieć współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych, działających w obszarze zatrudnienia w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Głównym celem sieci jest ułatwienie mieszkańcom EOG podejmowania pracy poza krajem zamieszkania, oraz wspomaganie pracodawców w poszukiwaniu pracowników z terenu całego EOG.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z funkcjonowania sieci EURES pochodzą w znacznej części z grantu przyznawanego przez Komisję Europejską oraz z Funduszu Pracy.

Działania z zakresu EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie realizowane są przez trzech doradców EURES.

W 2012 roku do doradców w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie wpłynęły 492 oferty pracy na ogólną liczbę 4069 stanowisk dla Polaków poszukujących pracy za granicą, z czego 58 ofert zostało pozyskanych przez doradców Eures z Lublina, co stanowi prawie 12% wszystkich ofert pracy za granicą realizowanych przez PSZ. W większości były to oferty wielostanowiskowe, a najwięcej propozycji zatrudnienia wpłynęło z Niemiec.

W omawianym czasie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie otrzymał oferty zatrudnienia za granicą w następujących zawodach (skierowane zarówno do mężczyzn jak i do kobiet):

- ✓ **Austria:** pracownik rolny, stolarz, blacharz, pomocnik stolarza, frezer cnc, dziewiarz, technolog powierzchni, monter instalacji wodno – kanalizacyjnych, operator cnc, stolarz/ monter, konserwator, operator kotła, ślusarz, elektryk instalator, instalator szaf rozdzielczych, operator cnc, pracownik obróbki szkła, spawacz WIG, technolog tekstyliów, elektryk produkcyjny, kierowca ciężarówki, pracownik obsługi maszyn, robotnik budowlany, spawacz, murarz, monter instalacji sanitarnych, monter płyt karton – gips, malarz budowlany, kamieniarz, dekarz, cieśla, cieśla szalunkowy, parkieciarz, pracownik ogólnobudowlany, operator żurawia, płytkarz, pracownik w metalu, ślusarz, szklarz, tynkarz, monter instalacji wodno – kanalizacyjnych, elektryk produkcyjny;
- ✓ **Belgia:** specjaliści w branży IT (starszy programista PHP, programista aplikacji internetowych, Java developer, integrator systemów informatycznych, programista CAD, analityk czynnościowy, inżynier ds. rozwijania oprogramowania wbudowanego, młodszy developer oprogramowania, C++ Developer, inżynier w zakresie IT technologii komunikacyjnych, inżynier systemów wbudowanych, inżynier oprogramowania, inżynier wsparcia produkcji, inżynier testów konstrukcyjnych, inżynier sieci, informatyk, inżynier ds. weryfikacji poprawności, inżynier ds. telekomunikacji, inżynier ds. projektowania, inżynier ds. mediów, inżynier ds. jakości), inżynier elektryk, inżynier procesowy, kierownik produkcji, inżynier zmiany, chemik, inżynier jakości oprogramowania, manager zarządzający, manager organizacyjno-prawny, inżynier inżynierii przemysłowej, inżynier oprogramowania Cloud Storage, inżynier w biurze konstrukcyjnym, manager ds. BHP, fizyk menadżer laboratorium, kreślarz, koordynator w agencji zatrudnienia, konserwator maszyn, hodowca świń, spawacz, manager produkcji warzyw, traktorzysta, monter, stolarz, kierowca C, pracownik na farmie świń,

posadzkarz, pracownik szalunkowy, pielęgniarka, pracownik budowlany, hydraulik, zaopatrzeniowiec, rzeźnik;

- ✓ **Czechy:** operator wytaczarko-frezarki poziomej, dyspozytor, pracownik obsługi klienta, doradca klienta, asystent profesora, Doradca techniczno – handlowy, pracownik naukowo – badawczy, kucharz, malarz / lakiernik samochodowy, kierowca lawety, kierowca C+E, mechanik autobusów i trolejbusów;
- ✓ **Dania:** inżynier automatyk, inżynier mechanik urządzeń chłodniczych, mechanik urządzeń chłodniczych, inżynier kontroli urządzeń chłodniczych;
- ✓ **Estonia:** specjalista ds. badań i rozwoju;
- ✓ **Finlandia:** cieśla szalunkowy/stolarz, dojarz, kamieniarz, spawacz aluminium, pracownik leśny;
- ✓ **Francja:** pracownicy parku rozrywki Disneyland (recepjonista, sprzedawca, barman, kelner, kucharz, obsługa parku), inżynier w przemyśle jądrowym, inżynier oprogramowania, lekarz, chef de partie, animator w mini klubie, recepcjonista;
- ✓ **Hiszpania:** monter maszyn przemysłowych, animator kultury;
- ✓ **Holandia:** stolarz budowlany/cieśla szalunkowy, robotnik ogólnobudowlany, pracownik produkcyjny, pracownik produkcji żywności, osoba do zamówień, zbiór pieczarek, zbiór malin, ekspert w urzędzie patentowym, elektromonter przemysłowy, monter rurociągów, spawacz MIG/MAG, tokarz cnc, inżynier kontroli lotu, inżynier ds. projektowania, inżynier ds. weryfikacji poprawności, traktorzysta;
- ✓ **Irlandia:** wykrawacz wołowiny;
- ✓ **Litwa:** inżynier lotnictwa, mechanik lotnictwa, kierownik działu zaopatrzenia;
- ✓ **Malta:** kierowca autobusu;
- ✓ **Niemcy:** spawacz MAG, pracownicy produkcji – laminowanie, lakierowanie, montaż, kierowca C+E, pomocnik magazyniera, osoba do obróbki szkła, formierz odlewów z kompozytów polimerowych, piekarz, pomocnik w kuchni i przy sprzątanii, monter urządzeń (wodnych, gazowych, grzewczych i elektrycznych), pomoc domowa, doradca centrum telefonicznego, kierowca testowy, kierowca jazdy próbnej samochodów ciężarowych, operator frezarki cnc, inżynier konstruktor maszyn przemysłowych, inżynier elektryk-automatyk SPS i S7, operator wózka widłowego, stolarz, rzeźnik/wykrawacz, dozorca, spawacz WIG, blacharz samochodowy, elektryk automatyk szaf sterujących, operator żurawia do ładowania kontenerów, pracownik przy sortowaniu towarów, dyplomowana pielęgniarka/pielęgniarska, fizjoterapeuta/ka, opiekun/ka osób starszych, ślusarz, stolarz, mechanik samochodowy, elektryk, mechanik instalacji grzewczo-sanitarnej, drukarz, pracownicy parku rozrywki Phantasialand (pomoc kuchenna, kucharz, personel sprzątający, pracownik serwisu, pracownik utrzymania czystości), recepcjonista, sprzedawca, pracownik metalu, elektryk, mechanik samochodowy, monter obróbki skrawaniem, pracownik produkcji, spawacz TIG / WIG, elektryk, elektromonter, pracownik budowlany, spawacz 111, protetyk stomatolog, kelner, inżynier instalacji elektrycznych, szklarz, galwanizer, Java developer, lekarz zakładowy, kierowca C+E, kierowca ciężarówki, lakiernik samochodowy, malarz przemysłowy, malarz / tynkarz, glazurnik płytkarz, posadzkarz, mechanik pojazdów ciężarowych, operator giętarki do cięcia blach, pracownik przy wytwarzaniu artykułów ortopedycznych, monter bram garażowych, pomoc domowa, formierz wtryskowy, monter wentylacji i klimatyzacji, monter ogrodów zimowych, pracownik obróbki metalu,

pomocnik przy sprzątanii, pakowacz, kierownik sprzedaży, rekruter, pracownik magazynu / pakowacz, kierownik przy produkcji okien, monter okien i drzwi, monter meblowy, kierowca C, kierowca autobusu, magazynier, kierownik budowy, pracownik obsługi hotelu, monter żurawia, pracownik produkcyjny, lekarze, programista, konsultant ds. bezpieczeństwa systemów, automatyk, menager techniczny ds. rozwoju produktu, leśnik, kamieniarz, sortowacz, pracownik budowlany, blacharz samochodowy, elektromechanik, pracownik biurowy, monter serwisant dźwigów, administrator systemów bezpieczeństwa, spawacz, kosmetyk / kosmetyczka, laminator, monter przy produkcji osi pojazdów, pracownik produkcyjny, pomocnik do obróbki metalu, logistyk, listonosz, pomocnik produkcyjny, lutownik, specjalista sprzedaży międzynarodowej, hydraulik, posadzkarz, pracownik montażu małych części, mechanik konstrukcyjny;

- ✓ **Norwegia:** pracownik do pielęgnacji drzew, operator złamywarki introligatorskiej, ogrodnik, technolog, inżynier planowania projektu, inżynier projektant systemów, kierownik projektu, mechanik samochodowy, starszy technik sieci informatycznych, handlowiec, pracownik budowlany, pracownik sprzątający, przewodnik turystyczny, inżynier mechanik, stolarz, cieśla, inżynier budownictwa, operator koparki, kierownik hotelu, inżynier elektryk, starszy inżynier elektryk, hydraulik, kierownik obsługi, elektryk morski, cieśla szalunkowy, operator CNC, technik telekomunikacji, mechanik samochodowy, inżynier projektant, stolarz, blacharz, dekarz operator cnc, starszy inżynier elektryk, monter instalacji wentylacyjnych, mechanik samochodów ciężarowych, starszy manager projektu, pracownicy w gastronomii (kucharz, kucharz a la carte, kucharz sushi, kucharz kuchni japońskiej, cukiernik, szef kuchni, kucharz kuchni indyjskiej);
- ✓ **Malta:** pomocnik stolarza, operator maszyn do obróbki drewna, stolarz;
- ✓ **Polska:** regionalny kierownik ds. sprzedaży;
- ✓ **Słowacja:** kierownik ds. sprzedaży i marketingu;
- ✓ **Szwecja:** lekarz reumatolog, lekarz nefrolog, specjalista ds. systemów światłowodowych, pracownik leśny;
- ✓ **Wielka Brytania:** menadżer sklepu sportowego, wykwalifikowana pielęgniarka, kierowca C+E, opiekun osób starszych, spawacz MIG/MAG, krojczy, operator cnc, tapicer, rzeźnik, pracownik do zbioru owoców, manager pielęgniarek, pielęgniarki psychiatryczne, pracownik do zbioru owoców, z-cz szefa kuchni, pracownik hotelowy, szwaczka, niemieckojęzyczny doradca klienta, doradca klienta, polskojęzyczny doradca klienta, pracownik produkcji, analityk danych, administrator baz danych, analityk ds. raportów, inżynier oprogramowania, kierowca C+E, pracownik magazynu, operator prasy krawędziowej, pracownik do pakowania owoców, szwacz, rzeźnik, pracownik produkcji;
- ✓ **Włochy:** animator, kelner, barman, sprzątaczką.

Z uwagi na specyfikę działania pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES – polegającą na przekazywaniu CV, poprzez doradców EURES z terenu UE bezpośrednio do zainteresowanych pracodawców zagranicznych, brak jest możliwości monitorowania efektów podejmowanych działań. W ramach sieci EURES nie ma możliwości obligowania poszukujących pracy bądź pracodawców do poinformowania WUP o rezultacie konfrontacji poszukującego pracy z pracodawcą. Jedyne informacje zwrotne o pomyślnym przebiegu rekrutacji pochodzą od osób zgłaszających się do WUP z własnej inicjatywy.

13 marca 2013r. miała miejsce **VIII już edycja Międzynarodowych Targów Pracy w Lublinie**. Patronat honorowy nad imprezą objął Minister Pracy i Polityki Społecznej oraz Marszałek Województwa Lubelskiego. Organizatorami przedsięwzięcia były, jak co roku, Europejskie Służby Zatrudnienia działające w ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Targi Lublin S.A.

W targach wzięło udział **56 wystawców**, zarówno regionalnych, krajowych, jak i zagranicznych, którzy zaprezentowali setki ofert pracy. Wśród nich znaleźli się pracodawcy z Norwegii, Holandii i Wielkiej Brytanii, przedstawiciele Ambasady Kanady, a także doradcy EURES z **10 krajów**, którzy informowali o możliwościach podjęcia zatrudnienia oraz warunkach życia i pracy w Wielkiej Brytanii, Holandii, Norwegii, Niemczech, Czechach, Słowenii, Belgii, Francji, Hiszpanii i Szwecji. Na ich stoiskach odwiedzający targi mieli również możliwość skonsultowania dostępnych ofert pracy.

Wśród zagranicznych ofert pracy dominowały propozycje zatrudnienia w branży budowlanej, medycznej, hotelarsko-gastronomicznej, ale na ciekawe propozycje mogli też liczyć inżynierowie, operatorzy maszyn cnc oraz pracownicy w przemyśle metalowym i metalurgicznym.

Oferta wystawców tegorocznych targów pracy była skierowana tym razem również do młodzieży. Na stoisku zaproszonych po raz pierwszy w tym roku przedstawiciele sieci Eurodesk można było uzyskać pełną informację nt. mobilności, a także możliwości edukacyjnych i szkoleniowych w Europie oraz programów skierowanych do młodzieży i osób pracujących z młodzieżą. Uzupełnieniem była oferta Krajowego Centrum Europass, zawierająca pełen wachlarz wskazówek i informacji nt. dokumentów umożliwiających lepszą prezentację kwalifikacji i umiejętności zawodowych.

VIII Międzynarodowe Targi Pracy to nie tylko możliwość znalezienia zatrudnienia, ale również szansa dla osób przedsiębiorczych. Alternatywą dla wszystkich zamierzających rozpocząć własną działalność była oferta stoiska, na którym udzielano informacji, w jaki sposób można uzyskać wsparcie doradczo-szkoleniowe oraz dotację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto do udziału w targach, jak co roku, zostali zaproszeni przedstawiciele takich instytucji jak Państwowa Inspekcja Pracy, ZUS, Izba Skarbowa czy NFZ, którzy informowali wszystkich zainteresowanych o wszelkich istotnych kwestiach związanych z profilem działalności w kontekście podejmowania pracy za granicą przez obywateli polskich. Była to więc doskonała okazja do uzyskania informacji nt. ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, ubezpieczenia zdrowotnego czy też rozliczania podatków z dochodów uzyskanych za granicą.

Wzorem lat ubiegłych, doradcy EURES przeprowadzili cykl prezentacji z zakresu warunków życia i pracy w różnych krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w których udział wzięło łącznie ok. 430 osób.

Wszyscy zainteresowani poszukiwaniem zatrudnienia mogli również zapoznać się z ofertami pracy prezentowanymi przez pracodawców lokalnych jak również agencje zatrudnienia, czy doradztwa personalnego działające w regionie i w kraju.

VIII Międzynarodowe Targi Pracy, niezmiennie cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Przez cały dzień poszukujący zatrudnienia tłumnie odwiedzali halę targową, a stanowiska wystawców odwiedziło ok. 7800 osób, które przyjechały nie tylko z terenu woj. lubelskiego, ale także z innych województw naszego kraju.

W 2013 roku doradcy EURES uczestniczyli również w podobnego typu przedsięwzięciach, organizowanych zarówno za granicą, jak i na terenie naszego województwa. W omawianym okresie usługi Eures promowane były poprzez udział w 14 lokalnych targach pracy i innych wydarzeniach organizowanych przez miejski i powiatowe urzędy pracy, oraz inne instytucje działające w ramach rynku pracy w woj. lubelskim:

- ✓ Targi Pracy i Edukacji w Puławach;
- ✓ Targi Pracy w Łukowie;
- ✓ Targi Pracy w Radzynie Podlaskim;
- ✓ Targi Pracy organizowane przez Miejski Urząd Pracy w Lublinie;
- ✓ Dni Kariery organizowane przez Zespół Szkół „Lider” w Lublinie;
- ✓ Festyn „Pasje ludzi pozytywnie zakręconych” w Lublinie;
- ✓ Targi Pracy na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim;
- ✓ Targi Pracy w Świdniku;
- ✓ Dni Kariery organizowane przez Zespół Szkół nr. 5 im. Jana Pawła II przy ulicy Elsnera w Lublinie;
- ✓ IV Kongres Kobiet Lubelszczyzny w Lublinie;
- ✓ Lotnicze Targi Pracy „Ikar” w Dęblinie;
- ✓ Lubelskie Targi Aktywności Osób Niepełnosprawnych w Lublinie;
- ✓ Targi pracy „Inżynier na rynku pracy” w Lublinie;
- ✓ Konferencja „Europejski styl – praworządność, praca, godność”, organizowana przez Lubelski Inspektorat Państwowej Inspekcji Pracy w Lublinie.

Podczas tych wszystkich wydarzeń kadra Eures udzielała informacji nt. warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, możliwości zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczeń z tytułu bezrobocia. Promowano także oferty pracy w krajach unijnych.

Ponadto, doradcy EURES uczestniczyli w 2 zagranicznych targach pracy:

- ✓ Employment and Advice Fair w Dublinie;
- ✓ European Job Day w Mondorf-les-Baines w Luksemburgu.

Oba przedsięwzięcia były okazją do bezpośrednich spotkań i rozmów zarówno z obcokrajowcami poszukującymi zatrudnienia w Polsce jak i z Polakami przebywającymi w tych krajach, rozważającymi ewentualny powrót do kraju. Podczas targów doradcy EURES

udzielali informacji wszystkim zainteresowanym informacji nt. aktualnej sytuacji na polskim rynku pracy, możliwości poszukiwania zatrudnienia, zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz kwestii związanych z podatkami i systemem zabezpieczeń społecznych w Polsce.

Ponadto, w marcu br. w siedzibie WUP w Lublinie odbyło się spotkanie robocze z przedstawicielami norweskiej Prowincji Telemark, poświęcone możliwościom konkretnej, wymiernej współpracy pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie (WUP), a Norweskim Biurem Pracy i Opieki Społecznej (NAV).

Tematyka wizyty koncentrowała wokół mobilności na europejskim rynku pracy. Poruszano głównie kwestie związane z przepływem ofert pracy pomiędzy Norwegią a Polską, a także promocją przedsiębiorczości wśród młodzieży.

W maju bieżącego roku Doradca Eures z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wziął udział w seminarium polsko – flandryjskim dotyczącym współpracy na polu rekrutacji Polaków do Belgii. Celem udziału w seminarium było zacieśnienie współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia, dotyczącej wymiany ofert pracy pochodzących od belgijskich pracodawców z regionu Flandrii.

W styczniu 2013 roku kadra EURES z WUP Lublin zorganizowała 2-dniowe szkolenie dla 21 pośredników pracy zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy woj. lubelskiego, pełniących obowiązki asystenta EURES. Szkolenie miało na celu wyposażenie pośredników pracy realizujących zadania EURES w wiedzę i informacje nt sieci wspierających mobilność zawodową na terenie UE/EOG. Do udziału w szkoleniu zaproszono przedstawicieli takich instytucji jak np. Europass, Eurodesk, Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, którzy przygotowali i poprowadzili prelekcje m.in. na temat uznawania wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w innych krajach, przygotowywania portfolio zawodowego, szkoleń i możliwości zdobywania funduszy w Polsce i w Europie, oraz innych aspektów związanych z mobilnością. Nie zabrakło też informacji nt. zasad wydawania przez Urząd Marszałkowski zaświadczeń stwierdzających charakter, okres i rodzaj działalności gospodarczej lub zawodowej na terenie RP.

Ponadto, w siedzibie WUP w Lublinie odbyło się spotkanie informacyjne nt EURES, w którym udział wzięło ok. 20 pracowników urzędu niebędących kadrami EURES.

W omawianym okresie doradcy Eures przeprowadzili 2 prezentacje dla studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego: „Bezpieczne wyjazdy za granicę” oraz „EURES - specyfika pracy doradcy Europejskich Służb Zatrudnienia”. W obu prezentacjach uczestniczyło łącznie ok. 50 osób.

6.6. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie bezrobocia

W dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wojewódzkie urzędy pracy otrzymały nowe zadania związane z systemem zabezpieczenia społecznego. Obecnie wojewódzkie urzędy pracy pełnią funkcję instytucji właściwej, do której kompetencji należy koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w przedmiocie zabezpieczenia z tytułu bezrobocia.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego odbywa się na zasadzie:

- ✓ Sumowania okresów zatrudnienia i okresów ubezpieczenia dla uzyskania uprawnień do świadczeń z tytułu bezrobocia (dokument przenośny U1, SED U002 i U017),
- ✓ Eksportu świadczeń w trakcie poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim z zachowaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych przez okres od trzech do sześciu miesięcy (dokument przenośny U2 i SED U008).

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Lubelskiego, realizuje powyższe zadania od dnia 01.05.2004 r. W okresie od dnia 01.01.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. do tutejszego urzędu wpłynęło 4 wnioski o wydanie dokumentu U2, 356 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w państwach UE/EOG lub Szwajcarii, 171 wniosków o wydanie dokumentu U1/U002 oraz 122 dokumenty U2 potwierdzające transfer zasiłku dla bezrobotnych z państw UE/EOG do Polski.

W ww. okresie tutejszy Urząd wydał **4 dokumenty przenośne U2** dla osób wyjeżdżających z Polski /do Wielkiej Brytanii, Francji i Norwegii/ w celu poszukiwania pracy, które przez okres od trzech do sześciu miesięcy będą mogły pobierać przyznany w Rzeczypospolitej Polskiej zasiłek dla bezrobotnych oraz **145 dokumenty U1/U002** potwierdzające okresy zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobom ubiegającym się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innych państwach członkowskich UE/EOG lub Szwajcarii.

Przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego umożliwiają przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych obywatelom polskim, którzy zamieszkują lub powracają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w krajach UE/EOG lub Szwajcarii. Decyzje w tym przedmiocie wydaje marszałek województwa, natomiast podjęcie wypłaty lub wydanie decyzji w sprawie utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych należy do zadań starosty. W okresie od dnia 01.01.2013 r. do dnia 31.12.2013 r. Marszałek Województwa Lubelskiego wydał **217 decyzji** w przedmiocie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w innym państwie członkowskim oraz **84 decyzje** w sprawie odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

6.7. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy /Dz.U. Nr 158, poz.1121 z późn. zm/.

Mocą ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r., przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych /Dz.U. Nr 157, poz.1241 z późn. zm./ z dniem 01 stycznia 2012 r. zadania powyższej ustawy przejęli marszałkowie województw. W imieniu Marszałka Województwa Lubelskiego zadania te wykonuje Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, przy pomocy utworzonego w tym celu Wydziału Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Zespołu Obsługi Księgowo – Kasowej FGŚP usytuowanego w Wydziale Finansowym WUP.

Ustawowymi zadaniami realizowanymi przez FGŚP są:

- ✓ wypłata świadczeń pracowniczych niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców
- ✓ windykacja wypłaconych świadczeń.

Ze względu na charakter realizowanych zadań, klientami FGŚP są niewypłacalni pracodawcy a także ich pracownicy (obecni lub byli). Instytucjami, z którymi Wydział FGŚP współpracuje podczas realizacji zadań, są przede wszystkim sądy powszechne oraz sądowe organy egzekucyjne.

Warunkiem wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP jest zaistnienie w stosunku do pracodawcy – niewypłacalności w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń (...), dlatego też skala wypłat świadczeń, zarówno w ujęciu ilościowym jak i wartościowym, uzależniona jest od kondycji ekonomicznej podmiotów gospodarczych usytuowanych w poszczególnych województwach.

O środki na wypłatę świadczeń pracowniczych może wystąpić niewypłacalny pracodawca, składając wykazy niezaspokojonych roszczeń: zbiorczy lub uzupełniający. Jeżeli niewypłacalny pracodawca tego nie uczyni w ustawowo określonym terminie, o wypłatę świadczeń wystąpić może wnioskodawca indywidualny.

W 2013 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wpłynęło 35 wykazów oraz 107 wniosków indywidualnych. Wypłacono świadczenia wskazane w 32 wykazach i 58 wnioskach, które dotyczyły należności pracowniczych niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców. Najczęstszą przyczyną odmowy wypłat świadczeń był brak

ustawowej niewypłacalności pracodawcy. W ciągu 2013 r. wypłacono kwotę 2 959 338,47 zł, zaspokajając tym samym należności pracownicze 689 świadczeniobiorców.

Ponad 90% wypłaconej kwoty stanowiły świadczenia wskazane w wykazach złożonych przez niewypłacalnych pracodawców, o wypłatę pozostałych świadczeń wystąpili wnioskodawcy indywidualni. Najczęściej wypłata niezaspokojonych roszczeń pracowniczych była dokonywana w sytuacji, gdy w stosunku do pracodawcy ogłoszona została upadłość obejmująca likwidację majątku lub też wniosek o ogłoszenie upadłości został przez sąd oddalony z powodu braku majątku na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

Drugim zadaniem FGŚP wynikającym z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy jest dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń. Windykacja prowadzona jest z majątku niewypłacalnych pracodawców, ich następców prawnych lub też osób trzecich, odpowiedzialnych za długi niewypłacalnych pracodawców. Jest to proces skomplikowany, długotrwały i nie zawsze skuteczny. Z natury rzeczy, windykacja FGŚP może zostać wszczęta po wypłacie świadczeń, co oznacza, że od samego początku dotyczy ona przedsiębiorcy niewypłacalnego.

Skuteczność windykacji zależy przede wszystkim od realnej wartości posiadanego przez dłużnika majątku, możliwości jego zbycia oraz stopnia zabezpieczenia rzeczowego ustanowionego na tymże majątku, szczególnie w trakcie postępowania upadłościowego, gdzie majątek zabezpieczony jest wyłączony z masy upadłości.

W 2013 r. zwindykowano kwotę 1 707 402,13 zł, wykonując tym samym plan windykacji w 171%. Spłata należności stanowi efekt podjętych wcześniej działań prowadzonych zarówno w trakcie postępowań upadłościowych jak i egzekucyjnych. Zdecydowanie najwyższa kwota spłaty pochodzi od dłużników będących w stanie upadłości i tendencja ta widoczna była także w latach ubiegłych.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – WUP w Lublinie posiadał 213 dłużników Funduszu.

W 2013 r. umorzone zostały przez MPiPS - Dysponenta FGŚP, na podstawie ustawy z dnia 13.07.2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, należności Funduszu w kwocie 11 716 368,02 zł przypadające od 19 dłużników Funduszu.

W stosunku do tych dłużników wyczerpane zostały wszelkie przewidziane prawem procedury windykacyjne a nieściągalność pozostałych do zapłaty należności nie budziła wątpliwości. Proces umorzenia nieściągalnych należności ma na celu bieżące urealnianie ogólnego stanu należności Funduszu.

Plan umorzeń należności FGŚP ustalony na 2013 r. został wykonany w 133%.

Ponadto, w dniu 21 listopada 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy /Dz.U. poz. 1291/. Ustawa ta oferuje pomoc przedsiębiorcom borykającym się ze skutkami spowolnienia gospodarczego. Uregulowania prawne zawarte w ustawie pozwalają między innymi na sfinansowanie ze środków FGŚP części wynagrodzeń pracowników przedsiębiorcy, który w okresie 6 miesięcy zanotował co najmniej 15% spadek obrotów gospodarczych. Ustawa przewiduje wsparcie na ochronę miejsc pracy pracowników w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżenia czasu pracy, przez maksymalny okres 6 miesięcy, w okresie 12 miesięcy od dnia podpisania umowy o dofinansowanie.

W dniu 31 grudnia 2013 r. podpisane zostały umowy z trzema przedsiębiorcami znajdującymi się w przejściowych trudnościach finansowych. Finansowanie świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP na podstawie powyższych umów nastąpi w 2014 r.